Verslag vergadering algemene raadscommissie
D.d.: 9 september 2021
Zaaknummer: 2014745

Locatie: digitaal

Raads- en commissieleden:
De heer W.T. Wassink (CDA)
Mevrouw W.H.H.S. Elsinghorst (CDA)
Mevrouw S.W.A. Prinsen (CDA)
Mevrouw J.M. van der Vinne (CDA)
De heer J.S. Vuijk (CDA)
De heer G.J.W. Elferdink (CDA)
De heer W. Oblink (CDA)
De heer F. van der Zwet (CDA)
Mevrouw A.E. van Harten (Winterswijks Belang)
De heer T.B. Jonker (Winterswijks Belang)
De heer E.J.W. te Selle (Winterswijks Belang)
Mevrouw G. Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)
De heer R. Meinen (Winterswijks Belang)
De heer J. Pleiter (Winterswijks Belang)
De heer G.J.W. te Gronde (VVD)
Mevrouw T.E.K.A. van der Linden-Plass (VVD)
Mevrouw D.C.A. Rootinck (VVD)
De heer E. Bos (VVD)
De heer P.W. Voogt (GroenLinks)
De heer P.A.J. Puntman (GroenLinks)
Mevrouw P. Borsboom (GroenLinks)
De heer M.A.J. Reuvekamp (GroenLinks)
De heer M. ten Pas (PvdA)
De heer G.J. Kortschot (PvdA)
De heer M. van Eck (PvdA)
Mevrouw L. ten Dolle (D66)
De heer J.H. Kolkman (D66)
De heer H.B. Rhebergen (D66)
Mevrouw E.G.M. Teunissen-Gelsing (D66)
De heer T.J.M. van Beek (Voor Winterswijk)
Mevrouw J. Poels-Boland (Voor Winterswijk)
De heer C. Stemerdink (Voor Winterswijk)
De heer H.J. Tannemaat (wethouder)
Mevrouw I.T.F. Klein Gunnewiek (wethouder)
Mevrouw E.S.F. Schepers-Janssen (wethouder)
Mevrouw D.H. ter Horst (griffier)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda
3. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 10 juni 2021
4. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 10 juni 2021
5. Locatiekeuze nieuw bedrijventerrein Winterswijk
6. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Winterswijk 2021-2037
7. Centrumvisie Winterswijk
8. RES 1.0 Achterhoek
9. Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie
10. Wijziging Afvalstoffenverordening vanwege invoering ja/ja-sticker
11. Alliander versterking kapitaalstructuur
12. Bestuursrapportage en 1e prognose 2021
13. Verlenging inschrijftermijn ondernemers
14. Wijziging verordening marktgelden 2021
15. Vaststelling bestemmingsplan Landgoed Eelink Noord
16. Vaststelling bestemmingsplan 'Blankersweg 1'
17. Aankoop complex Weurden 2-4

18. Actualisatie regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer
19. Evaluatie regionale samenwerking Regio Achterhoek
20. Wijziging gemeenschappelijke regeling Sociale Dienst Oost Achterhoek
21. Eerste bestuursrapportage 2021 en tweede begrotingswijziging 2021 SDOA
22. Burgercheque eerste helft 2021
23. Rondvraag
24. Sluiting

Transcript:

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: Nou, we doen even een standaard testje. Steek even een hand op als u mij kunt verstaan en zien. Ik zie voldoende handen, dus dat klopt. Daarmee hebben we alle technische dingen gehad en kunnen we beginnen met deze commissievergadering op 9 september van de algemene raadscommissie van de gemeente Winterswijk. Nou, zoals u allemaal wel gezien heeft hebben we een hele lange agenda. Dus al voordat we beginnen vraag ik aan iedereen van: probeer het in ieder geval beknopt te houden, ik weet dat dat moeilijk kan zijn, ik heb er zelf ook last van. Maar toch, probeer het beknopt te houden. Probeer niet te veel dingen dubbelop te doen. En we moeten hoe dan ook vanavond deze hele agenda afgehandeld hebben. Dus er is geen uitwijkdatum, dat u dat alvast in het achterhoofd houdt. Nou, dan hebben we omdat het zo'n lange agenda is hebben we de afspraak staan dat we checken bij de verschillende fracties welke punten niet besproken moeten worden. Dat zijn er gelukkig nog wel een aantal, dus in ieder geval voor de mensen thuis ook, agendapunt 13, 18, 19, 20, 21 en 22 zijn door alle fracties al als akkoord bevonden. Die zullen vanavond dan ook niet besproken worden. Ik zal op zijn hoogst even zeggen bij het puntje 'is A' en dan gaan we door naar de volgende. Nou, dan hebben we iets opgeruimd op de agenda. Nou, dan heb ik daarmee de opening gedaan, dan kom ik bij de mededelingen. En u heeft het wellicht allemaal al meegekregen, maar vanavond heeft in Finland de gemeente Winterswijk de Green Leaf Award gewonnen. Dus dan is de delegatie daar zeker niet voor niets hier geweest en hebben wij mooi die award gewonnen. Het is wel samen met een gemeente uit Portugal, maar we zijn beide eerste geworden, dus we hebben beide de hoofdprijs van 2 ton gewonnen. Dus die dan goed besteed moet worden aan groene doelen natuurlijk. Maar vanaf deze plek in ieder geval naar de delegatie in Finland, ze kijken natuurlijk vast mee, gefeliciteerd. En anders zien ze naderhand de opnames wel. Goed, dat was de mededelingen.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar de vaststelling van de agenda. Dat is heel simpel, alle insprekers hebben we gisteravond al gedaan, dus gaan we de agenda gewoon doen in de voorgestelde volgorde die u al op papier heeft gezien in iBabs. Dus bij deze is dat vastgesteld.

3. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 10 juni 2021

De **voorzitter**: En dan komen we bij het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering van deze commissie, en dat was die van 10 juni 2021. Zijn daarover nog op- of aanmerkingen? Neen, die zijn er niet. Dan met de dankzegging aan de notulist en de automatisering stellen we hierbij dat verslag vast.

4. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 10 juni 2021

De **voorzitter**: En dan gaan wij door naar de afsprakenlijst. En op de afsprakenlijst stonden negen afspraken en ze zijn allen afgehandeld. Ik ga ze niet met u doornemen, u kunt het bij iBabs nog checken, maar alle afspraken zijn eigenlijk al in de maand juni afgehandeld. Dus ook die lijst is klaar. En dan kunnen wij door naar het volgende punt.

5. Locatiekeuze nieuw bedrijventerrein Winterswijk

De **voorzitter**: En dat is meteen het eerste beste agendapunt. O, mijnheer Voogt kan al niet wachten haast. Dat is agendapunt 5 en dat betreft het onderwerp locatiekeuze nieuw

bedrijventerrein Winterswijk. En zoals ik net al zei: mijnheer Voogt heeft gewonnen, dus die mag als eerste het woord voeren. Mijnheer Voogt bij deze.

De heer **Voogt (GroenLinks):** Met dank, voorzitter. Ben ik zo verstaanbaar? Goed zo. GroenLinks vindt dat we uiterst spaarzaam met onze mooi coulisselandschap moeten omgaan. Ons waardevol cultuurlandschap is trekpleister voor toeristen en dagjesmensen, waaronder veel natuurliefhebbers. Dit verkwanselen gaat ten koste van de recreatiesector en van banen. Het mooie landschap is ook voor veel pensionado's in het westen reden om zich hier te vestigen, maar onderwijl trekken jongeren weg. Vergrijzing en krimp van de bevolking hebben we in achterliggende jaren kunnen ervaren. Krimp is een bedreiging voor het voorzieningenniveau in de gemeente. We hoeven maar te denken aan de perikelen rondom streekziekenhuis. Ook voor genoemde pensionado's is dat een belangrijke voorziening. En vanavond speelt de discussie over de scholen in de buurtschappen met het integraal huisvestingsplan. Scholen zijn belangrijk voor het behoud van jonge gezinnen of het teruglokken van jongeren die elders zijn gaan studeren en een gezin gaan stichten hier. Voor deze jongeren is aanwezigheid van goede banen het meest belangrijk. De situatie van vergrijzing en krimp kent het spreekwoordelijke risico van verwording tot een soort openluchtmuseum waar steeds meer voorzieningen gaan verdwijnen. Dat willen we niet. Deze coalitie koos daarom bewust voor meer dynamiek op de woningmarkt. Denk aan woningsplitsing in het buitengebied en nieuwe woningen in en bij buurtschappen. Het in stand houden van culturele voorzieningen vinden we ook heel belangrijk, maar bovenal in dit totale plaatje is aandacht voor de lokale arbeidsmarkt heel belangrijk. Nu hoorden we de opmerking dat uitbreiding van het toerisme toch ook prima is. Maar een regio die zich afhankelijk maakt van een eenzijdige economie is bijzonder kwetsbaar voor tegenslag. Denk maar aan corona de afgelopen periode. Dus vinden we dat behalve ons mooie landschap ook de lokale werkgelegenheid gekoesterd moet worden. En dit moet zelfs enige ruimte krijgen voor uitbreiding als daar behoefte aan is. Tegelijkertijd moeten we de druk op het mooie landschap zo veel mogelijk beperken. Het blijft zoeken naar een kwetsbaar evenwicht. We zijn inmiddels overtuigd geraakt van de noodzaak om voor langere termijn te zoeken naar een nieuw bedrijventerrein. Ik verwijs naar wat de insprekers van de OWIN daar gisteravond over vertelden. Dat nieuwe terrein mag alleen gebruikt gaan worden als de bestaande bedrijventerreinen benut zijn. De etappegewijze ontwikkeling is voor GroenLinks dan ook een voorwaarde. Dit houdt in dat er een beperkt terreinvoorraad wordt aangehouden en dat pas verder wordt ontwikkeld bij voldoende vraag. De gemeente kan zo ook beter greep houden op vestigingsvoorwaarden die per etappe kunnen verschillen. We gaan er tevens van uit dat de ontwikkeling van het bedrijventerrein verloopt volgens de nieuwe maatstaven van duurzaamheid, klimaatadaptatie en biodiversiteit. De provincie heeft onlangs een leidraad uitgebracht: hoe vergroenen we bedrijventerreinen? Voor mensen die zich een bedrijventerrein voorstellen als lelijke gedrochten kan ik deze leidraad van harte aanbevelen. Dat het waterbedrijf kritisch is, maar geen veto heeft uitgesproken, vinden we eigenlijk een goede zaak. Het is wat ons betreft dan een tegenspeler die vervuiling van grondwater zal voorkomen. Bijkomend is voor GroenLinks dat zich nu een gelegenheid voordoet om de ecologische verbindingszone structureel te verbeteren. In ons beeld komt die te liggen bij de Bovenslinge, en niet zoals een inspreker gisteren aangaf langs de Grote Veldweg. We hebben hier overigens nog wel een vraag aan het college: kan het college aangeven waar deze zone precies geprojecteerd wordt en wat de breedte en lengte ervan is en wat dat gaat inhouden voor grondverwerving? Een tweede vraag waar we nog mee zitten is dat de landeigenaar van het overgrote deel van de grond volgens zijn inbreng gisteravond een extensieve veehouderij betreft. Dat lijkt dus op grondgebonden boeren en op kringlooplandbouw. Deze persoon, als dat klopt, zou dan ook een toonbeeld van de gewenste ontwikkeling zijn binnen de landbouw met het oog op beperking van de stikstofuitstoot. Het zou wat ons betreft dan ook de zekerheid moeten krijgen, deze boer, dat elders dit bedrijf kan worden voortgezet. Onze vraag is: wat gaat het college daaraan doen om dat mogelijk te maken? Een derde vraag die we nog hebben is, of gaat over de cultuurhistorische waarde van de voormalig arbeiderswoningen. Wil het college laten uitzoeken of deze voor een monumentenstatus in aanmerking kunnen komen. Tot slot, uiteraard zijn omwonenden van een aan te wijzen gebied niet blij met zo'n besluit. Je uitzicht verandert of je moet grond afstaan, of verhuizen. Er kan meer verkeer komen, enzovoorts. Een ander gebied aanwijzen is dan niet de oplossing, want daar zullen dezelfde punten en bezwaren opgeroepen worden. Het algemeen belang, behoud van werkgelegenheid en in haar kielzog behoud van voorzieningen en leefbaarheid, maakt dat er politiek toch een keuze gemaakt moet worden. Bovendien, veel van de door de omwonenden aangevoerde bezwaren kunnen worden weggenomen bij de verdere uitwerking van het plan. In de omgevingsvisie worden zaken als landschappelijke inbedding, duurzaamheidseisen, beperken overlast, verkeer, wandelroutes en dat soort zaken nader uitgewerkt in overleg met omwonenden en belanghebbenden. Laten we dit proces uitnodigend en transparant vormgeven, opdat zij zich gesteund voelen om mee te doen. Tot zover even onze voorzet.

De **voorzitter**: Nou, dank u, mijnheer Voogt. En dan gaan wij door naar de volgende en dat is mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden (VVD):** Ja, dank u wel, voorzitter. De VVD ziet het belang van het vaststellen van een voorkeurslocatie voor de ondernemers van Winterswijk. Dat is ook verder geen discussiepunt bij ons. De locatie is ook van belang voor een andere tak dan industriële ondernemingen, namelijk de boerenfamilie die geïnvesteerd heeft in bedrijfsopvolging van beide zonen. De VVD vindt het van groot belang dat de huidige agrarische sector kan blijven bestaan. Zij zijn van groot belang en niet alleen voor ons karakteristieke landschap, waar ze ook het nodige natuurbehoud voor hun rekening nemen. Nee, zij zijn volwaardig ondernemers die ook een boterham moeten kunnen verdienen. De VVD-fractie heeft onlangs een heel constructief gesprek gehad met de familie Klumper. Terecht maken zij zich zorgen over de voortgang van hun bedrijf. Met name de toekomst van de beide zonen die ervoor gekozen hebben om ook te gaan boeren. Daar is, zoals we allemaal gisteravond tijdens de inspraakavond hebben kunnen horen, veel in geïnvesteerd. De VVD-fractie is erg benieuwd wat het college denkt te kunnen doen om de familie Klumper te faciliteren, zodat hun bedrijfsvoering niet in gevaar komt en de toekomst van de beide opvolgers gewaarborgd blijft. Het is een familie die van oudsher al heeft geboerd in Winterswijk en met succes. Wat ons betreft moet dat zo blijven. En wij wachten even af wat deze commissievergadering aan antwoorden oplevert. En naar aanleiding daarvan beraden wij ons op vervolgstappen. Voor de VVD is dit sowieso een bespreekstuk. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Nou, hij staat tenminste al te luchten. Maar ik gokte ook al dat het een bespreekstuk zou blijven. En dat gezegd hebbende geef ik het woord aan mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA):** Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, laat ik ermee beginnen om te zeggen dat het CDA vindt dat de Winterswijkse bedrijven voldoende ruimte moeten hebben in de toekomst om uit te kunnen breiden. En ik zeg dan met name Winterswijkse bedrijven, want daar vinden wij: daar moeten we vooral op mikken. En wij vinden in dat licht ook het heel begrijpelijk dat de gemeente voldoende grond in portefeuille heeft om als mocht er plotseling een vraag komen vanuit die Winterswijkse bedrijven, dat die ook kan worden ingewilligd. Echter, je kunt je afvragen of je daarvoor dan nu al 17 tot 18 hectare moet aanwijzen als industrieterrein. Wij betwijfelen dit en wij willen voorkomen dat waardevol landschap dat we dat opofferen en daarmee de kip met de gouden eieren in Winterswijk gaan slachten. En in dat licht heeft het CDA vier vragen, of ja, eigenlijk vier onderwerpen waar wij vragen over hebben aan het college. Dat betreft onder andere stikstof, het drinkwater, de ecologische verbindingszone en de landbouw. En ze zijn net ook al een beetje langsgekomen, dus ik zal proberen zo veel mogelijk niet in herhaling te vallen. Allereerst hebben ons erover verbaasd dat er met geen woord over stikstof is gerept in heel de notitie van het college, in het hele voorstel. Terwijl we weten dat alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen tegenwoordig langs die stikstof maatlat worden gelegd. Dus de vraag aan het college is: heeft het college dat inmiddels al gedaan en heeft er een voor-toets plaatsgevonden? Een toets waarmee je plannen in ieder geval globaal kunt doorrekenen. En zo ja, wat is de uitkomst dan van die voor-toets? Waar moeten we rekening mee houden? Het tweede waar ik het over wil hebben is het drinkwater. Ja, we weten allemaal dat het steeds kostbaarder wordt en schaarser, iets waar we dus heel zuinig voor moeten zijn om het ook voor toekomstige generaties nog beschikbaar te houden. Wat ons betreft nemen we daar dus geen enkel risico mee. Nou, we hebben ook de zienswijze van Vitens gezien en die loog er wat ons betreft niet om. Die kwamen met een hele rits aan voorwaarden en eigenlijk waren ze gewoon totaal niet blij met de plannen. En ja, nu zien we in het voorstel wat voorligt dat het college zegt dat Vitens vindt dat er geen enkel obstakel vormt voor hun belangen. Onze vraag is: wat is daar gebeurd? Waar komt die 180 graden draai vandaan? Dus kan het college daar iets over toelichten? En kan het college ook bij bandering aangeven wat die inwilliging van die randvoorwaarden, wat dat dan betekent voor de haalbaarheid van dit industrieterrein? Dan de ecologische verbindingszone. Ja, als CDA hebben we herhaaldelijk gevraagd om inzicht in die ecologische verbindingszone. Nou, mijnheer Voogt vraagt daar nu ook om. Ja, hoeveel grond moet worden aangekocht? Nou, gisteravond hoorden we een getal van drie kilometer lang en 300 meter breed. Getallen die we al best vaker hebben gehoord. Dan zou het om 90 hectare gaan. Nou, de vraag aan het college is: klopt dit getal? En zo niet, kan het college dan eindelijk eens bij benadering aangeven waar we het over hebben? Want ja, als raadsleden hebben we toch echt duidelijkheid nodig over deze ecologische verbindingszone. En we vragen met name ook die duidelijkheid omdat in het rapport, wat we ontvangen hebben, de nadere onderzoek locatiekeuze, daar staat toch echt op pagina 5 dat de ecologische verbindingszone randvoorwaardelijk is voor het industrieterrein. Nou, als het dan echt randvoorwaardelijk is, willen we ook echt wel weten hoe die randvoorwaarde eruit ziet. Dus daarom graag duidelijkheid daarover. En daar komt wat ons betreft nog bij de zienswijze van het platform van natuur en

landschap, wat we volgens mij gister of eergister nog hebben gehad, die zich ook grote zorgen maken of de ecologische verbindingszone op termijn überhaupt nog wel realiseerbaar is. Gezien de grote gronddruk die er nu al is, maar die alleen nog maar groter wordt als Klumper op die plek weg moet. Dus hoe zit het met de ecologische verbindingszone? En dan het vierde onderwerp, de landbouw. Ja, er is al veel over gezegd, over Klumper. Nou, we kunnen in zijn algemeenheid wel zeggen de druk op de agrarische grond die natuurlijk ontzettend hoog is. Maar inderdaad, hoe zit het dan met Klumper? En wij zouden graag een stap verder willen graan: kan het college garanties geven dat mijnheer Klumper gewoon door kan gaan met zijn bedrijf elders of op die plek? In ieder geval, welke garanties zijn er voor mijnheer Klumper? Die zouden we graag willen weten. En tenslotte, ja, mijnheer Klumper sprak gisteravond in en hij kwam nog wel met een interessant iets wat we ook op andere plekken vaak hebben gehoord. Hij gaf aan dat in het verleden het gebied rond de Driemarkweg, ook wel bekend als Molenveld 1 en 2, dat daar in het verleden al is gezegd dat daar ooit industrie zou komen. Dat ook omwonenden dat weten, dat dat hun ook is medegedeeld in het verleden. Dus de vraag aan het college: kan het college daar wat duidelijkheid over geven? Klopt dat verhaal? En ja, waarom is dat niet meegenomen in de plannen? Nou, daar wil ik het in eerste instantie bij laten, ook gezien de lengte van de agenda. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Wassink. Dan gaan wij door naar mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk):** Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook Voor Winterswijk is natuurlijk voor uitbreiding of uitbreidingsmogelijkheden van de industrie. En dat weet u allen, bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen heb ik een filmpje opgenomen bij de verpauperde panden aan de Narcisstraat. De nu zittende wethouder stond naast mij toen we dat filmpje opnamen. En met dat filmpje wilden wij duidelijk maken dat we eigenlijk een schot wilden hebben in de zaak in het revitaliseren van verpauperde stukken industriegrond in Winterswijk. Wat schetst mijn verbazing, de Narcisstraat is nog steeds niets mee gebeurd. We zijn nu 3,5 jaar na die verkiezingen, veel mooie beloftes verder, er is niets mee gebeurd. In diezelfde tijd hebben we veel eigenlijk verouderde panden, die eigenlijk de duurzaamheidskwaliteit bij lange na niet meer gaan houden, die op zijn, die aan het einde van hun levensduur zijn, die hebben we toch nog weer verkocht zien worden. Zonder dat de gemeente ook maar heeft geprobeerd om die panden in handen te krijgen of met de eigenaren tot revitalisatie over te gaan van die stukken grond. Het wordt doorgeschoven, er wordt weer wat opgelapt en we gaan weer verder. Natuurlijk, voor de ondernemers goedkope panden. Maar als we in Winterswijk verder willen, zullen wij op die manier in moeten grijpen, zullen wij op die manier kosten moeten maken en zorgen dat we het industrieterrein verduurzamen. Ik zou graag van de wethouder horen: wat zijn er nu voor plannen met de Narcisstraat? Ik heb het heel vaak al gevraagd, ik krijg steeds een ontwijkend antwoord. Misschien weet u iets wat wij niet weten, maar dan zou ik het heel graag weten. Zijn er andere plannen met dat terrein, wil u daar verder met bedrijvigheid? Ik snap dat daar geen zware klasse kan zitten. Maar wat gaat u doen met dat terrein? Hoe gaat u monitoren of de panden te koop komen of bij panden die te koop komen die gerevitaliseerd kunnen worden, wat gaat u daarmee doen? Gaat u daar actief actie op ondernemen of laat u dat gewoon gebeuren en laat u die pandjes allemaal doorschuiven? Of gaat u met de eigenaren aan de praat en kijken of dat de gemeente iets kan verwerven of samen met de eigenaren en de provincie dat er gerevitaliseerd kan worden. Het lijkt wel of u nu de makkelijkste weg kiest door eigenlijk een mooi economisch gebied, wat recht te verkavelen is, wat goed uitgeefbaar is, ja, met lage kavelprijzen, om dat snel te ontwikkelen. En natuurlijk zijn wij er echt van doordrongen als Voor Winterswijk dat de grond vrij moet zijn voor Winterswijkse industrie. Maar die grond is er op dit moment nog. De spoorzone ligt al jaren te koop. Enkele jaren geleden heeft de gemeente de spoorzone van de ontwikkelaar overgekocht. Bij de ontwikkelaar hebben ook wat mensen aangeklopt die wat wilden, die werden een soort van getraineerd dat er met vergunningen werd te moeilijk gedaan. Er ligt waarschijnlijk een zwaar beeldkwaliteitsplan op, dat heeft gisteren de OWIN nog bevestigd dat het eigenlijk niet aantrekkelijk is om daar te bouwen, omdat er zulke hoge eisen gesteld worden. De klasse is natuurlijk ook niet de hoogste klasse, hele zware bedrijvigheid kan er niet zitten. Ik zou aan de wethouder willen vragen: is het mogelijk om dat beeldkwaliteitsplan aan te passen, dat er toch een makkelijker vestigingsbeleid op de spoorzone is. We zitten nu, we zijn zo'n beetje ingehaakt daar op volle detailhandel. Zou dat meer op bedrijfsmatige activiteiten gericht kunnen worden dat wij eerst zo'n gebied kunnen gaan verkopen? Want wij zien er nog weinig ontwikkeling. Dan zien we met de nieuwe locatiekeuze, ja, alle rondwegen van Winterswijk dreigen de industrieterreinen binnen te gaan rijden in Winterswijk. Welke keuze wil Winterswijk nu maken? Willen wij een groene gemeente zijn? Volgens mij wel, als ik zie wat er in de laatste dag in Finland gebeurd is, nog proficiat met de prijs. Het is niet onze voorkeurskeuze geweest om daarheen te gaan, maar goed. We hebben hem gewonnen en dat is mooi, altijd toch weer een stukje uitstraling voor Winterswijk. Maar die uitstraling moeten we ook waarmaken. En die maken we niet waar door al onze invalswegen vol te bouwen. Ik heb een vraag aan de

wethouder: heeft het prioriteit dat er zichtlocaties met bedrijven komen langs de rondwegen? Of zegt u: nou, zo'n industrieterrein mag ook in het bos verdwijnen wat mij betreft. Dat alleen de toegangsweg naar het bedrijventerrein zichtbaar is, maar dat er verder een robuuste groenstrook, en daar bedoel ik niet mee een rijtje bomen, maar een bos vol geplant wordt, dat de bedrijven niet zichtbaar zijn. Hooguit dat er wat bovenuit torent, omdat we toch de hoogte in zullen moeten om zuinig met onze ruimte om te gaan. Of zegt u: die zichtlocaties gaan mij voor de landschappelijke kwaliteiten. Laten we maar dicht tegen die randweg bouwen, want dat is een mooi gezicht. Bedrijven van Winterswijk goed in het zicht, dat zien we nu ook. Waarom kiest u ervoor om deze goedkope en efficiëntste versie te hanteren met de ontwikkeling van het industrieterrein en niet echt het bedrijventerrein met groene uitstraling wat echt past in Winterswijk? En niet met een beetje schaam grondbedekkers. Hoe denkt u erover als we extra kosten in rekening zouden moeten brengen aan die ondernemers ten behoeve van het inpassen en daarbij misschien ook een stukje de Winterswijker extra moeten laten betalen om onze industrieterreinen mooi in te passen, om ons waar te maken als groen dorp. Dat we een groen landschappelijke plaats zijn en geen industrieplaats, ondanks dat die industrie er wel is, maar dat we hem eigenlijk duurzaam verstopt hebben. Hoe denkt u daarover dat we daar die kosten door gaan berekenen? We zien natuurlijk aan de spoorzone dat de ondernemers huiverig zijn, maar in onze ogen zou een ondernemer ook trots moeten zijn op die groene uitstraling. In Winterswijk ondernemen, duurzaam ondernemen, ja, dat dat zijn prijskaartje kent. En we zien bij sommige ondernemers, zoals Winterwarm en ook enkele anderen, die echt hun nek uitsteken voor duurzaamheid en daar duur en hoog in investeren. Dus ja, waarom niet? Laten we het mooi doen. Het beeldkwaliteitsplan van de spoorzone had ik u al gevraagd: waarom kunnen we dat niet aanpassen? De Klumper, ja, dat is natuurlijk een extensief bedrijf. Prachtig mooi, boeren die verder willen, jonge gasten en jonge kerels, hup, die willen vooruit. En die hebben hier door de jaren heen een mooie kavel bij elkaar gespaard en eigenlijk een onvervangbare kavel als je uit het oogpunt van een boer kijkt. Een mooi blok uit een stuk, goede grond. Die grond is er niet in Winterswijk. Ik ben aardig bekend in het buitengebied, maar de stukken die er zijn die liggen of dicht tegen de Willlink aan of dicht tegen andere natuurgebieden. Of er zitten grote natte sompige stukken, slecht gekaveld. Eigenlijk onmogelijk om die grond nog in handen te krijgen. En als die grond er is, dan ligt die dicht tegen de Duitse grens aan. En zoals we ook gisteravond hebben kunnen vernemen, dan gooien onze Duitse buren daar een prijskaartje op wat de ton ruim overstijgt per hectare. Wat eigenlijk niet kansrijk is voor een Winterswijkse boer om daar verder te gaan. Dus wij zouden echt graag ook, zoals het CDA, van de wethouder horen hoe zij daarmee om willen gaan. Hoe willen ze de Klumper de toekomst in helpen? Want de Klumper moet een toekomst hebben, want dat is een boer waar wij trots op moeten zijn als Winterswijk. Want wij vragen ons ook af, wat is voor u nou belangrijker, bijvoorbeeld een transportbedrijf of een Winterswijkse boer met een goede toekomst? Ook bedrijvigheid van Winterswijk. Ik zou graag van de wethouder horen wat zij nou echt belangrijker vindt. Klopt het dat die ecologische verbindingszone 300 meter breed gaat worden als die naast het industrieterrein komt te liggen? En wat GroenLinks ook al zei: ja, u gaat het nieuwe industrieterrein alleen benutten als het bestaande echt vol is. Klopt dat? Dus dat er geen meter gebouwd wordt voordat het bestaande vol is. En het bestaand, daar schaar ik ook de spoorzone onder, daar schaar ik de Narcisstraat onder en alle kaveltjes die wij hebben liggen. En ervanuit gaande dat we die 2 of 3 hectare nog in het vooruitzicht houden voor ad hoc. Want dat is natuurlijk nodig. Maar gaat u pas bouwen als er minder als twee hectare in voorraad is? Wij weten eigenlijk niet waar we nu voor kiezen met dit plan, want er zitten zoveel schetsen bij, het kan nog zoveel kanten op. Ook de buurt weet niet waar ze voor kiezen. We weten niet of het lang, breed, kort, hoog, laag wordt, of er veel groen bijkomt, of er zichtlocaties komen, of het tegen Bessinkgoorweg aan komt of tegen de Misterweg aankomt. Of het oude voormalige pand van Nijman Keukens gebouwd wordt of dat het anders gebouwd wordt. Eigenlijk kiezen we nog in het luchtledige. Wij zouden echt graag een richting horen waar we voor kiezen als we voor dit plan zouden kiezen. Want dit is voor ons, ja, nog moeilijk om een keuze te maken. Dat was mijn bijdrage, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. En dan geef ik nu het woord aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66):** Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan niet beloven dat het heel kort en bondig wordt, maar dat zullen de rest van de bijdragen van D66 wel zijn. Dus bij deze pak ik net iets meer tijd. Maar voorzitter, laat ik allereerst zeggen dat D66 zeker geen tegenstander is van uitbreiding van industrie, indien dat noodzakelijk is en duurzaam gebeurt. En het proces nauwkeurig, helder en transparant is gevolgd. Daarom hebben wij ook eerder de motie gesteund in 2018, maar later daarover meer. Het is daarbij voor D66 van belang dat er heel kritisch wordt omgegaan met de voorwaarden die zijn opgenomen in het onderzoek voor het zoeken naar locaties. Maar ook dat er eerst wordt gekeken hoeveel er nu echt nodig is op dit moment, de komende vijf tot tien jaar. Niet enkel schattingen. En daarbij is D66 ook niet bang om te kijken

naar de actualiteiten en naar de wereld waar we nu in leven. Voor ik hier een lang betoog ga houden en in de raad weer in herhaling ga vallen, zou ik vooral nu wat vragen stellen die nog steeds niet helder zijn. We hebben ook nog veel technische vragen, maar die zullen wij schriftelijk indienen, zodat ze schriftelijk ook beantwoord kunnen worden omwille ook van de tijd. Nu eerst het volgende. Als we kijken naar de zienswijze van Vitens en op de inspraak van onder andere mijnheer Hartong, lezen we grote zorgen over het intrekgebied en de drinkwatervoorziening. Het CDA haalde het net ook al aan. Het college wil dit aandachtspunt meenemen in de omgevingsvisie, dat is fijn. Maar D66 wil graag weten wat die aandachtspunten voor gevolgen kunnen hebben voor bijvoorbeeld de categorie industrie wat er zich mag vestigen. Of wat maatregelen voor de voorzorgsmaatregelen kunnen kosten en wat het dan wel niet met de grondprijs doet. Dat willen we graag vooraf weten om een gedegen afweging te kunnen maken. We kunnen wel afwachten en het allemaal meenemen bij de omgevingsvisie, maar dit zijn cruciale vragen die je moet meenemen bij deze locatiekeuze. En dan, even terug in de tijd, het raadsbesluit van 2018 heeft de raad het volgende besluit genomen. Om een budget beschikbaar te stellen voor de diepgaande, kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de vraag- en aanbodontwikkeling. Nou, dat is gebeurd, dus wij zijn daar blij om. We kunnen een discussie voeren over hoe dat is gebeurd, maar dat ga ik op dit moment niet doen. Het tweede van het raadsbesluit was een integraal plan van aanpak, gericht op voldoende beschikbare bedrijventerreinen. Met daarin aandacht voor: a, benodigde hoeveelheid nieuw bedrijventerrein, b, revitaliseringsmogelijkheden voor locaties die kwalitatief niet meer aansluiten op de vraag en verminderen en voorkomen van leegstand. Dat zegt duidelijk dat er een integraal plan van aanpak zou komen met aandachtspunten die ik zojuist heb geciteerd. D66 wil graag weten waar dat integrale plan van aanpak is en of wij die misschien kunnen ontvangen. Want tot op heden hebben wij die niet gezien. En ook waar dan de revitaliseringsmogelijkheden voor locaties die kwalitatief niet meer aansluiten op de vraag instaan en wat de gemeente daarmee gaat doen. Dat is een onderdeel van het raadsbesluit, dus het zou een onderdeel moeten zijn van het besluit wat nu hier voorligt. Daarnaast vragen wij het ambtelijk apparaat, kreeg ik alleen het antwoord dat op dit moment de gemeente Winterswijk revitalisering niet bij de verantwoordelijkheden van de gemeente vindt passen en dat het aan de ondernemer zelf is, die bijvoorbeeld op Vèèneslat Zuid zitten. Dat vind ik toch behoorlijk kwalijk, voorzitter. Dat is echt een essentieel onderdeel voor D66 om mee te nemen als het gaat over industrieterreinen. En er zijn dus ook grote stappen overgeslagen. En ik begrijp de druk van het college misschien wel naar aanleiding van de motie die er uiteindelijk in 2018 kwam, die ook D66 heeft gesteund, om te onderzoeken waar in Winterswijk extra hectares bedrijventerreinen kunnen worden gerealiseerd. Maar voorzitter, D66 steunde deze motie vanuit de gedachte om inzichtelijk te krijgen of er überhaupt mogelijkheden zijn en waar. Daar waar in 2018 de motie was om ook een acute oproep vanuit OWIN met name voor grote locatievragers zoals Obelink, Winterwarm en Philips. Maar die acute situatie is nu discutabel. Dus van een noodsituatie die een snel proces vereist is op dit moment geen sprake. Hoogstens de lange termijn vraag, maar goed. Daarvan moet en kan je dan ook een goed en transparant proces volgen, zodat een afweging kan worden gemaakt van: hebben we de ruimte of moeten we misschien natuur opofferen? Of waar kunnen we dan naar kijken? Zonder te weten wat er is kan je geen afgewogen plan neerleggen. En dat plan voor eventuele uitbreiding dan wel of dat noodzakelijk is en in welke lijn kiezen we dan in welke visie bijvoorbeeld voor de toekomst? Dat had eerst naar de raad gemoeten. Simpelweg omdat de locatiekeuze niet direct politiek hoort te zijn, als het aan D66 ligt. We moeten met elkaar de discussie aangaan over de integrale plan en daar de spelregels en randvoorwaarden vaststellen. En dat is niet gebeurd. Pas dan kan er doelgericht een locatiekeuze die niet politiek is worden aangenomen. Dit kan alleen maar fout gaan op deze wijze zoals het nu voorligt. En laten we ook eens met zijn allen realistisch zijn. Het is geen 2018, het is 2021. Waar we een wooncrisis hebben en waar we een gezondheidscrisis hebben en een stikstofcrisis hebben. Het college heeft niet onderzocht hoeveel ruimte er nodig is voor die cruciale depositiewaarde. Ik denk hierbij aan die 500 boeren op de markt afgelopen november, waar een motie werd ingediend door alle partijen, behalve D66. Waar er werd gezegd dat er ruimte moet zijn voor boeren, woningbouw en industrie. Ik heb toen al aangegeven: jullie wordt een worst voorgehouden die uiteindelijk de spreekwoordelijke nek wordt omgedraaid. Voorzitter, ik vraag me werkelijk waar af of die boeren nu het gevoel hebben dat ze met zijn allen hebben lopen protesteren om vervolgens ruimte te creëren voor de industrie. Waar voor een boer die wel aan kringlooplandbouw doet heeft moeten protesteren en nu moet worden onteigend. Van alle partijen die daar niet kritisch over zijn, maar destijds wel die motie indienden, vind ik dat echt een mes in de rug van de boeren. Dus voorzitter, nogmaals de vraag: waarom is het niet onderzocht door het college? En kan er anders een inschatting komen en is het college niet van mening dat het noodzakelijk is om dit eerst uit te zoeken? En het verhaal van gefaseerd uitgeven, dat begrijp ik. Want je kan namelijk niet anders met zo weinig depositieruimte. Dus dat betekent even simpelweg gezegd als daar een bedrijf komt die veel uitstoot heeft, maar niet kan compenseren,

het jaren kan duren voordat er ruimte is om wel wat vrij te geven en gefaseerd uit te geven. Tenzij de gemeente de boeren gaat opkopen om daarmee te compenseren.

De **voorzitter**: Mevrouw Ten Dolle. We hebben een vraag aan u door mijnheer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD):** Ja, dank u, voorzitter. Ja, het ging even heel snel met de tekst. Maar ik hoorde mevrouw ten Dolle ergens iets zeggen over onteigening. En nu heb ik de stukken gelezen, maar ik heb nergens zien staan dat er onteigend zou gaan worden. Dat is natuurlijk wel een heel zwaar middel. Dus voordat we daar zeg maar weer buiten het gemeentehuis discussie over krijgen, dat zou misschien een vraag aan het college: er gaat dus niet onteigend worden?

De **voorzitter**: Mevrouw Ten Dolle, gaat u door.

Mevrouw **Ten Dolle (D66):** Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, u heeft gelijk, mijnheer Te Gronde. Het klopt dat het inderdaad niet in de stukken staat. Excuus ook dat ik dat misschien zo benoemd heb. Maar wat ik wel begrepen heb is dat indien zij niet vrijwillig willen verkopen en het raadsbesluit wordt aangenomen, dat het mogelijk kan zijn dat de gemeente gaat onteigenen. Dus het klopt, het staat niet in de stukken, mijn excuus. Het is een inschatting van de situatie die dan mogelijk zou kunnen ontstaan. U heeft helemaal gelijk. Maar goed, dan nu even verder met mijn betoog. Volgens mij hebben jullie ze allemaal protesteren om ze vervolgens hun graf te graven. Harde woorden, maar dat is wel wat mij echt boos maakt. We hadden eerlijk en transparant moeten zijn en helder. Door nu meteen een locatie aan te wijzen, niet gestoeld op de waan van de dag en met onderzochte stikstofwaarden zetten wij de woningbouw en de boeren op slot. Voorzitter, ik kan echt nog wel uren doorgaan met vragen over de rapporten die er liggen, wat een geklungel. Even een understatement. En dat is ook het enige wat ik ervoor over heb nu op dit moment om daarvan te zeggen. En dat geldt ook over de communicatie naar de burgers, de omwonenden, de bedrijven, et cetera, et cetera. Met zoiets gevoeligs als een industrieterrein had er echt heel zorgvuldig nagedacht moeten worden over die communicatie. We moeten er voor onze burgers zijn en niet alle beslissingen zijn populair, dat begrijpen wij. Maar wees op zijn minst transparant, nauwkeurig en duidelijk. En dat heeft dit proces op zijn minst gezegd erg gemist. En dat brengt mij wel bij de vraag: kan het college ook met droge ogen beweren dat het rapport echt goed nauwkeurig klopt, wat er nu staat. De onderzoeksrapporten die er onder liggen. En staan zij hier volledig achter? En daarbij willen wij weten of hier beweerd kan worden dat alle mogelijke opties eerlijk en goed onderzocht zijn en dat het geen fout is geweest dat het koste van het kost de Misterweg had moeten worden. En dat sluit aan bij mijn vraag over de uitspraken en de kans dat er op Tuunterveld woningbouw moet komen. Niet om het een of ander, voorzitter, maar eerder in de raad van januari toen er een motie voorlag van enkele partijen om woningbouw mogelijk te maken op het Tuunterveld heeft het college met droge ogen beweerd die motie volledig te ontraden, omdat alle opties open moeten liggen. Maar vervolgens lezen wij vorige week in de krant dat het Tuunterveld nu sowieso afvalt omdat daar mogelijk woningbouw komt. Met alle respect, maar wat is hier nou gezegd? Dit kun je niet maken om eerst het een in de raad te zeggen en vervolgens in de krant zeg je het andere. Het raadsbesluit ligt er nog niet. En dat, ik wil geen zware woorden gebruiken, maar dat lijkt erop alsof hier gelogen wordt. En daarom wil ik eerst van het college zelf weten wat er gezegd is, want het staat in de krant. Dus ik weet niet hoe de journalist dat opgeschreven heeft, maar ik wil wel weten of dat klopt wat daar gezegd is. Goed, voorzitter, afrondend. Nou, de communicatie was dus weer treurig te noemen en dat was een understatement, daar ben ik al geweest. Maar dit alles geeft D66 het gevoel dat we hier toch wel te maken hebben met een kleiput 2.0, dan wel een SKB 2.0 dossier. En dat maakt mij toch wel erg huiverig.

De **voorzitter**: Er is weer een vraag aan u. Mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA):** Ja, dank u wel, voorzitter. Mevrouw Ten Dolle, ja, u begint zelf net over de woningbouw, een terechte vraag. Mag ik daar ook uit concluderen, of bent u het dan in die zin ook met ons eens dat het goed zou zijn dat er een totaalvisie eigenlijk komt? Want u had het net ook al over woningbouw, over integrale afweging. Bent u daar ook voorstander van, dat er wat meer integraal gekeken gaat worden?

De **voorzitter**: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66):** Nou, mijnheer Wassink, het enige waar wij het in ieder geval mee eens zijn, en dat is ook waar wij in 2018 mee in hebben gestemd, is dat er een integrale aanpak voor bedrijventerreinen moet komen. En daarbij horen die drie onderdelen die ik eerder genoemd heb, namelijk ook dat revitaliseringsplan et cetera, et cetera. Dus voor die integrale aanpak, daar heeft D66 destijds ja voor gezegd, net als alle andere partijen overigens in deze

raad. Dus ja, als dat uw vraag is, dan inderdaad zijn we voor dat integrale plan nog steeds, daar zijn wij niet op gedraaid.

De heer **Wassink (CDA):** Nou, dat was niet mijn vraag, voorzitter. Het ging meer om een integrale afweging tussen woningbouw, industrie en andere functies. Maar ik begrijp daar bent u niet voor.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Nou, voorzitter. Ik denk niet dat mijnheer Wassink mij nu woorden in de mond moet leggen. Ik heb niet gezegd dat ik daar niet voor ben. Ik heb gezegd dat op dit moment wij vinden dat er inderdaad goed moet worden gekeken als het gaat over die stikstof. En als we daar keuzes in moeten maken in de prioritering, dan denk ik dat het heel goed zou zijn om een integrale visie neer te leggen van: wat zijn nou onze prioriteiten? Willen we eerst aan woningbouw doen of willen we overal zoveel depositiewaarde uitgeven? Dat is een keuze die bij de raad moet liggen, dus daar vind ik inderdaad dat daar een integrale visie op zou moeten komen. Want nu is het van: oké, wat het populairst is dat kiezen we het eerst.

De **voorzitter**: Oké, mevrouw Ten Dolle, ik stel voor dat u uw betoog afrondt.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, nou, voorzitter, dat is heel snel klaar, dank u wel. Ik wil nog even toevoegen: D66 gaat dit spel op deze manier niet spelen. Wij zullen varen scherp op de randen van de inhoud, zoals we dat altijd doen. Want in deze tijd lijkt het er vaak op dat het college gigantische cruiseschepen vol boeiende belevenissen wil besturen, terwijl het water almaar ondieper en de vaargeul alleen maar smaller wordt. Maar zij willen het hoe dan ook blind blijven bevaren. En dat doet D66 niet. Wij zetten een bril op en kijken naar de goede inhoud. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Ten Dolle. En dan geef ik nu het woord aan mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang):** Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan me eigenlijk heel erg aansluiten bij de woorden en de opsomming van mijnheer Voogt. Heel goed verwoord ook door GroenLinks. Ik zal straks even eindigen met een vraag die wij nog hebben. Ja, Tuunterveld en industrie. Ja, het is altijd een keuze tussen het algemeen belang en het individuele belang. En zeker op dit punt geldt natuurlijk dat het algemeen belang erg belangrijk is hier. En het is altijd vervelend voor de omwonenden die hiermee geconfronteerd worden, de grondeigenaren. En ik kan daarop ook aansluiten bij de woorden van mevrouw Van der Linden over dat we goed moeten kijken naar hoe wij deze grondeigenaar zeg maar kunnen faciliteren om zijn bedrijf in Winterswijk voort te kunnen blijven zetten. Nou, daarover later denk ik meer. Ja, de behoeftevraag is voor WB echt voldoende aangetoond. We praten hier nu inmiddels al meer als drie jaar over. Het verhaal van de OWIN is voor ons duidelijk. We zitten onder de vijf procent leegstand, er moet echt wat gebeuren en het heeft nu echt al lang genoeg geduurd. Wij hebben gekeken ook naar alle locaties die voorlagen en voor ons is deze locatie absoluut de meest geschikte. Wij zien graag op de Tuunterveld, en misschien heeft de krant het daarom opgeschreven. Maar wij zien graag op het Tuunterveld een andere ontwikkeling. En gezien het verkeer lijkt ons dit ook de beste locatie. Daarnaast …

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek heeft een vraag aan u. Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel. Ja, ik zou aan mijnheer Jonker willen vragen, in de voorgaande jaren toen wij dat werkbezoek bij de OWIN gehad hadden, toen kwam er nogal wat commentaar ook vanuit Winterswijks Belang dat wij vroegen om uitbreiding. Om te kijken naar uitbreiding, revitalisatie, er werd haast woest op gereageerd toen die avond. Hoe kijkt u nu terug? Wat vindt u, hebben we als gemeente te laat geacteerd de afgelopen collegeperiode, om die zoektocht te starten? En dat we nu eigenlijk in haast werken. Hoe kijkt u terug op die periode? Want we hadden natuurlijk in die tijd toch al een Narcisstraat kunnen ontwikkelen, andere plekken kunnen revitaliseren en de zoektocht starten. Maar dat is allemaal niet gebeurd de afgelopen, ja wat is het, van 2017 af en langer al bij wijze van spreken. Want er wordt al langer over gesproken. En uiteindelijk heb ik zelf om een werkbezoek bij de OWIN gevraagd en daar is dit door aan het rollen gekomen. Maar hoe kijkt u daarop terug?

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker, graag een korter antwoord.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Daardoor is het niet aan het rollen gekomen. Maar goed, volgens mij zitten we met zijn allen hier voor het belang van Winterswijk en laten we dat ook vooral voor ogen houden. En dat dit proces, ik had graag gezien dat dit proces sneller zou gaan. Maar goed, dat is nou eenmaal niet de werkelijkheid. We moeten het ook zorgvuldig doen,

goed doen. En zoals je merkt, er zijn heel veel partijen bij betrokken. En nou ja, goed, dus ik weet niet precies wat mijnheer Van Beek hier verder mee bedoelt, maar ik ben blij dat dit stuk nu voorligt. En ik hoop dat we hier snel over kunnen beslissen, zodat we inderdaad snel vaart kunnen maken.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Voorzitter, even een aanvullende vraag. Als u terugkijkt, vindt u niet dat we eerder hadden moeten starten met die zoektocht? Want er is eigenlijk weerstand tegen geweest de jaren daarvoor. En als we eerder gestart waren hadden we hem zorgvuldiger kunnen doen. Bent u dat met mij eens?

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Nee, dat ben ik niet met u eens. Eerder starten betekent niet automatisch dat het zorgvuldiger had gekund. U vindt dat het onzorgvuldig is gebeurd, dat ben ik niet met u eens. Dus ja, laten we hier niet elkaar gaan bevragen over wie er het eerste was of dat de behoefte, volgens mij weten we allemaal dat die behoefte er is. En je mag allemaal wat vinden van het proces. En wij hadden het graag sneller gezien, maar zorgvuldigheid is ook erg belangrijk. Nou, onze voorkeurslocatie is de Misterweg.

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker, voordat u nu verder gaat met uw betoog hebben we ook nog een vraag van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst, u gaf aan: laten we elkaar geen woorden in de mond leggen. Dus het feit dat u zegt dat voor iedereen het wel duidelijk is dat het belang er is, dat wil ik ook graag uw eigen woorden laten zijn. Maar ik heb nog wel een vraag. U gaf aan: het leek ons de beste locatie. Dat leek WB volgens mij al voordat het überhaupt in het college de keuze was gevallen op de Misterweg. Hoe kijkt u terug op het proces? Vindt u dat het handig is geweest ook naar de omwonenden, juist die betrokkenenparagraaf, die herontwikkeld zou moeten worden en nota bene is ingevoerd door een WB. Die zijn daarmee volgens mij aan alle kanten gepasseerd. Hoe kijkt u daarop terug? En denkt u dat we op die manier die mensen in die buurt überhaupt nog mee kunnen krijgen om ze mee te laten denken, dan wel misschien mogelijk een inpassing te krijgen als het er daadwerkelijk moet komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Ja, ik denk, kijk, dit is natuurlijk altijd een moment wanneer een betrokkene een vervelend bericht gaat horen. Dat kun je niet in stukjes snijden en dan over heel veel momenten gaan uitsmeren. Er is altijd een moment dat die hoort van: hè, dit wil ik eigenlijk niet. En dat moment is niet te voorkomen. Dus ja, ik begrijp dat het voor de omwonenden en de grondeigenaar vervelend is, maar een keer is dat moment er. We hebben gewoon vanuit WB op dat moment alle keuzes naast elkaar gelegd, we hebben dingen afgewogen wat wij graag op de verschillende locaties zien, hoe het daar met de natuur zit, hoe het met de verkeersafwikkeling zit, wat we misschien op een andere locatie liever zouden zien voor de lange termijn ontwikkeling in Winterswijk. En daarbij kwamen we echt op deze keuze uit. En ja, dan is het aan ons om gewoon te zeggen: hé college, wij kiezen voor deze weg. En wat het college daar verder mee doet is aan het college. Wij zijn in ieder geval blij dat de keuze nu vanuit het college hiervoor is gevallen. En ik denk echt dat dit in het belang is van heel Winterswijk, ook gezien alle andere dingen die we met elkaar allemaal nog graag willen en ook moeten doen. En ook het robuuster maken van het natuurnetwerk van die groene zone, ja, daar zien wij nu ook weer een hele mooie kans voor. Dus ik zie hier juist heel veel positieven in en zeker is het vervelend voor de mensen die direct betrokken zijn. En zoals ik daarstraks ook al zei kan ik aansluiten bij de woorden van mevrouw Van der Linden-Plass, die zegt van: we moeten daar nog eens goed kijken hoe we de grondeigenaar, hoe we daarmee omgaan. En misschien zijn daar wel mogelijkheden in. Nou, wij horen graag ook van de VVD in welke denkrichting zij daarin denken. En voor de rest, ja, wij zijn heel blij met dit voorstel. En ik heb nog een vraag ook aan het college …

De **voorzitter**: Voordat u die doet, mijnheer Jonker, heeft mijnheer Wassink nog een vraag aan u.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, voorzitter, ik had toch nog wel even een vraag. Want mijnheer Jonker geeft aan zelf van: ja, ze hebben die keuze al gemaakt voordat de stukken op tafel lagen. Mevrouw Ten Dolle begon er ook over. Geeft u daarmee ook aan dat een keuze voor een industrieterrein eigenlijk een politieke keuze is wat u betreft? En niet zo zeer afhankelijk is van de documenten die voorliggen. Hoor ik u dat nu eigenlijk zeggen?

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Nee, dat hoort u niet zeggen. Maar wij hebben hier goed over nagedacht. En zeker, uiteindelijk is het een politieke keuze, uiteindelijk wel. Maar de inhoud moet daar wel dragend voor zijn. Dus ja, die inhoud geeft wat ons betreft ons gelijk en daar zijn wij blij mee. Maar ik kijk gewoon, wij kijken gewoon vanuit bovenaf naar Winterswijk en dan kijk je van: wat willen we waar hebben? Nou, en daar kwam dit uit. Een schot voor de boeg gedaan, de inhoud waar we natuurlijk zelf ook over kunnen nadenken, die gaf ons daarin gelijk, zoals ik het nu zie. En ja, wij zijn dus erg blij met dit voorstel. En wij hopen dat Winterswijk en de ondernemers ook in voortvaart verder kunnen.

De **voorzitter**: Ja, en toch voordat we verder kunnen met dit betoog wil ook mijnheer Van Beek u nog een vraag stellen.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor mijnheer Jonker nog praten om toch te gaan kijken voor die verplaatsing van boerenbedrijven als de oplossing. Een boerenbedrijf wat eigenlijk zich al jaren schikt naar de wensen van de gemeente, ook rond het strandbad. Wat in goede harmonie gaat, daar zijn zij tevreden over. Maar dat is ook wel op hun conto te schrijven dat die tevredenheid er is, omdat die mensen gewoon meedenken en meegaand zijn daarin. En die zitten daar op best wel een heel moeilijke locatie en toch boeren zij verder, ook deze richting op. U praat er eigenlijk heel erg makkelijk over van: ja nou, dan gaan we nu maar eens kijken hoe we dat op gaan lossen. Maar vindt u juist niet dat dat eigenlijk een van de eerste dingen is, voordat het college met de locatiekeuze naar buiten komt, dat het college al nagedacht moet hebben van: hoe gaan we dat oplossen hoe we dit succesvolle mooie agrarische bedrijf in leven gaan houden, in stand gaan houden? Voordat deze plannen de wereld in geholpen worden en dat er allerlei rare uitvluchten bezocht moeten worden. vindt u niet dat we daar te laat mee zijn, met deze oplossing zoeken?

De **voorzitter**: Mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Nee, dat vind ik niet. Ik vind dat we dit proces goed gedaan hebben en dit krijg je altijd. Dus ik vind dat niet, je moet altijd ergens beginnen. En u vindt dat we daar moeten beginnen, de ander vindt dat we daar moeten beginnen. Kijk, deze boer, ik heb hem ook gesproken, ik ken hem ook. En ik begrijp zijn pijn en daar hoeven we verder geen doekjes over te winden. Maar het gaat hier voor het algemeen belang. En ja, u bent de ene keer daarvoor en dan daarvoor. En dan Pietje zegt dit en dan vindt u weer dat. En ja, dat mag, dat mag hoor. Ik hoor u ook zeggen van: de Duitse boeren, die kopen de grond op. Nou, als mijnheer Klumper deze grond verkoopt voor een goed bedrag, dan hoeven de Duitse boeren die grond niet meer te kopen, want dan kan mijnheer Klumper die grond kopen als het beschikbaar is. Dus ik heb nu nog een vraag aan het college die ik graag zou willen stellen.

De **voorzitter**: We gaan gewoon mijnheer Jonker zijn betoog af laten maken. Volgens mij heeft u antwoord gekregen.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nee, maar goed, mijnheer Jonker die stelt mij eigenlijk ook indirect een vraag. En …

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek, we gaan door met mijnheer Jonker.

De heer **Jonker (Winterswijks Belang)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb nog een vraag aan het college. Dat is iets op wat pagina 7 staat. Wij sluiten aan de voorkant geen type bedrijven uit. En WB vroeg zich af: hoe staat dit in verhouding met de Laarberg, waar bepaalde categorieën naartoe moeten. Graag hier verduidelijking over tot welke categorie deze locatie bestemd gaat worden. En voor ons is dat wel erg belangrijk. En voor de rest wil ik ook nog mijn complimenten maken aan de organisatie voor een goed leesbaar stuk. En nou, voor ons is het op zich akkoord, maar we wachten nog even waar de VVD mee komt misschien in een later moment. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Jonker. En dan sluiten wij denk ik de eerste termijn af met mijnheer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ben ik een beetje te verstaan, want ik kraakte net bij enkele sprekers. Dus ik hoop wel dat mijn internet het goed doet.

De **voorzitter**: We kunnen u goed verstaan, ja.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Helemaal top. Ja, ik zal beknopt proberen te zijn, want het meeste eigenlijk is al gezegd. Ik heb ook geen mooi betoog, zoals enkele van mijn voorgangers. Ik heb ook zeker niet van die mooie metaforen als mevrouw Ten Dolle had. Op dit moment enkel een viertal vragen, mede vormgegeven door de insprekers van gisteren. Om uiteindelijk tot een betere besluitvorming te komen. Allereerst, ook naar aanleiding van de inspreekster van gisteren, mevrouw Lichtenberg en de mevrouw die erna kwam, ik ben even haar naam kwijt. Die hadden het daar onder andere over. Sorry?

De **voorzitter**: Ik zei: mevrouw Kaffka.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Mevrouw Kaffka, kijk, daar hebben we het. Die vragen gingen vooral in op: wat wordt hier nou precies besloten en wat is het beleidsproces? En dat is denk ik wel handig om helder te krijgen. Want in het raadsvoorstel lezen wij dat het bestaat uit twee delen. Enerzijds het aanwijzen van een ontwikkellocatie en anderzijds het begin van een integrale omgevingsvisie. Maar kunnen wij dan dit voorstel zien als enkel het startschot tot het uitwerken en onderzoeken van meer concretere plannen? En om deze vraag zelf wat concreet te maken: gaat er geen schop de grond in voordat de omgevingsvisie met alle aandachtspunten, onder andere dus de ecologische verbindingszone, uitgewerkt is en teruggekomen dat stuk nog naar de raad? Een tweede vraag: wij konden het niet helemaal terugvinden, maar hoe en is in dit hele proces de provincie meegenomen als partner? En belangrijker nog, als dat zo gebeurd is, hoe kijken zij aan tegen deze locatiekeuze? De derde vraag is al door een aantal gesteld, maar ik ga hem toch even herhalen. Excuus. Wij als PvdA hebben best wel zorgen ook over het grondwatergebied en wat dit voor implicaties heeft voor het bedrijventerrein. Vooral de verschillende punten die Vitens zelf aandraagt waar een bedrijventerrein aan moet voldoen. De vraag die wij hierbij hebben is vooral in hoeverre ziet het college hierdoor problemen ontstaan met enkele van haar zelf gestelde uitgangspunten? Namelijk de gezonde financiële exploitatie en een marktconforme grondprijs. Want ik kan mij indenken op het moment dat jij aan eisen moet voldoen van een Vitens dat de grondprijs en de exploitatie uiteindelijk duurder als gevolg uitvalt. En als laatste vraag, ik heb mijn best gedaan om het snel te houden, toch weer mijnheer Klumper, daar wordt die weer genoemd. De PvdA wil wel graag dat boeren die het goed doen en die opvolging hebben, want dat zijn er niet zoveel, toch op een bepaalde manier ondersteund worden. En dat is ook hier. Gister werd per ongeluk denk ik het woord onteigeningsprocedure inderdaad genoemd, ik denk dat mevrouw Ten Dolle daardoor het net in haar mond nam. Dit lijkt ons een veel te ver stadium. En daarom vragen wij aan het college: heeft het college er vertrouwen in en hebben zij eventueel oplossingen in de lijn die mijnheer Van Beek net ook al stelde? Waarom bij de huidige grondeigenaren gecompenseerd worden en de agrarische activiteiten van onder andere mijnheer Klumper elders eventueel kunnen worden vervolgd. Dat was hem, snel en beknopt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ja, en toch heeft mevrouw Ten Dolle nog een vraag aan u.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, ik zal het dit keer niet in een metafoor doen. Maar een vraag, u gaf aan: onteigening is nog een te ver stadium, dat ben ik met u eens. Ik had net het woord ook op die manier niet moeten gebruiken. Maar hoe staat de Partij van de Arbeid tegenover, stel dat mijnheer Klumper er niet voor kiest om zijn grond te verkopen voor welke prijs dan ook en er moet wel onteigend worden, is dat iets waar de Partij van de Arbeid dan vrede mee heeft?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Ja, ik probeerde eigenlijk duidelijk te maken dat het denken daaraan vind ik al een stadium te ver. Volgens mij moet je eerst uitgaan van een goede samenwerking. En daarvoor moet eerst zo'n omgevingsvisie worden opgesteld, waarop er eerst maar eens uitvoerig gepraat moet worden met mijnheer Klumper. Ik denk en dan pas kunnen we daar ook als Partij van de Arbeid ons ook uitspreken of we dan, nou ja, hoe noemen we dat, akkoord gaan met een onteigeningsprocedure.

De **voorzitter**: Oké, volgens mij heeft u dat goed verduidelijkt. En u had uw betoog afgerond, begreep ik.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Ja, zeker.

De **voorzitter**: Nou, daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de commissie en gaan wij naar de eerste termijn van het college. En in deze zal vast mevrouw Klein Gunnewiek het woord voeren.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dat heeft u helemaal goed, voorzitter. Dank u wel. Ja, waar zal ik beginnen, want ik heb ontzettend veel vragen gehoord. Maar veel vragen gaan toch over dezelfde terugkerende thema's. En ik wil eigenlijk eerst maar even die thema's meer in zijn algemeenheid langslopen. En daarna kijken welke vragen ik nog open heb staan van de fracties en of ik die dan nog wat meer kan verduidelijken. Allereerst het proces, daar heb ik toch wel wat over gehoord. En u hoorde het OWIN gisteravond al noemen, al in 2017 kwam hun brandbrief. En sindsdien zijn we als college en raad aan de slag gegaan met de zoektocht naar nieuw bedrijventerrein. En zo heeft u in 2018 bij de begrotingsbehandeling een motie inzake realisatie bedrijventerrein bijna unaniem aangenomen. En deze motie gaf opdracht om een bedrijventerrein te zoek in Winterswijk, maar ook om ruimte te houden in het proces van RPW, het proces wat wij hebben gedaan met de provincie en de andere Achterhoekse gemeenten, om echt ruimte te houden voor Winterswijkse bedrijven in Winterswijk. Nou, ik ben het met u eens dat het proces waar beschadigd is door de fouten in het rapport van BRO. Een gerenommeerd adviesbureau en dat maakt het proces niet makkelijker. Maar de fouten in het rapport zijn hersteld en het college heeft daaruit de conclusie getrokken om de benoemde voorkeurslocatie Tuunterveld terug te trekken en eerst de eerste drie locaties uit dat BRO-rapport nader te onderzoeken. Het is wel belangrijk om aan te geven dat het college het niet alleen op basis van het BRO-rapport heeft gedaan. Uiteindelijk hebben wij op dat moment het BRO-rapport buiten de besluitvorming gelaten, want we hebben op dat moment gekozen voor het nader onderzoeken van die locaties. En daarmee hebben wij zo goed mogelijk in kaart gebracht welke locatie de juiste zou kunnen zijn. En misschien is het proces daarmee wel een stukje beter geworden. Al begrijp ik ook dat het voor omwonenden van die drie locaties heel veel onrust met zich heeft meegebracht. Nou, er zijn veel factoren die meewegen. En vanuit een ander perspectief weegt een factor meer of minder. De keuze voor een locatie is dus vooral ook een bestuurlijke keuze. En het college heeft haar keuze gemaakt. Voor de zomer hebben wij de zienswijze beantwoord, zodat de buurt de tijd had deze zienswijze tot zich te nemen. En ja, het klopt, het heeft even geduurd voordat die beantwoording er was. Want we hebben de zorgen uit de zienswijze uiterst serieus genomen. En we hebben ook echt zorg gedragen voor een zorgvuldige beantwoording. We wilden bijvoorbeeld echt een goed overleg met provincie en Vitens, want de zorgen over ons drinkwater die delen wij met de indieners. En daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. En verschillende indieners hebben ook u politiek benaderd om hun reactie te geven op deze beantwoording. Nou, dat betrokkenen een overleg hebben gemist, daar kan ik heel goed in komen. Een locatie kiezen kunnen we niet met alle inwoners van Winterswijk bespreken. Je wil zo objectief mogelijk tot de beste keuze komen. En nu er hopelijk snel een keuze volgt, we zijn immers al jaren onderweg, gaan we dat proces vormgeven in de omgevingsvisie. En inderdaad, de gemeente is er voor alle inwoners. Niet alleen voor onze ondernemers die ruimte nodig hebben, maar ook voor de grondeigenaren en ook voor de omwonenden. En we nemen hen en hun wensen zo goed mogelijk mee in het proces dat gaat volgen, nadat u een keuze heeft gemaakt. Participatie, dat doen we dus niet in de locatiekeuze, maar in het proces van de omgevingsvisie. Wat het college betreft is er dus sprake van een zorgvuldig, maar ook open en transparant proces. Alle informatie is openbaar, met uitzondering van de enquête op individueel bedrijfsniveau. Maar die heeft u als raad kunnen inzien, en inderdaad de financiële onderbouwing. Wij kunnen nu eenmaal geen lijst geven met bezit en bijbehorende waardering. Daarmee geven we onderhandelingspositie uit handen, maar schaden we ook de privacy van de mensen met bezit in dat gebied. En vraag is dus: heeft u voldoende informatie om te komen tot een keuze? En ik ga uw vragen vanavond proberen zo goed mogelijk te beantwoorden. Nou, allereerst hoor ik veel vragen over het waterwingebied. En Vitens hebben bij ons hun zorgen geuit. Maar het klopt inderdaad dat zij geen veto hebben uitgesproken op dit gebied. Wij hebben nadere gesprekken gevoerd met Vitens en provincie. En zij zaten trouwens ook al in het eerdere proces van de gebiedsvisie Misterweg aan tafel. Net zoals een bevoegd gezag over water met de provincie.

De **voorzitter**: We hebben een vraag van mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, voorzitter, toch even een vraag. Want de wethouder zegt: ja, Vitens heeft geen veto uitgesproken. Ja, in het voorstel wat nu voorligt wordt gezegd van: ja, de belangen van Vitens worden niet geschaad. Nou, daar zit nog wel wat licht tussen wat mij betreft. Ja, een veto, dat hebben ze inderdaad niet uitgesproken. Maar wel heel zwaarwegende eisen, waaruit toch wel mag blijken dat ze wel degelijk vinden dat hun belangen geschaad worden. Anders leg je niet dergelijk grote eisen op. Dus toch even de vraag aan de wethouder van: ja, hoe ziet u dan dat hun belangen niet geschaad worden, die opmerking.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, volgens mij hebben zij ons voorzorgsmaatregelen meegegeven. Daarover hebben we ook gesprekken gevoerd met Vitens en we hebben gezegd: die voorzorgsmaatregelen die kunnen we prima inpassen. En daarmee geven wij uitvoering aan hun voorzorgsmaatregelen. Maar het is geen blokkade om hier te kiezen voor de Misterweg. En misschien ook goed om te zeggen dat als we verder gaan, stel u kiest voor de Misterweg als locatie, dan kunnen we in het proces van de omgevingsvisie daar op nog echt wel meer externe deskundigheid inhuren mocht dat nodig zijn. Want we willen ook juist kijken naar de kansen in dit gebied. Want er is daar een natte land natuur, maar we kennen in Winterswijk natuurlijk allemaal de droogte. Dus we kunnen ook aan de slag met de waterhuishouding daar in het gebied. Dus wij nemen de zienswijze van Vitens heel serieus en wij gaan uitvoering geven aan die voorzorgsmaatregelen. Wij willen immers een schoon, een groen, een duurzaam bedrijventerrein. En ongeacht of dat nu is op de Misterweg of op het Tuunterveld of nog een andere locatie, bij elke locatie waken wij voor vervuiling. Maar het grondwater beschermingsgebied, en dat is het gebied waarover wij praten waar die voorzorgsmaatregelen over gaan, is maar een heel klein stukje van de genoemde locatie. En je zou dit bijvoorbeeld prima in het ontwerp kunnen meenemen als retentiegebied. Maar ook bebouwing is niet uitgesloten. En het is dus in de omgevingsvisie zaak om te kijken: hoe gaan we dat het beste inrichten? En als daar wel bedrijvigheid zou kunnen landen in dat plekje, nou, wat betekent dat dan? Dat gaan we verder uitwerken, daar is veel aandacht voor. Maar het is niet een obstakel om te kiezen voor de Misterweg. Ik hoor ook veel over, nou veel, ik heb wat gehoord over de categorie. Ik zei al: we willen een schoon, groen, duurzaam bedrijventerrein. En dat zal er dus heel anders uit komen te zien dan het huidige Vèèneslat. En wij zoeken een locatie voor een gemengd bedrijventerrein. En op dit moment zijn alleen die bedrijven uitgesloten waarover wij in het RPW, het regionaal programma werklocaties, afspraken hebben gemaakt. En die zijn ook door uw raad vastgesteld. En dat gaat over bedrijven van buiten Winterswijk en bedrijven in de milieucategorie 5. Daar is afgesproken: die moeten naar de Laarberg. Maar daarnaast wordt de omgeving ook door milieuwetgeving beschermd en een verdere inperking van doelgroepen, van type bedrijven. Dat kan een gevolg zijn van de analyses die we ook in de omgevingsvisie gaan maken met betrokkenen. En dat geldt ook voor zonering, op sommige plekken zal misschien minder kunnen dan op andere plekken in dat nieuwe terrein. Dus in het proces van de omgevingsvisie gaan we met alle betrokken partijen een kader maken. Een kader waar bijvoorbeeld ook beeldkwaliteit, maar ook type bedrijvigheid aan de orde komt. En als raad bewaakt u dit proces, door straks ook die omgevingsvisie vast te stellen. En ook betrokkenen hebben dan opnieuw mogelijkheid om bezwaar te maken. Dus het klopt, er gaat geen schop de grond in voordat er een vastgestelde omgevingsvisie is. En daarna moeten er zelfs nog bestemmingsplannen gemaakt worden.

De **voorzitter**: Oké, dan geven we nu mijnheer Wassink de kans om weer een vraag te stellen aan u.

De heer **Wassink (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, toch een vraag aan de wethouder. Ja, u zegt net: het drinkwatergebied of het grondwater bestemmingsgebied is maar een klein stukje van het geheel. Maar het gehele gebied watert natuurlijk wel die kant op af. En in dat kader, bent u dan bereid om ook op voorhand gewoon te zeggen of in ieder geval mee te nemen dat we ook categorie 4 gewoon gaan uitsluiten. Als we dat toch zo ontzettend belangrijk vinden, ons grondwater en de toevoer daarnaartoe, waarom maken we dan niet aan de voorkant al gewoon heel duidelijk klip en klaar: we sluiten ook categorie 4 uit. Daarmee geven we ook echt aan wat voor type industrieterrein we willen in de toekomst. En dan hebben we ook duidelijkheid naar de omgeving, want daar zijn ook grote zorgen over.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nogmaals, wij erkennen de zorgen van Vitens en van omwonenden, maar dit komt echt in de omgevingsvisie. En zoals ik al zei: op het ene stuk zal misschien meer kunnen, op het andere minder. Maar we gaan uitvoering geven aan die voorzorgsmaatregelen van Vitens. En of dat een retentievijver is of dat daar toch bedrijvigheid kan en welke eisen daaraan worden gesteld, dat is echt aan de omgevingsvisie. Even kijken. De ecologische verbindingszone, die is ook een aantal keren voorbij gekomen. Nou, dit is even heel belangrijk. De ambitie van die ecologische verbindingszone die wordt niet anders door de keuze voor een bedrijventerrein. Toen de raad de omgevingsvisie buitengebied heeft vastgesteld heeft het college de opdracht voor de gebiedsvisie Misterweg meegekregen. En die ambitie staat overigens ook in de visie landschap en biodiversiteit die ook door u is aangenomen. En daar is

het college mee aan de slag gegaan. En de ambitie voor deze robuuste verbinding verandert niet in omvang door het aanleggen van een bedrijventerrein in de omgeving. Wel denken wij dat het tempo versneld moet worden. Immers vanuit de ontwikkeling van een bedrijventerrein, en of dat nu de Misterweg is, Tuunterveld of nog een andere locatie, we kunnen in de grondprijs een bijdrage opnemen voor compensatie. En het is in het belang van een goed proces in de gebiedsvisie Misterweg wel belangrijk om er geen hectarediscussie van te maken. De invulling van zo'n robuuste zone die hangt af van soorten, habitat, van natte land, van droge natuur, dat is aan experts. Wel kan ik u toezeggen dat er door onze gemeente in ieder geval geen boerenbedrijven gaan worden uitgekocht of onteigend in het kader van deze ecologische verbindingszone. Het is de bedoeling en dat staat ook in de omgevingsvisie buitengebied dat partijen samen tot overeenstemming komen, zodat er ook draagvlak is. En daarnaast hebben we inderdaad nu te maken met stikstofopgave. En wellicht betekent dit dat we met de provincie komen tot een grotere opgave in Winterswijk. En dan denk ik onder andere aan de start van Gelderse maatregelen stikstof, waar in Winterswijk ook een van de pilots plaatsvindt. En die opgave …

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, ik heb drie vragenstellers. Als eerst mijnheer Wassink, dan mijnheer Van Beek en dan mevrouw Ten Dolle. Mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, voorzitter. Ja, mevrouw Klein Gunnewiek zegt van: ze wil geen duidelijkheid geven over die hectares. En u heeft wel aangegeven dat het randvoorwaardelijk is voor de realisatie van het industrieterrein. En daarbij zegt u ook van: ja, wij gaan geen gronden onteigenen. Nou, op zich ben ik daar heel blij mee om dat te horen. Maar zegt u daarmee ook niet dat ook de provincie niet gaat onteigenen voor natuur daar ter plekke? Dus dat is het verlengde daarvan. Maar allereerst nog even, u geeft aan dat het randvoorwaardelijk is. En wat is dan die randvoorwaarde? Daar geeft u geen duidelijkheid over. Gisteravond hoorden we 90 hectare, nou, dat is in ieder geval iets. Ja, toch nogmaals de vraag, hebben we het over dat soort aantallen? En dan pin ik u niet vast op 5 of minder hectare dat u daarnaast zit, maar ja, we zullen toch enige duidelijkheid moeten hebben willen wij een besluit kunnen nemen over die randvoorwaarden.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Voorzitter, ik zou graag mijn verhaal afmaken zo meteen, want dan krijgt mijnheer Wassink vanzelf antwoord op de vragen die hij nu stelt.

De **voorzitter**: Oké, dan hoop ik dat mijnheer Wassink daar genoegen mee neemt. Maar we hebben intussen nog wel ook een vraag van mijnheer Van Beek en mevrouw Ten Dolle die heeft geen vraag meer. Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u spreekt uit dat het een ambitie is om die verbindingszone aan te leggen. Maar ik ben dan de weg even kwijt. Is het dan een ambitie of bent u het verplicht om hem aan te leggen door provincie of andere overheden?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, voorzitter, dank u wel. Er is geen verplichting, wij hebben dit zelf in de omgevingsvisie buitengebied als ambitie opgenomen. Daar was de raad ook mee akkoord gegaan en daarmee heeft u het college een opdracht gegeven. Als ik even verder ga met mijn verhaal, ik zou …

De **voorzitter**: Doet u dat vooral.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Sorry, excuus. Nou ja, het kan inderdaad zo zijn dat we met de provincie komen tot een grotere opgave. De Gelderse maatregelen stikstof, waar ook een pilot voor is in Winterswijk. En die opgave die is vooral gericht op natuurherstel in de randzone van Natura 2000 gebieden. En dus verbindingen tussen gebieden. En ik moet wel een waarschuwing doen voor ingrijpen door hogere overheden. Die waarschuwing is wel op zijn plaats, ik denk ook zeker na de berichten afgelopen week. Waarbij minister Schouten inmiddels wel heeft aangegeven dat echt het gedwongen uitkopen van boeren wel een laatste redmiddel is in de stikstofopgave. Maar daar zal ik dadelijk nog wat over zeggen. Maar het proces van die omgevingsvisie Misterweg dat is dus echt nodig om met partijen als Vitens, provincie, de natuurorganisaties, LTO, grondeigenaren, omwonenden, om samen invulling te geven aan deze nieuwe ecologische verbindingszone. En zoals ik al zei: wat betreft Winterswijk geen uitkoop van boerenbedrijven, maar alles op basis van vrijwilligheid. En dan even, ik zei inderdaad: ik wil er

geen hectarediscussie van maken. Maar als je een robuuste verbinding nodig hebt, en wij hebben zelf ook deze week een natte vinger berekening gemaakt, dan heb je het over een lengte van ongeveer 4,5 kilometer. En als je daar een gemiddelde aan zou houden van 100 meter breed, dan heb je het over 45 hectare. Maar in die 45 hectare zitten natuurlijk allang elementen die bijdragen aan die verbindingszone. En dan denk ik aan landbouwgrond. Landbouwgrond die misschien al dan niet natuurinclusief beheerd wordt. Maar ik denk ook aan landschapselementen zoals bosjes, houtwallen en beken. Dus ik wil geen hectarediscussie, want ik kan u echt niet zeggen of het 45 hectare wordt, 55, 35 of 65. Maar op die manier zou je er wel naar kunnen kijken. Maar nogmaals, geen gedwongen uitkoop van boeren, dat is denk ik belangrijk om te zeggen. Ja, dan ga ik toch even naar het punt boeren. Want ik begrijp de zorg die LTO en de familie Klumper uiten heel goed. De sector staat enorm onder druk, ook vanwege het uitblijven van concreet toekomstperspectief. En dan waren er dus van de week ook nog die berichten van het kabinet over het uitkopen van boeren. Ik schrok daar wel van deze week, want juist in Winterswijk willen we starten met een gebiedsgerichte aanpak. En dat doen we samen met provincie, met waterschap, maar dat gaan we ook doen met alle belangenpartijen in het buitengebied. En samen willen we juist een toekomstperspectief neer zetten. En ik dacht bij mezelf: ja, wat betekent zo'n bericht nu? Zet dat hele proces onder druk. Maar ik kwam al heel snel tot de conclusie, juist nu moeten we door met dit gebiedsproces. Winterswijk kan niet zonder boeren in ons cultuurlandschap, maar helaas hebben we wel te maken met een aantal feiten. Jaarlijks stoppen in Nederland circa 3% van de boeren. Dat is de trend. En ook in Winterswijk zijn heel veel boeren, landelijk ruim 50%, van 55 jaar of ouder die geen familie opvolger hebben. En wij hebben de cijfers voor Winterswijk ook nog uit het CBS gehaald. En die cijfers laten zien dat in de periode van 2016 tot 2020 maar liefst 6% per jaar van onze melkveehouders is gestopt. In vijf jaar tijd is het aantal melkveehouders gedaald van zo'n 120 naar 88. En dat is ook de reden waarom de gemeente Winterswijk juist ook heeft ingezet op die erfgesprekken, die keukentafelgesprekken. Waar overigens alle inwoners van het buitengebied aan mee kunnen doen, want dat gaat veel verder dan een enquête van hoeveel ruimte heb je nodig. Dat gaat echt over: hoe zie jij de toekomst van jouw bedrijf? En ja, in WCL is ook altijd het belang van deze gesprekken aangegeven. Dus ja, we moeten dus wel constateren dat als deze trend zich doorzet, we over een aantal jaren fors minder boeren hebben dan nu. En dat gaat wel stikstofruimte opleveren, maar nogmaals: die gebiedsgerichte aanpak waar we als Winterswijk echt mee voorop lopen in Gelderland moet ervoor zorgen dat die boeren die er nu nog zijn, de boeren die opvolgers hebben, dat die ook door kunnen met hun bedrijf. Dat vind ik heel erg belangrijk om te zeggen. En dat geldt zeker voor de familie Klumper. Maar liefst twee opvolgers, twee zonen die meewerken in het bedrijf en die door willen in het bedrijf. En daar zullen wij als gemeente, als college, ons echt voor inzetten om daarvoor een goede oplossing te vinden. En ik hoorde de familie gisteravond al zeggen: de gemeente gaat gefaseerd een bedrijventerrein uitgeven. Gaan ze ons dan ook gefaseerd uitkopen? Nou nee, zoals u het zelf ook al zei: onteigenen, daar is nu nog helemaal geen sprake van. Wij willen goed in gesprek over een goede oplossing voor de familie Klumper. En ik kan alleen op dit moment niet praten over wat de beste oplossing is, want dat zullen zij mij zelf moeten vertellen. En dat hebben ze nog niet gedaan, maar ik kan me zo voorstellen dat ze gewoon vooral ook grond nodig hebben om verder te kunnen met hun boerenbedrijf. En zoals ik al zei: er gaan heel veel boeren stoppen de komende jaren. En ik denk dat we allemaal afgelopen jaar ook wel geschrokken zijn dat daar soms bedrijven tussen zitten waarvan je het niet had verwacht. Waarvan je dacht: dat is een mooi boerenbedrijf, die mensen zijn nog lang niet op pensioenleeftijd. En toch zijn ze gestopt.

De **voorzitter**: Mijnheer Wassink heeft een korte vraag voor u, mevrouw Klein Gunnewiek. En daarna mijnheer Van Beek.

De heer **Wassink (CDA)**: Jazeker, een korte vraag. Want u zegt: van onteigening is nu nog geen sprake. Maar wil u de toezegging doen dat u niet gaat onteigenen?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: We gaan die omgevingsvisie, dat proces dat gaan we aan. En bij mij staat voorop: participatie met alle betrokkenen. En daar hoort onteigening niet bij. Maar dat is natuurlijk wel op dit moment, want als blijkt dat de Misterweg uiteindelijk gewoon de meest geschikte locatie is, en dat vinden wij nu al, maar we zullen inderdaad nog wat vragen moeten beantwoorden. En we willen door en er is ook vraag van bedrijven, dan is dat wel, nou ja, het laatste redmiddel. Zoals ik net ook al aangaf. Maar daar ga ik liever niet vanuit. Ik ben meer van snel een goede oplossing voor familie Klumper.

De **voorzitter**: Oké, en dan een vraag van mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, terugkijkend met de situatie van Klumper. Vindt u niet dat u eerder in gesprek had moeten gaan met deze agrariër? Want het komt nu koud op zijn dak, het komt altijd koud op je dak als ze je grond willen hebben denk ik. Maar terugkijkend, ja, loopt dit natuurlijk niet zo mooi. Vindt u niet dat u eerder in gesprek had moeten gaan om oplossingen te polsen?

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek. En ga daarna graag door met uw betoog.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nee, mijnheer Van Beek, dat vind ik niet. Ik ben in gesprek gegaan met de familie Klumper zodra wij wisten dat de Misterweg een van de beoogde locaties was. En eerder kon ik dat niet doen. En tijdens dat gesprek heb ik de familie Klumper al aangegeven dat de gemeente klaarstaat om ze te helpen met een oplossing. U kunt zich alleen ook voorstellen, zoals u zelf al zei, het viel ze rauw op hun dak. In de emotie, er was op dat moment geen ruimte in het gesprek om al te praten over oplossingen. Dus als u als raad een keuze maakt over twee weken, dan gaan we dat gesprek doen. Dan ben ik even aan het kijken, wat heb ik allemaal gehad. Stikstof, die is natuurlijk ook voorbij gekomen. Ja, we hebben nog geen aerius berekening gedaan, dat klopt want dat kan niet. Je hebt eerst kaders nodig, bijvoorbeeld over het type bedrijvigheid wat daar mag landen. Of denk ook aan een mobiliteitsprofiel. En daar is dus juist dit proces van de omgevingsvisie voor. En daar hoort ook juist die participatie met belanghebbenden, met omwonenden, bij. Dus er zijn nog gewoon te veel vragen over om een goede berekening te kunnen maken. Maar tegelijkertijd is deze vraag ook minder relevant voor de locatiekeuze. Want of u nu kiest voor de Misterweg of voor het Tuunterveld of nog een andere locatie, die vraag zal overal beantwoord moeten worden. En die keuze voor een locatie hangt van veel meer factoren af, dat heb ik daarstraks ook al gezegd, dan stikstof. Want we hebben ook gekeken naar ecologie, naar cultuurhistorie, verkeersafwikkeling, financiële haalbaarheid. Dus uiteindelijk maak je als college een integrale afweging. En ik hoop dat u dat ook doet straks. Dus die …

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, we hebben wederom een vraag van mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Voorzitter, ja, ik val toch een beetje van mijn stoel. Want tegenwoordig leggen we alles langs die stikstof meetlat, alles wat depositie veroorzaakt op Natura 2000 gebieden. En daarvoor hebben we nou specifiek zo'n voor-toets, om ontwikkelingen die beoogd worden om die eens even door te rekenen. Waar hebben we het nu over qua compensatie? En ik hoor de wethouder zeggen: ja, dat doen we niet, dat doen we bij de omgevingsvisie. Maar dat is essentiële informatie om nu keuzes te kunnen maken. En de wethouder zegt wel van: ja, dat maakt allemaal niets uit. Maar bijvoorbeeld als wij kiezen voor een binnenstedelijke oplossing, dan hebben we niet met een stikstofprobleem te maken. Dus ik zou wel willen weten van: hoe groot is die opgave nu op stikstofgebied? En uiteraard, bij de voor-toets zie je bij benadering dat je niet precies weet welke bedrijven er zitten, maar daarvoor hebben we een voor-toets in Nederland. En ik zou toch heel graag zo'n voor-toets willen zien om toch een keuze te kunnen maken.

De **voorzitter**: We gaan door naar mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, de veronderstelling dat stikstof geen issue is als je het hebt over een binnenstedelijke ontwikkeling die begrijp ik niet, mijnheer Wassink. Want volgens mij speelt dat daar net zo goed. En in heel Nederland hebben we natuurlijk te maken met stikstof en ontwikkelingen. Wij zijn nog best een tijdje weg van de daadwerkelijke aanleg van een bedrijventerrein, dat duurt nog even. Zoals ik al aangaf: er gaan veel boerenbedrijven stoppen, zijn er gestopt in Winterswijk. Dus daar zal een stukje ruimte ontstaan. Maar ik hoop vooral ook dat dit kabinet eens een keer gaat formeren en nu echt met een oplossing gaat komen voor stikstof. Dus nogmaals, wij hebben die berekening niet gemaakt, want het maakt niet uit voor de locatiekeuze in Winterswijk. Uw vraag gaat eigenlijk veel meer over: moeten we wel een bedrijventerrein aanleggen, want stikstof zou dat kunnen beperken. Nou, die vraag die hebben wij beantwoord met: wij gaan doen voor de bedrijven, voor die ruimte, en die stikstofberekening komt in de omgevingsvisie. En daar kunt u dan als raad ook opnieuw op toetsen. En daarnaast gaan we pas echt bij het bestemmingsplan weer aerius berekeningen maken, dus dan vindt er weer een toets moment plaats.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, gezien de tijd, ik hoop dat u zo meteen tot een afronding komt van de eerste termijn.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, ik zit even te kijken of ik alle vragen al heb gehad. En voorzitter, ik heb er heel veel gehad. Dus ik wil graag snel, maar ik wil ook graag alle vragen beantwoorden. Heel kort. Narcisstraat, daar heb ik al vaker aangegeven: het is gewoon strategisch niet handig om dit in openbaarheid te bespreken. Er zijn ontwikkelingen en de vraag die u zich kunt stellen: is dit nou de meest mooie plek voor bedrijvenontwikkeling? Ik hoop dat we daar binnenkort op terug kunnen worden, maar op dit moment kan ik dat in de openbaarheid zeker niet. Revitalisering zie ik ook vaak voorbij komen. Nou, volgens mij heeft de OWIN gisteravond heel duidelijk horen zeggen: wat moeten we revitaliseren, want we hebben helemaal geen ruimte. En dat is ook het beeld wat wij hebben: bedrijven zijn echt tot aan de rand van hun kavel gegroeid. Zij hebben helemaal geen ruimte om iets te gaan ontwikkelen. En het spoor wat wij altijd hebben ingezet is inderdaad het driespoor. Nieuw bedrijventerrein, de Misterweg en de revitalisering. Nou, die revitalisering daar zijn we echt voorrang aan het geven, daar hebben we u ook al eens over geïnformeerd. Daar zetten we ook flink stappen in, dat staat ook bij de OWIN op de agenda. Daar zijn hele mooie ideeën over. En u zult het binnenkort in de begroting 2022 ook echt als activiteit terugvinden. Maar er zullen ook eerst wat bedrijven moeten verhuizen van Vèèneslat naar een nieuwe locatie, zodat er ruimte ontstaat voor de buurman die achterblijft. En dan kun je ook echt aan de slag met en de ontwikkeling van een bedrijf, verduurzaming en een stukje groen. En dat is een samenspel. En natuurlijk is een bedrijf verantwoordelijk voor zijn eigen gebouw op zijn eigen locatie. Maar de gemeente gaat echt meedoen in het proces en dat is onder andere de leidraad waar mijnheer Voogt ook al over sprak. Het toekomstbestendig bedrijventerrein van de provincie. Dus daar zijn we mee aan het werk. Spoorzone …

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, we hebben nog een vraag van mijnheer Van Beek, een korte.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, even terugkomend op de Narcisstraat. Als u de kaarten voor de borst houdt met de ontwikkelingen met terreinen waar we al bijna 10 jaar wachten op ontwikkelingen, kunnen wij geen keuze maken. U kunt rustig een tipje van de sluier oplichten. U zegt: wij zijn daar mee bezig, maar dat kunnen we niet zeggen. Ik spreek ondernemers op dat terrein die weten van niets.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek, u ging een korte vraag stellen. En het is ook een vraag, zo is het afgesproken.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, ik wil graag horen wat u met dat terrein gaat doen. Komt daar woningbouw of heeft u andere plannen daarmee? Of gaat u voor industrie verder? Ik wil daar een antwoord op.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, u heeft het woord.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nogmaals, er zijn gesprekken binnenkort met een partij die cruciaal is in ontwikkeling zeg maar daar van die locatie. Ik laat mij daar nu nog niet over uit, omdat dat gewoon niet gunstig is voor de gemeente. En ook op het moment dat het plan naar buiten komt zult u begrijpen waarom. De spoorzone, u vraagt of wij het beeldkwaliteitsplan moeten aanpassen omdat er geen interesse is. Nou, er is wel degelijk interesse, en veelvuldig. Alleen we zijn bijna uitverkocht en wij weten gewoon van een paar bedrijven dat er nog wel eens een hele flinke vraag aan zou kunnen komen. Een vraag groter dan een hectare. En de enige optie die wij dan hebben om dat bedrijf te huisvesten was de spoorzone. Dus strategisch hebben wij in deze wat gereserveerd. Nu ontstaat er een ontwikkeling bij Signify, en dan moet ik echt zeggen een deel van het pand is natuurlijk gevuld, we gaan met Signify in gesprek over hoe zij de toekomst zien. Maar er ontstaat wat meer ruimte. En daarom gaan we nu ook echt aan de slag met drie of vier bedrijven die interesse hebben getoond. Het enige wat misschien aangepast moet worden is de verkaveling, maar het beeldkwaliteitsplan daar kunnen die bedrijven voor zover we nu kunnen zien prima mee uit de voeten. En we vinden het ook belangrijk dat daar een beeldkwaliteitsplan is, dus dat houden we.

De **voorzitter**: De laatste vraag van mijnheer Van Beek, want het is zijn vijfde.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, sorry, voorzitter. Maar het is ook een belangrijk dossier dit, dus daar zullen we wat meer vragen over moeten stellen. Ik zal het kort houden, maar het lijkt erop dat u de spoorzone niet wil verkopen. Wat u zegt van: ik hou hem toch als reserve en we moeten eerst dit, we moeten eerst dat. Wil u daar nu bedrijven hebben, ja of nee?

De **voorzitter**: Oké, mevrouw Klein Gunnewiek, u mag weer.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dan heeft u niet goed geluisterd naar mij, mijnheer Van Beek. Ik zeg: we hebben het een tijdje gereserveerd voor een bedrijf, omdat we bang waren dat het bedrijf anders Winterswijk uit zou gaan. Daar ontstaat nu ruimte en we gaan nu aan de slag met drie of vier bedrijven, concrete bedrijven die interesse hebben, om daar samen een heel mooi plan te maken. Even kijken, ja, u heeft ook nog wat vragen gesteld over groen. Ik heb u al gezegd: ook voor de ecologische verbindingszone dat er prima wat op de vierkante meterprijs gebracht kan worden om invulling te geven aan die ecologische verbindingszone. Nou, zo zou dat ook prima kunnen met een groene inpassing van het nieuwe bedrijventerrein. En of we dan meteen alle zichtlocaties weg moeten halen, dat weet ik niet. Maar ik kan me wel voorstellen dat met name de mensen aan de Bessinkgoorweg liever niets zien van dit bedrijventerrein. Dus ja, daar kan ik u toezeggen. En daar is die financiële haalbaarheid natuurlijk ook van belang, dat kan prima in die vierkante meterprijs verwerkt worden. Zodat we die groene inpassing voor die omwonenden ook echt goed vorm kunnen geven. Nou, over Klumper heb ik al heel veel gezegd. Over de ecologische verbindingszone ook. Ja, waarvoor kiezen we? Volgens het college kiezen we nu voor uitbreiding van bedrijventerrein op de meest logische plek. Even kijken.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, we hebben een vraag van mijnheer Voogt.

De heer **Voogt (GroenLinks)**: Dank u, voorzitter. Ja, wij hadden nog even gevraagd over die ecologische verbindingszone, of dat misschien geprojecteerd wordt rond de Slinge.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Daar kan ik u nog geen definitief antwoord op geven, dat is inderdaad een van de gedachten. Maar zoals gezegd, we moeten echt met experts aan de slag om te kijken voor welke diersoorten, plantensoorten, doen we dit. En welk type natuur is daar dan voor nodig? Dus dat kun je nu niet zo makkelijk even zeggen. Even kijken.

De **voorzitter**: Ik heb nog een vraag van mijnheer Wassink, maar ik wil ook de commissieleden even in aandacht brengen, u heeft zelf al tijden geleden als presidium de afspraak gemaakt dat per onderwerp de woordvoerder vijfmaal een vraag mag stellen. U bent nu aan vraag 7 of 8 bezig, mijnheer Wassink. Dus het kan gewoon niet meer.

De heer **Wassink (CDA)**: Dit is mijn laatste vraag, voorzitter. Wat mijnheer Van Beek al zei: dit is echt een heel belangrijk onderwerp voor ons.

De **voorzitter**: Daar gaat het niet om. Het gaat ook om de hele vergaderorde. Dus u doet deze vraag nog en daarna ga ik echt …

De heer **Wassink (CDA)**: Dit is mijn laatste vraag, voorzitter. Dit gaat wel even over de verbindingszone tussen Bekendelle en het Korenburgerveen. En vandaar dat wij ook al met de vraag zaten van de Slinge, dat gaat dus helemaal niet tussen Bekendelle en het Korenburgerveen. Dus even de vraag terug dan: het gaat toch om de verbinding Bekendelle-Korenburgerveen? Even een check vraag.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dat klopt.

De **voorzitter**: Gaat u door met uw betoog, mevrouw Klein Gunnewiek. En probeer tot een afronding te komen.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, ik probeer het. Maar ik heb hier heel veel vellen papier met heel veel vragen voor me.

De **voorzitter**: Ja, maar we zijn intussen al anderhalf uur met dit onderwerp bezig. Dat ligt niet alleen aan u, maar we hebben nog een hele lange agenda.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja, even kijken. Volgens mij heb ik heel veel vragen al beantwoord. D66 vroeg nog wel waarom er in de krant staat dat Tuunterveld gereserveerd wordt voor woningbouw terwijl ik een ander antwoord heb gegeven. Die vraag zult u moeten stellen aan de krant. U kunt volgens mij heel goed zien dat dit geen uitspraak is geweest van mij, dus ik denk dat de krant dit naar aanleiding van eerdere berichten in het artikel heeft geplaatst. Geen

uitspraak van mij in ieder geval. Ik heb heel veel gezegd over alle verschillende thema's die voorbij zijn gekomen en ik denk dat ik daarmee de vragen beantwoord heb.

De **voorzitter**: Dank u. O, ik ziet dat de heer, maar dat gaan we nu allemaal mooi in tweede termijn doen. Dus iedereen die nu een v'tje invult, ik beschouw dat als dat u dat meeneemt in de tweede termijn. Dat gezegd hebbende gaan we door met de tweede termijn. De eerste die daar het woord krijgt is de heer Van Eck.

De heer **Van Eck (PvdA)**: Ja dank u wel voorzitter. Het was eigenlijk een hele korte vraag, maar wij hadden nog een vraag gesteld en ik had hem nog niet helemaal begrepen dat die beantwoord werd, van de financiële consequenties van Vitens zijn eisen ten opzichte van het, met betrekking tot het grondwatergebied en of daar eventueel druk op de financiële haalbaarheid van het bedrijventerrein komt te staan. Dat was eigenlijk alles.

De **voorzitter**: Dat was meteen ook uw tweede termijn?

De heer **Van Eck (PvdA)**: Ja, zeker.

De **voorzitter**: Oké, dank u. Dan gaan we door naar de heer Voogt, zijn tweede termijn.

De heer **Voogt (GroenLinks)**: Dank u voorzitter. Ja dan herhaal ik nog even de vraag uit de eerste termijn of het college wil laten nagaan of de arbeiderswoningen die daar aan de Misterweg staan in aanmerking zouden kunnen komen voor een monumentenstatus.

De **voorzitter**: Oké, dank u mijnheer Voogt. Dan gaan we door naar de tweede termijn van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja, ik hoorde het college net zeggen dat als blijkt dat de Misterweg de beste locatie blijkt te zijn, maar dat vindt het college nu al, maar er moet nog meer onderzocht worden. Dat brengt mij eigenlijk bij de vraag: wat doen we hier dan eigenlijk? Want waarom kiest het college er dan voor om dit nu naar de raad te brengen? Zorg er nou eerst voor dat je als college het goed onderzocht hebt, waarbij je zeker weet dat dit de beste locatie is. Want alles wat je vindt moet je immers naar het gemeentekantoor of naar het politiebureau brengen en niet naar de gemeenteraad. En daarbij vinden wij ook dat je eerst duidelijke kaders en randvoorwaarden nodig hebt. En u zei het al precies, of het college zei het al precies, en daarom hadden we een integraal plan willen zien alvorens er een besluit komt voor een locatiekeuze. Ik snap nog steeds niet voorzitter waarom we nu praten over een locatiekeuze als er nog zaken onderzocht moeten worden, en als er geen integraal plan ligt, waar de raad in godsnaam een akkoord op moet gaan geven. En dat blijkt bij de onbeantwoorde vraag van het eerste termijn waar het integrale plan voor bedrijven blijft, zoals het raadsbesluit uit 2018. Die zou ik toch graag nog wel even willen ontvangen vanuit het college. Dus die vraag zou ik graag ook nog even beantwoord willen zien. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Ten Dolle. Dan gaan we door naar de tweede termijn van de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja, ik zal het even kort houden. De kosten voor de grondwaterbescherming, gaat die extra kosten gaat u die afwentelen op de bedrijven? Dus betekent dat dat de kavels ook duurder worden daardoor? De omgevingsvisie en ambitie voor de robuuste zone, dat is natuurlijk een raadsbesluit, maar het zou dus ook zomaar kunnen dat dat raadsbesluit teruggedraaid wordt als u als college voorstelt van nou het is niet haalbaar, we kunnen geen grond verwerven, wij adviseren om die zone niet aan te leggen of om hem heel klein aan te leggen. Stel ik dat goed of zegt u nee, die zone gaat er echt wel in die grootte komen? En dan heb ik nog een vraag van eigenlijk van de heer Voogt die mij triggerde aan het begin. Die zei van ja, we gaan daar alleen bouwen als de rest van ons industrieterrein

vol is. Wanneer gaat u daar echt bouwen? Wat is de specifieke start om te gaan bouwen op de nieuwe plek?

De **voorzitter**: Oké, dank u mijnheer Van Beek. Dan gaan wij door naar de tweede termijn van de heer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja voorzitter ik zal het ook heel kort houden. Allereerst even een vraag die ik de eerste termijn al gesteld had maar waar ik niet een antwoord heb gehad. Dat gaat over het gebied bij de Driemarkweg, Molenveld ook wel genoemd. Daar gaat, wordt veelvuldig gezegd dat in het verleden al richting de omgeving daar aangegeven dat het ooit industrieterrein zou worden. Nou, wat klopt daarvan en wat betekent dat voor het geheel? En de tweede wat ik nog even heb is even terugkomend op die stikstof, dat gaat over wat ik daarnet zei over dat binnenstedelijk. Kijk, op het moment dat wij het terrein van Signify gaan herontwikkelen, dan, dat ligt nu al de titel industrie op. Dan hebben wij geen extra industrie, of geen extra stikstofcompensatie hebben we dan mee te maken. Dus dat soort ontwikkelingen heeft wel degelijk een heel ander gevolg qua compensatie als je hebt over nieuwe terreinen op landbouwgrond. Dus dat wordt ermee bedoeld en onderschrijft de wethouder dat? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Wassink. Dan zie ik dat er niet meer iemand uit de commissie is voor de tweede termijn. Dan kunnen we door naar mevrouw Klein Gunnewiek voor haar tweede termijn. En is het misschien wel handig, ik zal iedereen even in herinnering brengen waar we nu eigenlijk over gaan besluiten. Het betreft de locatie Misterweg aan te wijzen als ontwikkellocatie voor nieuwe bedrijventerreinen en te starten met de omgevingsvisie voor deze locatie. Voordat we helemaal ver gaan uitweiden. Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja dank u wel voorzitter. Nou, ik heb inmiddels iets meer overzicht over de vragen die nog openstaan, fijn. Partij van de Arbeid vraagt: is het al bekend wat nou de financiële consequenties zijn met betrekking tot het grondwaterbeschermingsgebied en de voorwaarden die Vitens stelt. Nee, zoals ik als zei: je kunt kijken naar de inrichting van het terrein. Er is maar een klein stukje grondwaterbeschermingsgebied. Een retentiegebied moet je sowieso aanleggen. Dus dan zouden er misschien wel helemaal niet zo heel veel consequenties zijn. Andere consequenties zitten veel meer in dat je geen bestrijdingsmiddelen mag gebruiken, nou dat doen we als gemeente al niet, of dat bouwmaterialen niet mogen uitlogen. Nou dat soort kosten komen dan inderdaad bij de ondernemer terecht. Maar wij hebben hierover goed gesproken met Vitens en hoewel er misschien wat extra kosten aan zijn is het niet zo dat dit de keuze voor de Misterweg blokkeert zoals ik al vaker heb aangegeven. En de OWIN heeft heel duidelijk gesteld dat financiële haalbaarheid voor hen een van de belangrijke voorwaarden is. Dus daarmee kan de Misterweg wat ons betreft gewoon door als keuze. GroenLinks, de monumentenstatus voor de arbeiderswoningen. Geen idee heb ik of dat mogelijk is, maar ik wil u wel toezeggen om daarnaar te kijken. D66, waarom de Misterweg, want u zegt nou ja, het blijkt misschien nog niet helemaal dat dit de juiste keuze is. Ik drukte me denk ik wat ongelukkig uit, maar het klopt inderdaad dat er vragen openstaan. Maar zoals ik net al heel vaak heb aangegeven: de omgevingsvisie is er juist om samen met betrokken partijen tot die antwoorden te komen. Ik weet niet of u nu mij wil vragen om voor al die dertien locaties, of misschien voor de drie uit het nadere onderzoek, een omgevingsvisie op te starten met de omgeving, want die betrokkenheid vindt u ook heel belangrijk, om al die vragen te beantwoorden. Dus het college heeft uiteindelijk een afweging gemaakt en dat zei ik al, dat is integraal waar je allerlei factoren meeweegt en zegt: voor ons is de Misterweg de beste locatie. U kunt anders kiezen. U vraagt om het integrale plan. Nou ja, zoals ik al heb aangegeven: wij hebben destijds dat raadsbesluit ook, of was het een raadsbesluit, weet ik niet meer, maar het plan neergelegd voor de drie sporen. Daar geven wij uitvoering aan en daar vinden gesprekken over plaats. Dus ja, ik weet niet wat u nog meer nodig heeft om tot een keuze te komen. Voor Winterswijk, volgens mij heb ik die kosten van dat grondwater al beantwoord bij de Partij van de Arbeid. De ambitie van de verbindingszone. Ik heb al gezegd: ik wil geen hectarediscussie nu, of een discussie over de omvang, maar dat die er moet komen dat hebben we uitgesproken, dat heeft u als raad uitgesproken. Daar geven wij als college uitvoering aan en zoals ik al zei: dit is geen droom. Ik denk zelfs dat die nu sneller vorm kan worden gegeven doordat we ergens in Winterswijk een

bedrijventerrein gaan aanleggen, omdat er gewoon financiële middelen voor kunnen komen. Dan vraagt u nog wanneer gaan we nou …

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek, mevrouw Ten Dolle heeft een vraag en ook haar wijs ik erop dat ze haar quotum al bereikt heeft.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Oké, dan ben ik benieuwd want ik heb nog geen interrupties gepleegd op het college. Maar ik zal één vraag stellen dan.

De **voorzitter**: Nee dat geldt voor de hele behandeling van het agendapunt.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Oké, mijn excuus. Mag ik de vraag nog stellen? Ik kan het ook schriftelijk doen, geen probleem. O, nou oké dan ga ik nu maar snel. Wat D66 zoekt is het integrale plan van aanpak, dus niet die drie sporen want deze is natuurlijk wat anders, zoals het beschreven is en besloten is in het raadsbesluit van 31-05-2018.

De **voorzitter**: Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ja ik begrijp niet helemaal waarom u er op dit moment mee komt terwijl er zoveel momenten zijn geweest waarop we u als college hebben geïnformeerd over dit proces en waarom heeft u toen niet om bijsturing gevraagd. Maar nogmaals, er ligt een plan, we werken aan die drie sporen en dat is hoe we het uitvoeren en daar hebben we u ook al eerder over geïnformeerd. Voor Winterswijk, u vraagt: wanneer gaan we nou eigenlijk bouwen, pas als de huidige terreinen vol zijn. Ik denk dat het vooral heel belangrijk is om te kijken: heeft een bedrijf een uitbreidingsvraag, kan die dan terecht op Vèèneslat. Dat moet allereerst vooropstaan die vraag. En als die vraag beantwoord wordt met nee, omdat dat misschien te maken heeft met de categorie of met de omvang, ja dan zullen we inderdaad naar de Misterweg gaan met zo'n bedrijf. We zijn echt zorgvuldig geweest ook met het ramen van de behoefte en wij hebben er echt alle belang bij om ook Vèèneslat aantrekkelijk te houden en daar ook bedrijven te laten landen, omdat we anders inderdaad nog een veel grotere behoeftevraag krijgen en dat willen we ook niet. Nou, CDA vroeg nog even naar Driemark. Of dat in het verleden genoemd is, ik weet het niet maar eigenlijk doet het ook niet ter zake bij de keuze voor het terrein, want we hebben de Driemarkweg natuurlijk opgenomen in het BRO-rapport. Daar komt die gewoon helemaal niet gunstig uit. En dat heeft te maken met allerlei factoren, maar onder andere bezit in het gebied. Dus die keuze voor de Driemarkweg die ligt gewoon nu wat het college betreft niet voor. En het klopt wat u zegt over binnenstedelijk en Signify, maar we weten ook dat Signify maar vijf hectare is, dus als we voor de Driemarkweg zouden kiezen wat u misschien een binnenstedelijke oplossing vindt, dan speelt weldegelijk de stikstofdiscussie weer een rol. Voorzitter, ik heb alle vragen gehad. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Klein Gunnewiek. Daarmee komen we aan het einde van de tweede termijn. Ik denk dat we nog rustig een derde of vierde eraan kunnen knopen maar dat gaat denk ik het resultaat niet veranderen, het feit dat het een bespreekpunt wordt voor de volgende raadsvergadering eind deze maand. Zo te zien is iedereen het daar mee eens, dus stel ik voor dat we aan dit onderwerp een einde breien. U kunt zich naar hartenlust uitleven in de raadsvergadering. Probeer daar niet alles te herhalen, dat zal de voorzitter van die vergadering misschien niet zo leuk vinden. Maar in ieder geval bedankt voor deze discussie. Zoals gezegd: agendapunt 5, locatiekeuze nieuw bedrijventerrein Winterswijk gaat door naar de volgende raadsvergadering als bespreekstuk. Dan wil ik u er even op wijzen als voorzitter dat we nu al meer dan anderhalf uur ruim gedaan hebben over alleen dit agendapunt, waarbij ik inderdaad niet wil zeggen dat het niet een belangrijk punt was. Maar we hebben nog elf agendapunten te gaan waarbij ook nog meerdere zijn die, nou eigenlijk zijn ze allemaal belangrijk, maar sommige iets belangrijker. Als u op deze wijze doorgaat, ik heb hier naast mij de griffier heeft een berekening gedaan, die wilt u niet weten. Maar dan hoop ik dat u niet, dat wordt in dat geval dat u vandaag niet hoeft te werken want dat is het dan intussen ver. En ik denk dat het voor de kijkers thuis en voor de mensen van latere agendapunten niet leuk is. Dus probeer alstublieft het korter, bondiger te houden. Het punt een v'tje intoetsen is prima, maar probeert u dan ervan te maken dat u ook echt een vraag heeft of wacht tot het betoog van de spreker af is en doe uw vraag in de tweede termijn. En ik doe ditzelfde verzoek ook aan het college, probeer ook van uw kant het kort en bondig te houden. Want uiteindelijk hebben we samen deze vergadering en anders gaan we niet deze agenda vanavond afkrijgen. En dan weet ik nog niet hoe we verder

gaan, maar in ieder geval het moet wel allemaal uiteindelijk afgerond worden voor de raadsvergadering.

6. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Winterswijk 2021-2037

De **voorzitter**: Dat gezegd hebbende gaan wij door met agendapunt 6. Agendapunt 6 gaat over het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Winterswijk. Als eerste kan ik daar het woord geven aan mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Dank u wel voorzitter. Geacht college en luisteraars. Goed onderwijs is erg belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen en een goede huisvesting is daar een onderdeel van. Het CDA ziet de daling van de leerlingenaantal en onderschrijft de noodzaak van een goed integraal huisvestingsplan, een IHP. We zien dat er moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. De voorliggende stukken met betrekking tot het IHP en het IHP zelf zijn voor ons een grote zoek- en puzzelopdracht geweest. Een zoektocht naar bijlagen, verwarring over wel niet de instemming van de schoolbesturen met het IHP en onduidelijkheid over financiën en wat er nu eigenlijk in welke fase gaat gebeuren. Kortom, het CDA heeft nog veel vragen. Stemmen de schoolbesturen nu wel of niet in met het voorliggend IHP? In de bijlagen is dat een nee, maar in het IHP een ja. Ik zou dat toch even graag van de wethouder willen horen hoe het precies is. Waarom wordt er pas na vaststelling van het IHP met de buurtschapsorganisaties en oudergeledingen gesproken? Waarom niet vooraf, om vertraging in de uitvoering te voorkomen en om meer draagkracht te krijgen voor de plannen zoals, zodat we dat weten en de betrokkenenparagraaf is ingevuld? Welke scholen worden in welke fase verbouwd, of krijgen nieuwbouw? Is er een lijst met wat er met welke school wanneer gebeurt? Het is mij niet helemaal duidelijk en ik heb het niet goed kunnen vinden in het IHP. Sport en bewegen is in het gemeentelijk beleid verankerd en erg belangrijk voor de gezondheid van de kinderen. De gymvoorzieningen zijn echter niet meegenomen in het plan. Waarom niet? Het CDA vindt het belangrijk om te investeren in goed onderwijs en dus ook goede huisvesting. Wij willen dan ook dat de financiën vooraf goed geregeld zijn. Daarom de volgende vragen. Wat betekent het totale pakket aan kosten voor de begroting van de gemeente? Welke keuzes moeten we maken om nieuwe huisvesting te realiseren, ook op lange termijn? Niet het gehele investeringsbedrag van vijftien miljoen voor fase 1 wordt begroot, maar slechts elf miljoen. Wat houdt dit in voor de nieuwbouw en waarom niet het gehele bedrag? Is een horizon van vier jaar niet erg kort voor een IHP? Bij verduurzaming wordt gezegd dat er voor de scholen de kosten voor de gasrekening omlaag gaat. Hoe zit dit met de energierekening? Zijn hier berekeningen van gemaakt? Wat als scholen na verduurzaming met een te hoge energierekening worden geconfronteerd, wat ten koste gaat van het budget voor onderwijs? Op bladzijde 41 wordt gesproken over vijf scenario's. Waar zijn deze scenario's te vinden? 't Kempken is nog niet meegenomen in het IHP. Wordt er al wel een bedrag gereserveerd voor verbouw of nieuwbouw in de begroting? Als de raad instemt met dit IHP, wat hebben we dan eigenlijk besloten? Wat gaan we uitvoeren? Is dit IHP eigenlijk wel klaar voor besluitvorming? Dat zijn mijn vragen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Vinne. Dan gaan wij door naar de volgende spreker en dat is de heer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Ja dank u wel voorzitter. De fractie van GroenLinks is positief over het IHP. De huisvesting van scholen moet bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, niet alleen cognitief maar zeker ook sociaal. Onderwijskrachten moeten bovendien goed gefaciliteerd worden. Wij zien drie aandachtspunten. Dat zijn de bekostiging van duurzaamheidsmaatregelen, de integrale aanpak en de samenwerking c.q. samenspraak tussen scholen. Wat de bekostiging van de duurzaamheidsmaatregelen betreft, daarover lezen we dat bestuurlijke afspraken hierover nog niet zijn gemaakt en dat het de bedoeling is dat de vaststelling van het, dat na vaststelling van het IHP een werkgroep dit gaat uitwerken. De fractie van GroenLinks wil van het college graag antwoord op de vraag of het doorschuiven van de bekostiging naar de uitwerkingsfase kan leiden tot kapitaalvernietiging bij gemeente en ook schoolbestuur doordat bijvoorbeeld tijdelijke besparingsmaatregelen teniet worden gedaan. En als dat het geval is hoe het college denkt dit te kunnen voorkomen. Daarbij willen we benadrukken dat duurzaamheidsmaatregelen verder gaan dan isolatie en energiebesparing, maar in de volle breedte over klimaatadaptatie van zowel gebouwen als directe omgeving. Versteende schoolpleinen horen wat ons betreft in dit beeld niet thuis. Het tweede punt is de integrale aanpak. Er zijn allerlei ontwikkelingen gaande die de vitaliteit en de leefbaarheid van ons buitengebied moeten vergroten. Basisschool 't Kempken in Meddo heeft minder dan

honderd leerlingen, maar wordt vooralsnog niet met sluiting bedreigd omdat de verwachting is dat dit aantal nog zal aantrekken door de ontwikkelingen die in gang zijn gezet. Dat is mooi, maar soortgelijke ontwikkelingen zijn op meerdere plekken in het buitengebied van Winterswijk gaande. Daar wordt in het IHP niet over gesproken. Onderschrijft het college dat ontwikkelingen ten aanzien van de huisvesting van het onderwijs in de buurtschappen bezien zou moeten worden in het licht van andere ontwikkelingen op het gebied van het verbeteren van de vitaliteit en de leefbaarheid van die buurtschappen? En hoe waarborgt zij dit dan? Aanvullend wil ik opmerken dat ook de veiligheid van kinderen die fietsend naar school moeten een belangrijk argument is bij locatiekeuze. We willen natuurlijk niet dat ouders noodgedwongen kinderen gaan halen en brengen met de auto. Het derde punt is naar aanleiding van de inspraak. De buurtscholen Corle-Miste en Woold gaven aan dat samen in een gebouw met de Vrije School De Esch niet voor de hand ligt. Dit omdat de locatiekeuze, dit omdat dit de locatiekeuze zou bemoeilijken. We willen zeker niet dat scholen om welke reden dan ook gedwongen samen gehuisvest worden. Het bijzondere karakter van de Vrije School komt ook tot uitdrukking in haar gebouw en de directe omgeving passend bij dit type onderwijs. We kunnen ons voorstellen dat daarom ook andere keuzes gemaakt zouden kunnen worden, waarbij we willen opmerken dat de rijkdom van een keuzepalet voor ouders om te kiezen uit verschillende vormen van onderwijs onze gemeente ook aantrekkelijk maakt om zich te vestigen voor jonge ouders, in het dorp en in het buitengebied. Tot zover, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, dank u mijnheer Reuvekamp. Dan gaan wij door naar de heer Te Gronde.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Ja voorzitter voordat ik mijn betoog start, ik had nog een vraag voor de heer Reuvekamp als laatste gesteld. Want het verbaasde mij een beetje dat hij zegt van ja de Vrije …

De **voorzitter**: Ik kon door al uw v'tjes en v'tjes en v'tjes het bos niet meer zien, maar goed.

De heer **Te Gronde (VVD)**: Nee dat snap ik, maar de v was een w en deze v was gewoon een v. Nee dat, ik snap zo goed niet de opmerking waarom de Vrije School niet bijvoorbeeld met een buurtschapsschool in één gebouw zou kunnen zitten. We zien in Winterswijk-Oost zitten ook twee scholen onder één dak van verschillende oorsprong en dat werkt volgens mij ook prima, dus ik kan me heel goed voorstellen dat ook kinderen van de Vrije School graag in het buitengebied vertoeven. Wie niet zou ik haast zeggen. Maar dat is meer een opmerking dan een vraag. Ja voorzitter, ik had een heel betoog kunnen houden maar vanwege de tijd zal ik het kort houden. Verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt natuurlijk met betrekking tot de huisvesting. De scholen zijn zelf natuurlijk aan zet om te kijken van hoe ze dat op de beste manier kunnen gaan regelen. Samen, niet samen, gefuseerd of niet gefuseerd. Ik denk dat dan ook het verantwoordelijkheid van het schoolbestuur zelf is om daar ook vooral met de mensen die op die scholen zitten daarover te praten. En misschien nog wel belangrijker, met de toekomstige generaties, de toekomstige ouders. Wat ons betreft is dit een mooie aanzet, dit IHP. Je kunt niet dertig jaar in de toekomst kijken dus de prognoses en zo, ja ze zijn altijd kloppen ze niet, het zijn ook maar prognoses. Dus wij zeggen: ga hiermee aan de slag en stel bij op het moment dat het nodig is en leg vooral ook de verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen. Daar hoort die namelijk denk ik. De schoolbesturen moeten denk ik met de ouders en het omveld aan de slag. Heb ik nog wel één vraag: hoe kan het toch dat die versie, dat dat versiebeheer niet goed gaat? Elke keer hebben wij het idee dat er iets naar buiten gaat en dat mensen dan weer iets anders lezen dan dat uiteindelijk bij ons op tafel ligt. Daarmee krijg je dat er veel commotie ontstaat en als je dat niet hebt dan was die commotie misschien helemaal niet ontstaan en was er misschien helemaal niks aan de hand geweest. Dus dat is nog de vraag die ik aan het college heb. Hoe denken ze dit in de toekomst bij andere zaken te voorkomen? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Te Gronde. Dan gaan we door met de heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb even een oploopje nodig maar ik beloof plechtig dat ik mijn vragen aan het college zal stellen. Voorzitter, het is onze gemeentelijke verantwoordelijkheid om te voorzien in huisvesting voor scholen, en dat klinkt heel saai maar dat is een van onze meest fundamentele taken. Investeren in schoolgebouwen dat is inderdaad investeren in stenen, maar daarmee investeer je ook in goed onderwijs, in onze kinderen, en dat vinden wij van Winterswijks Belang investeren in de toekomst. Voorzitter, ik houd het kort. Winterswijks Belang is blij met het voorliggende plan. Het is een zorgvuldig opgezet stuk naar de beste inzichten en kennis van nu. Er is rekening gehouden met reële

scenario's over de waarschijnlijke ontwikkelingen van leerlingenaantallen. Verduurzaming en een verstandige fasering zijn onderdeel van het voorstel. En ligt een robuust financieel kader onder het plan. Kortom, met het voorstel en dus met het IHP an sich is wat Winterswijks Belang betreft helemaal niks mis. Tegelijkertijd is een school vaak meer dan alleen een gebouw. Het is een plaats voor contact en interactie. Niet alleen voor kinderen maar ook voor hun ouders. Het zorgt voor levendigheid in de buurt en biedt een punt van samenkomst. We merken dat dit met name geldt voor de scholen in onze buurtschappen. Gisteravond hadden we hier ook een aantal insprekers over. Hele reële en betrokken mensen die ook snappen dat op een gegeven moment het niet meer redelijk is om hele grote bedragen te investeren in te klein wordende scholen, maar die zich tegelijkertijd ook zorgen maken over de leefbaarheid van hun buurtschap en zich daarnaast de vraag stellen waar hun kind, kleinkind of buurmeisje straks naar school moet. Winterswijks Belang begrijpt dat volkomen en wij voelen die zorg net zo goed. We zien dat de levensvatbaarheid van de scholen en de leefbaarheid in de buurtschappen sterk met elkaar samenhangt. Aan het college willen we daarom vragen om eerst in deze vergadering en daarna hopelijk in het vervolgtraject met de buurt actief mee te denken met de buurtschappen en hoe we de leefbaarheid daar zo goed mogelijk waarborgen in relatie tot de mogelijke ontwikkelingen die gaan plaatsvinden bij de buurtschapsscholen. Voorzitter tot zover, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Meinen. Dan kunnen we door met mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel voorzitter. Kinderen zijn onze toekomst en voor een leefbaar Winterswijk moeten we investeren in onze kinderen en in het onderwijs. Dat is het standpunt van de fractie van Voor Winterswijk en daar zullen we het ook allemaal over eens zijn. Maar dan moeten de plannen voor dit onderwijs wel gebaseerd zijn op de juiste gegevens. Vandaar onze vraag aan de wethouder. Van een van de insprekers gisteren begrepen we dat de leerlingenaantal in werkelijkheid veertig procent hoger liggen dan ons is voorgespiegeld in het plan. Wethouder, kunt u ons uitleggen waarom wij niet de juiste informatie hebben gekregen? En dat betekent dan dus ook iets over de prognoses waarop die aantallen gebaseerd zijn. Kunt u bevestigen dat u dit nog gaan aanpassen op basis van de werkelijke cijfers? Dan had ik een vraag ook over de verschillende versies die in omloop zijn maar die vraag is al gesteld dus daar kunnen we bij aansluiten. Als vierde hebben wij een vraag, we zijn natuurlijk eens dat de gezamenlijke planontwikkeling voor de buurtschapsscholen noodzakelijk is hè, zo is het ook in het plan genoemd. Wij vinden dat dat echt met hoge prioriteit opgepakt moet worden. U zegt: wij gaan hiermee aan de slag. Kunt u ons ook schetsen hoe u dat gaat aanpakken? Hoe gaat u de belanghebbenden in de lead zetten? Dan als vijfde, in het plan zien wij dat niet alle partijen van de naschoolse opvang zijn genoemd. Klopt het dat u maar met een select aantal partijen en voor zover wij het konden overzien is er eigenlijk maar een partij geweest die, waarmee gesproken is. Wat is de reden daarvan? Kan de wethouder daar een toelichting op geven? En dan als zesde, wij constateren in het plan dat u kiest voor een aantal scholen om zelfstandigheid te behouden, zoals 't Kempken, de Emmaschool, de Stegemanschool en de Jozefschool. Kunt u ons uitleggen waarom u enerzijds pleit voor integrale kindcentra en kiest voor integratie van verschillende vormen van onderwijs, en u anderzijds een aantal scholen de zelfstandigheid laat behouden? En dan tot slot, en dat is misschien wat meer een technische vraag, maar op pagina 51 wordt gesproken over een specifieke uitkering ventilatie in scholen die aan te vragen is tot 30 juni jongstleden. Kunt u aangeven of deze uitkering is aangevraagd voor onze scholen? Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Poels. Dan kunnen we door naar de heer Ten Pas.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank voorzitter. Ja het nieuwe IHP, en wij zijn blij als fractie dat er een nieuw IHP ligt. Het was een lang en intensief traject, maar er ligt nu wel een ambitieus IHP dat echt vooruitkijkt. Een IHP, of eigenlijk moeten we misschien zeggen een gemeente en schoolbesturen dat durft te investeren in onderwijshuisvesting en daarmee dus in onderwijs en dus in de toekomst van onze kinderen. Nu is de verantwoordelijkheid voor het onderwijs en onderwijshuisvesting een belangrijke verantwoordelijkheid. Daarbij is draagvlak van groot belang en de Partij van de Arbeid-fractie is daarom ook verheugd dat er groot draagvlak en instemming is bij onderwijspartijen en de kinderopvang die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit IHP. Dat is immers zo ik heb begrepen geen vanzelfsprekendheid. Het zogenaamde op overeenstemming gericht overleg tussen gemeente en schoolbesturen leidt elders in dit land lang niet altijd tot overeenstemming bij zulke grote besluiten. Wat ons betreft dus ook een compliment waard voor de betrokken partijen. Mooi dat de Winterswijkse aanpak heeft geleid tot dit draagvlak. Een IHP gaat in eerste instantie vooral om stenen en huisvesting, maar we hebben

in de stukken kunnen lezen en gister ook bij de insprekers kunnen horen dat de onderwijspartijen de huisvesting ook aan willen grijpen om intensiever samen te werken en inclusief onderwijs te realiseren. Dat stemt ons positief. Gelijke kansen voor ieder kind zodat ieder Winterswijks kind de beste versie van zichzelf kan worden in passende en eigentijdse schoolgebouwen. Maar die nieuwe huisvesting verrijst niet vanzelf en dat gaat grote investeringen vragen. Dat gaat dus ook drukken op de gemeentebegroting. Onze fractie is duidelijk: het beste onderwijs voor onze kinderen verdient goede huisvesting en dat kost geld, ook als daar serieuze structurele middelen aan verbonden zijn. In het IHP leggen we een meerjarige visie vast en dan moeten we ook vooruit kijken. Wij zijn bereid om te investeren. Nog een paar concrete vragen, opmerkingen. Nou, die leerlingprognoses, daar is al wat over gezegd dus ik sluit mij daar bij aan. En aanvullend op de vorige sprekers, met name in hoeverre bij de leerlingenprognoses, het rapport dateert immers van 2019, is er wel of niet nog rekening gehouden met de krimp, of eigenlijk kan ik gelukkig zeggen de nieuwe trend dat de krimp gelukkig minder speelt? En is bij deze prognoses ook onze Winterswijkse woningbouwplanning meegenomen, omdat dat nog wel iets kan betekenen voor de prognoses in bepaalde wijken waar op termijn wellicht nog woningen gaan verrijzen? Dan de betrokkenheid in de buurtschappen. Is al wat gezegd over die versies. Duidelijkheid is volgens mij van belang, dus laten we die ook creëren met elkaar. Wij hebben in ieder geval gekoerst op de IHP-versie zoals die bij ons als commissie en raad voorligt. Daar gaan wij een besluit over nemen. Daar staat in dat we eerst met alle betrokkenen het gesprek gaan voeren over de toekomst van het buurtschapsonderwijs, voordat er keuzes worden gemaakt over een eventuele nieuwe locatie. Met als uitgangspunt dat de gemeente bereid is om te blijven investeren in buurtschapsonderwijs. Dat en die versie is voor ons leidend en daar zullen wij het college ook aan gaan houden. We horen graag een bevestiging van het college of dit herkend wordt. Tot slot nog één opmerking van onze kant. Het uitgangspunt is het zogenoemde windstrekenmodel waarin gefaseerd de komende jaren IKC's worden gerealiseerd in verschillende windstreken, scholen met verschillende visie en denominatie gaan samenwerken. Een goede stap. Een deel van die toekomstige samenwerking en die IKC-vorming per windstreek is nu nog niet bekend. Dat is ook logisch en dat hoeft ook nog niet, dat gesprek moet nog gevoerd worden. Maar mogelijk leidt dat op termijn wel tot het verdwijnen of opgaan van scholen in een andere school met een bepaalde visie of denominatie. We geven hier nog mee, en wellicht is het ten overvloede maar we geven het toch mee, alert hierop te zijn, en dan met name als het gaat om openbaar onderwijs waar we als gemeente een extra verantwoordelijkheid en toezichthoudende rol hebben. Keuzevrijheid van onderwijs is een groot goed en wat ons betreft in alle windstreken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u mijnheer Ten Pas. Dan geven we als laatste in deze termijn het woord aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel voorzitter. Ja, de heer Meinen die haalde mijn inleiding of maaide mijn inleiding al voor mijn voeten weg. Investeringen in het onderwijs en investeringen in de toekomst. Maar ik zal verder dan de inleiding dan maar niet herhalen want het lijkt bijna alsof we dezelfde gedachte hebben gehad. Ik zal dus beperken tot een paar korte vragen. Het college wil nieuwbouw voor een nieuwe buurtschapsschool. Allereerst is er realistisch gezien als hij aan de rand komt is het natuurlijk eerlijk gezegd geen buurtschapsschool want hij ligt niet in een buurtschap. D66 zou er wel voor willen waken dat we goed kritisch kijken of die locatie of die plek ook het beste is om zo het zuiden van Winterswijk ook het beste te blijven bedienen. Daarbij wordt de schatting gemaakt dat het leerlingenaantal onder de honderd zal zitten. Dat betekent dat nieuwbouw geplaatst wordt die niet onderhouden wordt door de gemeente omdat ze onder die honderdleerlingennorm komen te zitten. En dat vindt D66 best wel raar en zouden graag van het college willen weten hoe daarmee wordt omgegaan. Dank u wel voorzitter, dat was hem.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Ten Dolle. Dan kunnen we nu door naar het college, mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dank u wel voorzitter. Allereerst zou ik heel graag iedereen willen bedanken voor in ieder geval degenen die mooie woorden hebben gesproken over het IHP. Het is inderdaad een heel intensief proces geweest wat een aantal jaren al heeft gelopen en wat heel veel intensieve gesprekken heeft gekost met het zowel onderwijs als met de kinderopvang. Ik zal heel even de vragen nagaan. Allereerst de instemming van de schoolbesturen op de inhoud van het IHP. Op de inhoud zijn alle schoolbesturen unaniem en stemmen zij in met IHP. Daarom staat het ook in het IHP zo genoemd. De brieven die daaronder liggen die hebben geen betrekking op de inhoud van het IHP maar wel op de financiën. De

schoolbesturen die daar hun handtekening hebben onder gezet hadden graag gezien dat wij een financiële doorrekening hadden gemaakt voor zestien jaar en direct daar ook de middelen voor beschikbaar zouden stellen. Dat is voor een gemeentebegroting toch echt iets te veel gevraagd. Dat begrijpen zij en toch hadden ze het liever anders gezien. Dus daar gaan die brieven over. Niet over de inhoud, maar over de lange termijn financiële toezegging van de gemeente, want daar wilden ze eigenlijk een toezegging op. Dat ten eerste. Meerdere fracties hebben het over de buurtschappen. Ik heb vandaag ook nog even contact gehad met een van de insprekers, eigenlijk om ze te bedanken voor hun constructieve houding. Eigenlijk hebben zij het uitgangspunt omarmd dat wij ook omarmen. Wij hebben gezegd: wij maken geen keuze voor de buurtschappen, want de buurtschappen moeten eerst betrokken worden. Dus dit IHP daar staat ook geen keuze in. Mevrouw Ten Dolle zei aan de rand van Winterswijk en één nieuw locatie. Zelfs dat staat niet in het IHP. Wij willen graag met de buurtschappen in gesprek. Wij zien de uitdagingen waar de buurtschappen voor staan. Dat zien zij zelf ook en zij willen daar ook een actieve rol in. Wij willen daar een actieve rol in, maar de eerste rol die daar gepakt moet worden is door de schoolbesturen, want zij zijn uiteindelijk degenen die besluiten of een school wel of niet levensvatbaar is. Daar gaan wij niet over. Wij gaan over het bouwen van nieuwe scholen. Dat doen wij graag op een duurzame manier, toekomstbestendig. Dus ook wij willen graag onderdeel zijn van het gesprek. De lead moet echter wel bij het onderwijs zijn. Willen wij dan geen regie daarin nemen? Natuurlijk willen wij dat wel, want voor ons is het ook van belang om goed over de leefbaarheid van de buurtschappen mee te praten. Mijn collega Klein Gunnewiek houdt zich daar vanuit haar portefeuille ook mee bezig, dus ook zij zal betrokken zijn bij die gesprekken als het gaat om de leefbaarheid en de vitaliteit van de buurtschappen. Voor ons van groot belang en volgens mij als ik u allemaal zo hoor ook voor u van groot belang. Dus daar is volop aandacht voor. Het IHP is dus niet een eindpunt maar een vertrekpunt voor participatie van de buurtschappen. Ik heb ook afgesproken met de buurtschappen om actief erop toe te zien dat die participatie ook goed plaatsvindt. Dan vraagt het CDA over een lijst en een volgorde. Volgens mij is, staat er in het IHP een fase 1 waar een aantal scholen ook in staan. Daar staat De Schakel, de Julianaschool en De Korenburg bijvoorbeeld in. Daar staan de buurtschapsscholen in, daar staat De Esch in en daar staat ’t Kempken in. Dat is fase 1. Met al die scholen moeten wij gaan kijken wat er nodig is voor de samenwerking die zij eigenlijk al zelf hebben uitgesproken te willen. Dat gaat dan over De Schakel, de Julianaschool en De Korenburg, dat heeft u gisteren ook van de inspreker gehoord. Maar met de buurtschap heb ik net verteld dat moet gewoon een participatietraject nog lopen. Voor ’t Kempken…

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, mevrouw Van der Vinne heeft een korte vraag.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ja dat, die lijst die heb ik gezien. Het ging mij ook om, dat begreep ik nog niet helemaal, welke school er dan wanneer verduurzaamd gaat worden, of hoe dat in dat traject zit. Ik zie wel een traject van nieuwbouw maar nog niet echt een traject van verduurzaming van wanneer welke school, of misschien staat dat ook wel ergens.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja dat is alleen een beetje een lastigere vraag om te beantwoorden omdat sommige scholen die wat later in de fases staan genoemd, en dan fase 2 en 3, in 3 zitten de nieuwste scholen, daar is de minste verduurzaming nodig dus daar kan ik wel helder over zijn. Maar in fase 2 zitten een aantal scholen die we niet vijf, zes jaar kunnen laten wachten met verduurzaming en ventilatiemaatregelen. Daar gaat ook een andere vraag over, de SUVIS-bijdrage, dat is die subsidie waar, wie vroeg daar naar, Voor Winterswijk vroeg daar naar. Die hebben wij aangevraagd voor een aantal scholen, maar die pot is niet toereikend om alle scholen te doen. Dus we zullen met scholen samen moeten kijken: hoe lang is die school nog, bestaat die school nog voordat er grootschalige renovatie of nieuwbouw moet plaatsvinden, en welke maatregelen qua duurzaamheid en ventilatie zijn er in die, in dat aantal jaren noodzakelijk en ook betaalbaar zodat je niet aan kapitaalvernietiging doet. Uitgangspunt is wel dat wij eigenlijk zeggen: we kunnen onze kinderen in ieder geval niet in een ongezond milieu laten zitten, want dat duurt echt te lang. Dat zou voor sommige kinderen betekenen dat ze tien jaar in een ongezond of minder goed geventileerd gebouw moeten zitten. Dus daar gaan wij met de scholen samen naar kijken, en u zult begrijpen: elk schoolgebouw dat niet gelijk nieuwbouw krijgt of een

grootschalige renovatie verschilt weer van het andere gebouw, dus dat is echt maatwerk en daarom kun je daar niet direct een hele duidelijke lijst van maken. Maar de eerste SUVIS…

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, we hebben een vraag van mevrouw Poels, kort.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Ja hele korte aanvullende vraag hoor, maar die SUVIS, of in elk geval die ventilatie in scholen subsidie, die is toch, die kun je toch vaker aanvragen?

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja klopt. Hij gaat per 1 oktober weer open en dan zit er tweehonderd miljoen in. En u heeft waarschijnlijk in het IHP ook gelezen dat alle scholen in Nederland met hetzelfde probleem zitten en die tweehonderd miljoen die is gewoon echt niet toereikend en die is binnen de kortste keren weer leeg. U heeft misschien ook gelezen dat het rijk een aantal miljard gaat ter, voor de duurzaamheid ter beschikking gaat stellen. Wij hopen heel erg dat dat ook een deel naar de scholen, naar de verduurzaming en de ventilatie van scholen gaat vallen zodat wij in heel Nederland al die scholen kunnen aanpakken en onze kinderen in een goed geventileerd gebouw kunnen laten leren. Want dat is eigenlijk uitgangspunt. En we zullen ook bekijken wat..

De **voorzitter**: Prima, gaat u door met uw betoog.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja. U zult begrijpen, dat kunnen we niet allemaal in een keer doen. Even kijken. De gymvoorzieningen, ja die vallen eigenlijk, een gymvoorziening valt niet onder het huisvestingsbeleid van scholen. Dus daarom is die in dit plan niet meegenomen maar bij, maar hij hoort onder het sportbeleid. Nu hebben we daar wel naar gekeken welke gymzalen zijn nu echt aan grootschalige renovatie of nieuwbouw toe. Daar zijn we eigenlijk, daar zijn we nog niet helemaal mee klaar, maar de doorkijk is dat we eigenlijk niet heel veel gymlokalen moeten gaan vervangen op dit moment. Bij de nieuwbouw van scholen gaan we wel kijken: moet de gymvoorziening hier per se bij of kunnen een ander gebruikmaken van een andere gymvoorziening. Ook dat is maatwerk en we kijken daar van met ook een gymvoorziening, als er iets nieuws moet gebouw moet gefinancierd worden en dan zullen we echt op zoeken moeten naar middelen, want niet alles is zomaar voorhanden. Dus hij is niet meegenomen omdat hij gewoon niet bij het onderwijshuisvestingsbeleid valt. Die, GroenLinks vraagt naar de bekostiging van de duurzaamheid. Ook dat is een veelheid van maatregelen. Wij als gemeente hebben wel gezegd: wij vinden duurzaamheid heel erg belangrijk, ook op ons maatschappelijk vastgoed, dus wij hebben daar zelf ook een rol in. Als wij van onze burgers vragen om te verduurzamen dan moeten wij dat voor onze eigen gebouwen eigenlijk ook doen, dus we gaan daar ook in investeren. Maar die investering is niet alleen voor ons, die is zowel van het rijk maar ook een deel van de scholen. Ik weet niet meer wie het zei, maar iemand van u zei: de rekening van de school gaat omlaag als er voldoende duurzame maatregelen zijn genomen. Nou ja dat is een, dat is geld wat bij te scholen ook terechtkomt, dus het is ook goed, en dat mag ook volgens de wetgeving, dat scholen een deel van die verduurzaming ook zelf bekostigen. Dus ook dat verschilt per gebouw, want je weet niet precies welk gebouw hoeveel moet verduurzamen, maar daar kijken we gezamenlijk naar. En die werkgroep duurzaamheid die gaat er echt naar kijken en kan maatwerkvoorstellen doen. Dus dat, mocht daar extra financiering voor nodig zijn komt dat uiteraard bij u terug en we proberen dat binnen de mogelijkheden die er zijn te houden. Over de buurtschappen heb ik het gehad. Was er nog een vraag over de pluriformiteit van het onderwijs. Ook dat is voor ons heel belangrijk. Wij willen, wij koesteren ook een Vrije School, dat is echt een extra in ons Winterswijk waar echt mensen van buiten Winterswijk ook voor kiezen om naartoe te gaan dus ook dat willen we behouden. De PvdA heeft het over het verdwijnen, of de mogelijkheid dat denominaties of bijzondere schoolvormen verdwijnen. Ja daar zullen wij actief op monitoren, want in het IHP noemen we ook juist het belang van dat pluriforme onderwijs. Even kijken, ik zit heel even te kijken. De kinderopvang. Voor Winterswijk vraagt: heeft één kinderopvangorganisatie meegedacht? Dat klopt. Wij hebben ook in, ook het onderwijs heeft niet in zijn totaliteit continu aan tafel gezeten. Wij hebben het onderwijs heeft een afvaardiging gestuurd en SWW was de afvaardiging die namens de kinderopvang heeft meegesproken, gewoon omdat het de grootste partner is die we in Winterswijk kennen. Wat ik daarbij moet zeggen is: we hadden wel de kinderopvang Eigenwijsjerijk en in Meddo de Kwieke Kievit beter kunnen meenemen in de vorming van het plan. Zij hebben ons ook een brief gestuurd, Eigenwijsjerijk heeft ons een brief gestuurd. Ik heb daar nog niet op kunnen reageren, daar heb ik gewoon nog geen tijd voor gehad. Die is net binnen. Maar zij hebben daar gewoon een punt en wij willen in de voortgang van het IHP zeker ook niet die twee kinderopvanglocaties, want die

vervullen gewoon echt een behoefte, uitsluiten van de ontwikkelingen binnen het IHP. Dus het is niet zo dat SWW onze enige partner is, zeker niet. Dan de verschillende versies. Ja, dat is gewoon echt heel, ik wou bijna zeggen lullig. In het systeem wat wij gebruiken stonden meerdere versies. Je zult begrijpen, in een proces dat al vanaf 2018 ongeveer in ontwikkeling is ontstaan er allerlei verschillende versies met verschillende mogelijkheden met verschillende ideeën. Daar zijn er een aantal van in het zaaksysteem zoals we dat noemen terechtgekomen en die versies helaas konden we die niet bereiken, dus is er onverhoopt een fout gemaakt door degene die het bij u op de agenda heeft gezet. Kan niemand eigenlijk iets aan doen, maar we zijn wel op zoek naar mogelijkheden om dat proces minder risicovol te laten verlopen. Want op dit moment geldt dat niet alleen voor het IHP helaas, maar er staan meerdere versies van verschillende onderwerpen die nog bij u op de agenda komen ook in dat systeem, en het mag eigenlijk niet voorkomen dat het verkeerde stuk bij terechtkomt. Dus er is nu niks meer aan te doen, maar het had niet mogen gebeuren en dat spijt mij ook dat dat wel gebeurd is, want het heeft inderdaad voor ruis gezorgd die niet had moeten ontstaan en wat mij betreft was er ook geen reden om die ruis wel te laten ontstaan. Dan de prognoses. Die prognoses die zijn gebaseerd op 2019 en lopen door naar 2037 als ik het goed heb. In die lijn zie je dat die lijn, ja hoe zeg ik dat nou goed, die prognoses kunnen soms wat wisselen, dat heeft een wat golvende beweging. Op de lange termijn zie je die, zie je daar stabilisatie in. Wat wij hebben gezegd is: een prognose is een prognose en werkelijke cijfers zijn ook maar een momentopname. Vandaag heb je 37 kinderen op school en morgen meldt er zich een nieuwe aan en zitten er 38. Zo kan dat heel snel gaan. Wat wij doen met het IHP is, dit is niet een stuk wat in beton gegoten is. Wij moeten dit stuk jaarlijks kunnen bijstellen als er dingen zijn die in onderwijsland gebeuren, maar ook die laten zien dat scholen in een keer enorm groeien of enorm in aantal dalen. Dan moeten wij daarop in kunnen springen. Dus het is niet een plan, zeker niet als je kijkt naar de fases 2 en 3, die vaststaan. Je moet daarin kunnen meebewegen met de realiteit. En dat is ook het plan, dat is ook de bedoeling met dit plan. Zijn dan, is dan de woningbouwplanning ook meegenomen? Ja, want dat is de reden waarom we bij ’t Kempken hebben gezegd: of we daarin gaan investeren dat hangt af ook van die ontwikkelingen juist in Meddo. En dat zijn grote woningbouwprojecten in Meddo die echt van invloed zijn op de toekomst van die school. We willen kijken of dat inderdaad die ontwikkeling heeft die we verwachten. In de andere buurtschappen zijn de woningbouw plannen niet zo grootschalig als in Meddo. Dat is ook de reden waarom we daar de uitdagingen wat groter zien zijn en ook de reden waarom we met die buurtschappen graag in gesprek gaan over hoe we die uitdagingen het hoofd bieden. Maar dat is wel de reden waarom we ’t Kempken daar eventjes buiten laten.

De **voorzitter**: Mevrouw Poels heeft daarover nog een korte vraag denk ik.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Uiteraard voorzitter, dank u wel, een korte vraag. Maar u zegt terecht bij ’t Kempken, die nieuwe wijk die daar uitgebreid wordt. Maar hoe zit dat dan bijvoorbeeld met de Emmaschool die ook vooralsnog in de plannen zelfstandig blijft, daar zie ik geen nieuwe woonwijk omheen ontstaan. Ik denk eerder dat de mensen die bij het plan De Rikker zeg maar, de plannen die daar in de maak zijn, dat die mensen naar het Waliën zullen gaan. Dus hoe ziet u die ontwikkeling?

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: U wou zeggen Klein Gunnewiek hè? Dat heb ik wel in de gaten, maar dat ben ik niet.

De **voorzitter**: Nee u bent hopelijk sneller dan mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik hoop het ook, ik weet het niet. De Emmaschool die is onderdeel van de Accent Scholengroep, en de Accent heeft aangegeven de school niet te willen sluiten. En zoals ik al eerder heb gezegd: wij sluiten geen scholen, dat doen schoolbesturen zelf. De Emmaschool, of Accent heeft daarbij aangegeven zelf ook te willen investeren in die school en wij moeten voldoen aan de wettelijke, in ieder geval de wettelijke minimumeisen als het gaat om duurzaamheid en ventilatie. Dus we ontkomen niet aan helemaal niet investeren, maar hebben wel de afspraak gemaakt om dat wel te doen binnen het aantal jaren dat zij toegezegd hebben open te blijven, en dat is het aantal jaar vijftien jaar willen zij per se dat de Emmaschool ook open blijft, omdat zij geloven dat de Emmaschool van toegevoegde waarde is voor

Winterswijk. Ja en dan kun je niet anders dan een investering daarin doen omdat dat wettelijk gewoon ook moet.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, mevrouw Van der Vinne heeft ook een korte vraag.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ja in, ik had ook nog een vraag over ’t Kempken, namelijk of er dan wel al financiën worden begroot voor ’t Kempken. U geeft aan van we gaan nog in gesprek, maar ik neem aan dat er dan een besluit wordt genomen en dat daar dan wel een financieel plaatje weer bij hoort.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja bij ’t Kempken zijn we niet voornemens om nieuwbouw te plegen, maar dat gebouw vraagt wel om aanpassingen omdat het nu niet meer voldoet aan de huidige eisen die het onderwijs vraagt. Daar hebben we nog niet echt een plaatje voor, dus daar moeten we echt nog mee met ’t Kempken ook in gesprek. Ook daar is duurzaamheid een onderdeel van. Nou ja, dat volgt nog. Die zit wat later ook in de fase 1, want prioriteit ligt bij de eerste twee ontwikkelingen, de inclusieve school waar u gisteren ook over hoorde van mevrouw Elburg en mevrouw Teerink, en ook de buurtschapsscholen. Dat is tot zover even mijn antwoord. Iemand maakte ook nog de opmerking dat het IHP een horizon van vier jaar betreft. Het gaat niet over vier jaar, het gaat over zestien jaar hè. Het IHP is een integraal huisvestingsplan wat over zestien jaar gaat, waar we jaarlijks op kunnen bijstellen maar waar in de volgende fases nog weer nieuwe middelen voor nodig zijn. We vragen nu de middelen bij de begroting natuurlijk, daar gaan we nu niet over, maar bij de begroting vragen we daar middelen voor, elf miljoen.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, degene die vier jaar riep wil graag even een vraag aan u stellen. Mevrouw Van der Vinne dus.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik had een vraag daarover inderdaad, over die horizon van vier jaar. Want ik begrijp niet zo goed wat er nu in de begroting wordt opgenomen en waarom die horizon maar vier jaar is, met betrekking op de begroting. Niet het IHP van zestien jaar maar de begroting. Waarom de begroting ook niet al meegenomen dat je dus in de toekomst nieuwbouw gaat doen? Ik begrijp het niet helemaal, want het bedrag wat nu in de begroting komt is elf miljoen, terwijl we eigenlijk voor fase 1 minstens vijftien miljoen nodig hebben. Waarom die elf miljoen dan? En fase 2 daar kijken we ook nog, daar vind ik ook nog niks van dan in de begroting.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Nou ja de begroting gaat normaal gesproken bij de gemeente gewoon over vier jaar. Wij, ik kan niet nu ze, we moeten onze cijfers zijn gebaseerd op berekeningen die we nu hebben gedaan. Die ontwikkelen zich in vier jaar ook. Dus als ik nu een budget vraag voor fase 2 erbij dan zit ik altijd fout. Je zit nooit goed met zo’n budget. Dus wij gaan uit van die gemeentebegroting en dat is de termijn waarover wij inkomsten praten. Daarnaast is het zo dat verschillende vormen van financiering ook kunnen ontstaan door het vrij vallen van schoolgebouwen. Als bijvoorbeeld de Julianaschool vrijkomt en De Schakel vrijkomt, komen die locaties vallen terug naar ons want wij zijn dan eigenaar van zowel het gebouw als de grond. Als daar een herontwikkeling op plaatsvindt komen daar ook weer financiën op vrij. Die kun je vervolgens ook weer investeren in het IHP en dat is ook de denklijn die wij volgen. Maar dat heeft dan ook weer gevolgen voor welke financiën heb je daarnaast nog nodig om in fase 2 ook te voorzien van nieuwe gebouwen. Dus …

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, we hebben nog een vraag van de heer Meinen.

De heer **Meinen (Winterswijks Belang)**: Ja een verduidelijkende vraag op de wethouder. Wethouder, is het zo dat de BBV in artikel 22 lid 1 niet verplichtstelt dat de gemeente rekening

houdt met een termijn van vier jaar in zijn begrotingen? Oké dan heb ik dat goed begrepen. Oké, dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers knikt ja voor de kijkers die het niet zien.

Wethouder **Schepers-Janssen**: O ja, ik zal nog even ja zeggen. Volgens mij is dat zo.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Vinne, de laatste vraag, want u komt ook aardig in de buurt van de vijf.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ja ik begrijp het. Maar dan nog even een verduidelijkende vraag. Wij stellen dus met dit IHP wel vast dat we die nieuwbouw gaan doen van in ieder geval die twee scholen. Of dat we twee scholen gaan bouwen. Dat besluiten we wel met dit IHP, ondanks dat niet alles al in een begroting wordt opgenomen.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Wij besluiten bij de begroting pas om middelen ter beschikking te stellen voor het IHP. We stellen in, we stellen voor om het IHP in ieder geval vast te stellen, maar die middelen worden pas bij de begroting vastgesteld en dat besluit u ook om dat te doen. Maar bij de begroting besluit u pas definitief over het ter beschikking stellen van die middelen.

De **voorzitter**: Oké, gaat u door met uw betoog, en ik hoop dat u op korte termijn tot afronding komt.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ja volgens mij, en u mag mij verbeteren als ik het niet heb, maar volgens mij heb ik alle vragen beantwoord.

De **voorzitter**: Ja als je dat mij vraagt vind ik dat ook, maar laten we even kijken of de commissie wellicht behoefte heeft aan een tweede termijn.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Voorzitter, zojuist is mijn telefoon leeg gegaan. Ik kan geen v'tje meer typen, maar ik wil wel graag…

De **voorzitter**: Dat is mooi voor ons.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Maar we gaan hem snel opladen hierna.

De **voorzitter**: U wilde graag voor de tweede het woord begrijp ik.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Ja, heel graag.

De **voorzitter**: Nou, tot nu toe bent u de enige dus ik geef u nu gewoon het woord.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog even naar aanleiding van die gezamenlijke planontwikkeling met de buurtschapsscholen, en dan gaat het over het Woold, Kotten, Miste-Corle, die ontwikkeling. U zei een actieve rol met name ook voor de schoolbesturen zelf om met een initiatief te komen. We hebben natuurlijk gisteren ook gezien dat met gezwinde spoed ook de buurtschapsbewoners, de inwoners, de ouders zelf ook de krachten gebundeld hebben. In hoeverre gaat u die gezamenlijk om tafel zetten? En daarbij wil ik echt benadrukken dat onder andere doordat er verschillende plannen in omloop waren, maar ook de aantallen leerlingen niet klopten, dat er in die buurtschappen echt wel iets in het vertrouwen geschaad is en daar dus de uiterste best wat ons betreft gedaan moet worden om dat vertrouwen te herstellen. Bent u dat met ons eens?

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Poels. En dan zie ik dat ook mevrouw Van der Vinne het woord wil voeren in de tweede termijn, dus bij dezen.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Dank u wel voorzitter. Ja ik had nog niet een antwoord gehad op mijn vraag over mocht de energierekening omhoog gaan als verduurzaamd wordt. Dus de scholen die worden verduurzaamd. Men zegt in het IHP dat dan de rekeningen omlaag gaan,

maar er is een kans dat de energierekening wel omhoog gaat dan. Wat gebeurt er dan? Wat, dat bezet, kan ten kosten gaan van het budget, van het onderwijsbudget.

De **voorzitter**: Dank u mevrouw Van der Vinne. Ik kijk nog even, ik ziet niet meer fractie of commissieleden in tweede termijn. Dan kunnen we door naar mevrouw Schepers voor haar tweede termijn. Hallo mevrouw Schepers, u moet wel het geluid aandoen.

Wethouder **Schepers**: Sorry, sorry, ik dacht dat ik hem nog aan had staan. Ik zei … Ik was nog net niet begonnen. Ik zei, ik kan natuurlijk niet vooruit zien bij de maatregelen die wij op duurzaamheid of ventilatie doen, of die rekeningen precies omhoog gaan of omlaag gaan. Ons uitgangspunt is dat ze omlaag zouden moeten gaan. En wij maken natuurlijk gebruik van mensen die daar veel meer weten dan wij in huis hebben waarschijnlijk, om te kijken of dat zo is. Wij maken daarbij ook afspraken met scholen over de financiering. En scholen zijn bij de overdracht van een nieuwe school verzekerd van een duurzaam gebouw met goede ventilatie. Die scholen worden ook gebouwd, als het aan mij ligt gaan zij dat zelf zoveel mogelijk vorm geven en blijven wij daarbij betrokken op de punten waar we op moeten blijven, en gaan we werken met vaste budgetten. Maar daarover moeten we overeenstemming hebben met de scholen. Dus voordat er een school gebouwd wordt, moeten daar sowieso gesprekken over gevoerd worden. En bij renovatie of andere duurzaamheidsmaatregelen is het ook maatwerk. Dat heb ik net ook gezegd hè. Je kunt niet altijd precies inschatten welke maatregelen voor welke school effectief zijn. We proberen dat te doen door zo deskundig mogelijk mee te laten kijken door mensen die daar verstand van hebben. Maar ik kan nu niet anticiperen op wat als scenario's, want dat gaat voor nu gewoon te ver. Ons uitgangspunt is dat er een duurzame school komt te staan met de juiste ventilatie. Dan de vraag over het vertrouwen. Herkent de wethouder dat? Nee, ik herken dat niet. Ik heb ook vandaag nog met iemand van de werkgroep gesproken. En zij heeft mij verzekerd dat het vertrouwen in de gemeente er wel degelijk is. Daar heeft ons gesprek met de voltallige … Met een afvaardiging vanuit de buurtschappen en de oudergeledingen ook echt aan bijgedragen. En we hebben ook afgesproken om samen op te trekken. Dus gebrek aan vertrouwen voel ik in ieder geval niet. En zal er ook alles aan doen om dat vertrouwen niet te beschamen. Ik heb ook uitgezet, als er iets is, neem contact op, ook als het iets is waar wij tekort schieten of fouten in maken. Zeg het ons, want dat is volgens mij uitgangspunt. Wij willen graag samenwerken, en we zitten volgens mij heel erg op dezelfde lijn, en daar ga ik ook vanuit dat dat zo blijft.

De **voorzitter**: Punt?

Wethouder **Schepers**: Punt.

De **voorzitter**: Oké. Nou, dat was de tweede termijn van het college. Rest mij nu de vraag of dit een akkoord of een bespreekstuk is voor de volgende raadsvergadering? Ik heb eigenlijk niemand nog precies horen zeggen. Ik durf wel een gok te doen, maar … Is het een bespreekstuk? Ja, ik zie al één persoon knikken, dus is het een bespreekstuk. Dan gaat dit agendapunt ook door als bespreekstuk naar de raadsvergadering eind deze maand.

7. Centrumvisie Winterswijk

De **voorzitter**: En gaan wij door naar agendapunt 7. Het is intussen 22:00 uur. En we moeten volgens mij nog negen agendapunten, dus houdt u dat alstublieft in uw achterhoofd. Agendapunt 7 betreft de centrumvisie. En daar is het voorstel dat wij de centrumvisie en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsagenda vaststellen. Maar eerst hebben we even een punt van orde, want we hebben het verzoek gehad vanuit het college of er voor aanvang van de beraadslaging een korte toelichting gegeven kan worden. Dus ik vraag nu even aan de commissie, en ik reken gewoon met elke fractie even één stem, of u daarmee kunt instemmen dat er een korte … En ik heb al benadrukt richting college dat het een zeer korte toelichting moet worden gezien de avond. Of u daarmee instemt ja of nee? Het is natuurlijk wel interessant hoe we dat gaan peilen. Ja, bijvoorbeeld duim opsteken, dat is een goed idee. Ik zie nu in ieder geval WB, ja, GroenLinks, ja, PvdA, ja, CDA, nee, VW, nee en D66, ja. Nou dan hebben we volgens mij meerderheid voor ja, want ik zie maar twee keer nee. Nou dan geven we het college voordat we dus de eerste termijn ingaan, de mogelijkheid om nog even een korte toelichting te geven. En ik begreep volgens mij dat dat gedaan zou worden door de heer De Vries. Nou, mijnheer De Vries, ik hoop dat u duidelijk is geworden dat u een korte toelichting gaat geven.

De heer **De Vries**: Ja, dat … Dank u wel, voorzitter. Het korte stukje is helder. Ik ga het kort houden. Want inderdaad, met … Wat u zelf ook aan heeft gegeven, het is misschien niet helemaal gebruikelijk, een opgaveregisseur die toelichting komt geven op een stuk wat door de raad wordt behandeld. Alleen we hebben echt een bijzonder proces gelopen om te komen tot deze centrumvisie en nemen u daar wel graag even kort in mee. Want we hebben met elkaar gekozen om de centrumvisie opgavegericht aan te pakken. Echt voor en met Winterswijk dus. Dit is nieuw voor alle betrokkenen. En ook hebben we de tijd genomen om samen met ondernemers, inwoners en experts te verkennen. Want waar willen we naartoe met het centrum van Winterswijk? Wat voor centrum willen we zijn en welke doelen horen daarbij? Dit kun je allemaal lezen in de bijgevoegde centrumvisie en uitvoeringsagenda, dus daar ga ik nu niet uitgebreid op in. Maar ik wil wel even stilstaan bij het opgavegericht werken. Want door opgavegericht te werken aan de centrumvisie, hebben we wel gemerkt dat de samenwerking met de gemeente en de belangenpartijen en de belangenorganisaties is versterkt. Maar ook de samenwerking onderling. Want zeker in tijden van corona, waarin soms lastige keuzes gemaakt moeten worden, zoals bijvoorbeeld het verplaatsen van de markt. Vanuit deze samenwerking hebben we vijf werkgroepen onderzocht, wat is nou het beste voor Winterswijk en voor het centrum. De werkgroepleden hebben samen de schouders eronder gezet om juist in deze komende tijd te komen tot een gedragen centrumvisie. En de insteek bleef telkens, laten we nu maar doorpakken, dan is het centrum van Winterswijk er klaar voor als we weer open mogen. Maar laten we wel wezen, het was een bijzondere tijd, winkels moesten gewoon dicht. En we hebben echt wel regelmatig gevraagd aan winkeliers, kunnen we nu door met de zetelvisie of moeten we even op de pauzeknop drukken? Nee, ze wilden heel graag door. Kijk, en opgavegericht werken betekent ook, je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zien. Maar het is wel heel fijn als je op een gegeven moment tegen elkaar kunt zeggen, ik ben het misschien met je eens, of ik zie dat anders maar ik begrijp het wel. En dit is misschien wel de beste keuze voor Winterswijk. We hebben gepuzzeld hoe we het opgavegericht werken het beste vorm kunnen geven. Want je vraagt wel wat van de inwoners of vanuit de co-creatie een centrumvisie op te schrijven. Dat is voor alle werkgroepleden en ambtenaren een nieuwe manier van werken die tijd voor ideevorming in beslag neemt. Maar ook, het kost ook tijd om alle deelnemers betrokken te houden. Dan nog even kort het proces. In september hebben we bij een startbijeenkomst met ondernemers en geïnteresseerden en geïnspireerden een inspirerend verhaal gehouden. Maar ook de vijf thema's opgehaald die nu centraal staan. Bij elk thema is er een werkgroep geformeerd, bestaande uit centrumondernemers, inwoners, belangenorganisaties en ambtenaren. En elke werkgroep heeft een creatieve online sessies uitgewerkt wat ze in de toekomst willen bereiken in het centrum van Winterswijk. De opgehaalde input per werkgroep is vormt ook de basis van de centrumvisie. En dat kunnen jullie ook terug zien in de praatplaat die vandaag is toegezonden. Want de vijf thema's staan centraal, en vanuit daar worden ook crossovers gemaakt bij andere beleidsterreinen en practice als klimaatadaptie en het Cultuurkwartier. Ideeën op een ander winkelcentra was vanwege corona niet mogelijk. Maar daarom hebben we wel gekeken om externe specialisten naar Winterswijk te halen, bijvoorbeeld in de talkshow Hart van Wenters live. Elke thema werd aan tafel besproken en vanuit de huiskamer konden mensen vragen stellen en deze zijn in de uitzending behandeld. Tot slot, want ik moest het kort houden. Terugkijkend hebben we een prachtig proces achter de rug, met als resultaat de centrumvisie die echt samen met betrokken Winterswijkers is opgesteld. Het is een centrumvisie die een krachtige oproep doet tot actie in de vorm van de uitvoeringsagenda. Want een visie heeft pas meerwaarde als er daadkracht en activiteiten aan gekoppeld worden om ook een visie te realiseren. Ik ben in ieder geval ontzettend trots op wat we hebben bereikt in het document dat we een centrumvisie noemen, zoals het nu voor u ligt. Ik wil iedereen bedanken die er een bijdrage aan heeft geleverd op wat voor vorm dan ook. En bij mij is ook de oproep van, laten we met elkaar samen verder bouwen naar een toekomstbestendig Hart van Winterswijk. Dat was eigenlijk mijn inleidende verhaal.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer De Vries. En u heeft inderdaad dat kort goed opgepakt vind ik. En dan gaan we nu door naar de eerste termijn bij dit onderwerp van de commissieleden. En als eerste geef ik het woord aan de heer Vuijk.

De heer **Vuijk (CDA)**: Ja. Dank je wel, voorzitter. Ja, allereerst spreken we onze verbazing uit dat deze introductie op dit moment wordt gehouden en niet eerder. Maar goed, daar wil ik nu niet te lang bij stilstaan. Na drie jaar wachten ligt er een centrumvisie. En die hebben wij doorgenomen uiteraard. En wij zijn toch enigszins teleurgesteld, want wij zien hier een mooie opsomming van allerlei feiten, maar strategische visie ontbreekt. En daarom hebben wij eigenlijk nog heel kort, we zullen het kort houden, de volgende vragen. De centrumvisie wordt gekoppeld

aan de omgevingsvisie. En onze vraag is, wanneer gaat dat gebeuren en wat moet het college daar nog voor doen? En het tweede is, er wordt ook gesproken in het document over het verkeersstroomonderzoek. Onze vraag is wat van het CDA is, wordt er ook een verkeersvisie opgesteld? Want gezien de huidige chaotische situatie in het centrum lijkt ons dat een belangrijk actueel punt om te doen. Dat waren onze vragen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Vuijk. En dan gaan we door naar mevrouw Oonk.

Mevrouw **Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, door het opstellen van de centrumvisie opgavegericht aan te vliegen, is er een grote betrokkenheid gecreëerd bij diverse belanghebbenden. Door input op te halen bij inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van organisaties, is een goede invullen gegeven aan de betrokkenenparagraaf. En ook de aandacht voor duurzaamheid met onder andere klimaatadaptatie, hittestress en een groen structuurplan vindt de WB belangrijk. De input is daarna vertaald naar een visie met uitvoeringsagenda en de realisatie van het Vrijheidspark in de recent geplaatste uil past hier uitstekend in. Winterswijks Belang ondersteunt het proces van harte, dus wat ons betreft kan de centrumvisie als akkoordstuk door naar de raad. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Oonk. En dan geef ik nu het woord aan de heer Puntman.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Dank u, voorzitter. Het gaat met het centrum de goede kant op, maar GroenLinks had het wat voortvarender gewild. Ik begrijp dat het met opgericht werken soms heel tijdrovend is. Maar ik wil toch een aantal aantekeningen maken. Deze visie en uitvoeringsagenda heten regelmatig werk in uitvoering. Maar daarachter schuilt toch niet al te veel daadkracht. In de uitvoeringsagenda die een eerste aanzet is, worden vooral wensen geïnventariseerd. En de heikele punten worden ontlopen, dat moet later komen. Het centrum is vooral het terrein voor de ondernemers. Het aangename verblijf zien wij als een beetje een restpost. Het Vrijheidspark is nu tijdelijk grotendeels autovrij. De horeca is nog zeer aarzelend in dat Vrijheidspark. En op het groen is het wachten tot het groeit. In het kader van vermindering van onnodig autobezoek is voorlopig de hele infrastructuur gericht op het gebruik van de auto. Er moeten goede fietsstallingen komen. Is dat om fietsen te stallen of is dat om de overlast van fietsers op te lossen? Dit kan allemaal grootser, uitnodigend en logischer. De overlast van laden en lossen is ook een punt dat rigoureuzer aangepakt kan worden. Laat dit college dit meteen voor heel Winterswijk oplossen in samenwerking met pakketdiensten en leveranciers. KPN en DHL rijden dagelijks diverse keren door de straat op en neer. Daar kan iets op bedacht worden. We begrijpen dat dit verblijf in het centrum volgend jaar extra aantrekkelijk wordt door de herdenking van het rampjaar 1572. Dat belooft wat. Ik wou het hierbij laten.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Puntman. En dan gaan wij door met de heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, de centrumvisie, we hebben er lang op gewacht. De participatie is aardig goed gegaan, wat ik begrijp, met de omwonenden van de markt. Nou, die hebben niet aangesloten. Maar de ondernemers rond het centrum wel. Wij vinden het wel jammer dat er eigenlijk bij die avonden en bij die denksessies niet gewone Winterswijkse burgers aangesloten zijn, gewoon vanuit de wijk vandaan. Want eigenlijk het centrum van Winterswijk is toch een beetje van alle Winterswijkers dus ook de visie van de Winterswijker uit het centrum bij het buurtschap had goed inbreng geweest in deze visie. Ja, en dan zien we een hele lijst aan uitvoeringsagenda. En voor ons is dat toch nog een beetje los zand. Ik had verwacht dat, bam we gaan daar nou openbare toiletten maken en bam daar komen fietsenstallingen. Daar praten we al jaren over en al tig keer hebben we volgens mij in de raad al aardig besloten dat ze er gaan komen. En nog staat dat in het lijstje van, nou we gaan het een keer doen. Er wordt nu ergens één fietsenstalling gerealiseerd. Maar er moet veel meer gerealiseerd worden en daar moet een beetje gang in gezet worden. Dat zijn het kleine laaghangend fruit. Volgens mij heb ik de wethouder dat zelf ook wel eens horen zeggen van, nou dat moeten we snel realiseren. En dat zien we nu nog niet gebeuren. En kijk, van die grote dingen als een markt renoveren en zo, dat snap ik dat we daar langer over praten. Ik zou ook graag zien wat we eigenlijk aan het eind op het netvlies hebben voor de kosten van deze hele visie, eigenlijk van het uitvoeren van deze hele centrumvisie. Want er worden natuurlijk wat bedragen genoemd, en er wordt ook genoemd dat er wat bedragen al begroot zijn. Maar andere bedragen, ja, die komen nog naar de raad van de uitvoeringsplannen. En wij zouden toch graag ook een visie zien daarin van wat ongeveer begroot wordt door het college als we deze hele

visie uitgevoerd hebben. Want ja, we zien natuurlijk een hoop geld in het centrum verdwijnen. Maar ook in de wijken hebben we nog wel wat wensen qua spelen. Kijk, er wordt een mooie uil in het centrum geplaatst, terwijl de speeltuinen noodlijdend zijn. Voor die €100.000 van die uil hadden we ook een hele mooie speeltuin kunnen renoveren. Dus wat dat betreft wat Voor Winterswijk betreft gaan we iedere euro die we in het centrum besteden in de toekomst ook in de wijken besteden aan de leefbaarheid in de wijken. Dus niet aan het riool en de bestrating. Nee, aan de leefbaarheid. Aan speelgelegenheid, aan groen, aan echt de fysieke leefbaarheid in de wijk. Maar goed, daar komen wij misschien nog met een motie of een amendement mee. Ja, fieldlab retail innovaties, dingen die volgens mij gelijk aan de gang kunnen. Kijk naar de gemeente Merelbeke, die start in samenwerking met Google een campagne om de lokale economie handel te stimuleren. Experts worden ingezet om lokale ondernemers op de digitale snelweg te helpen met hun webwinkel. En die webwinkels die draaien tegenwoordig vaak naast de fysieke winkels. Ja, jongens blijf niet praten, ga het doen wat dat betreft. Want dat zijn niet de dingen die veel geld en heel veel tijd kosten, maar waar we gewoon mee aan de slag moeten en waar ook de ondernemers mee aan de slag kunnen met een klein duwtje van de gemeente. Dus wat ons betreft prima hoe er samengewerkt is. Maar er mag wel wat meer gang in, en zeker in de kleine makkelijke dingen die opgepakt kunnen worden. En die grote dingen. Nou goed, die komen wel een keer voorbij de raad. Maar daarom, voor ons, toch wat bedenkelijk. Ondanks dat het verder goed gelopen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ja, ik zie dat mevrouw Oonk van alles nog een vraag heeft wellicht voor u. Mevrouw Oonk.

Mevrouw **Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)**: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de heer Van Beek zeggen dat hij teleurgesteld was in dat de mogelijkheid voor de algehele inwoner beperkt was. Maar dan moet ik toch even wijzen denk ik op de talkshow die georganiseerd is en waarin elke inwoner van Winterswijk aan mee heeft kunnen doen, ook in een bepaalde chat konden meningen gegeven worden. Dus daar ga ik niet helemaal in mee dat die mogelijkheid beperkt zou zijn. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Het was niet echt een vraag, maar goed. Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, ik zou daar graag op willen antwoorden. Want ik weet niet of u ook gevolgd heeft de aantallen kijkers in die talkshow. En ik heb dat wel zitten volgen. Het is waarschijnlijk ook nog een vrij kostbare talkshow geweest. Maar als ik dan volg hoeveel kijkers er maar keken, dan was daar zelfs een fractie van de ondernemers wat daar mee keek bij die talkshow. Dus ik denk dat dat ook een concept is wat niet meer herhaald moet worden, dat dat meer een feestje voor eigen parochie is en niet voor echte burgers en zo. En dan is ook de promotie daarvan denk ik niet goed geweest. En ik zag ook onze voorzitter al afhaken voor tijd. Dus ik denk dat die al het gevoel had van, dat gaat een blamage worden. Dank u wel.

Mevrouw **Oonk-Toebes (Winterswijks Belang)**: Mag ik daar even op antwoorden, voorzitter.

De **voorzitter**: Nee, want het is geen discussie. Dit is de commissievergadering. Dus de heer Van Beek heeft zijn betoog afgerond en we gaan door naar de volgende spreker, en dat is de heer Kolkman.

De heer **Kolkman (D66)**: Ja. Dank je wel, voorzitter. Met de voorliggende centrumvisie hebben de belanghebbenden met hun bijdragen in onze ogen duidelijk een toch wel goed stukje werk afgeleverd waarvoor dank van onze fractie. In deze centrumvisie zijn niet alleen de goede zaken benoemd waarmee Winterswijk scoort in de ogen van de Winterswijker zelf, maar ook van die ons centrum als gast bezoeken. Ook de knelpunten, de problemen en de zaken die beter kunnen en vooral moeten, worden met naam en toenaam genoemd. En wat onze fractie betreft kunnen we met vele onderwerpen in deze visie en de uitvoering daarvan instemmen. Maar er zijn ook wel een paar zaken die wat ons betreft nog wel onderwerp van discussie zijn. En daar wil ik er graag even vier uithalen als dat mag. Allereerst het volledig autovrij maken van de markt. Maar we zullen toch op de één of andere manier moeten zorgen dat de oudere bezoekers, en dan met name de oudere Winterswijkers van ons centrum die slecht ter been zijn en niet ver kunnen lopen, toch de mogelijkheid moeten bieden om met het gebruik van hun auto even in het hartje centrum een bestelling kunnen ophalen of een boodschap kunnen doen. Als tweede, de invulling van het gebruik van de Jacobskerk in de toekomst. Daar zullen we ook nog wel even met veel

Winterswijkers over moeten praten denk ik. Het derde. De staat van het pand van Hotel Centraal. Al jaren een doorn in het oog van vele Winterswijkers. Maar, en dat heb ik dan uit eigen ervaring mogen horen, maar ook van onze gasten die er met verbaasde gezichten langs wandelen en zich afvragen hoe zo iets mag blijven staan in de moderne, mooie winkelstraat. In de nu voorliggende visie wordt die aanpak van Hotel Centraal weer op de lange baan geschoven. En dat is in de ogen van de fractie van D66 onbegrijpelijk. En als laatste, het is in onze ogen een onzinnig idee om de Whemerbeek weer zichtbaar te willen maken in het centrum. Laten we voordat we deze plannen verder gaan ontwikkelen eerst eens even in de vrij recente archieven gaan zoeken waarom voorgaande colleges en bestuurders destijds hebben besloten om de beek weer zoveel mogelijk ondergronds door het hart van onze centrum te laten passeren en pas in het Scholtenbrugpark weer bovengronds zichtbaar te maken. Het heeft toen een ongelooflijke boel guldens gekost om het zo te krijgen zoals het nu is. Kan het college, of de wethouder, uitleggen waarom er nu met de gedachte wordt gespeeld om weer hiervan een veelvoud van euro's uit te geven om de beek weer zichtbaar te maken. Dat was het, voorzitter. Dank u wel voor het woord.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Kolkman. En dan gaan wij door naar de laatste spreker in de eerste termijn, en dat is de heer Ten Pas.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank u wel. Nou ja, de inleider de heer De Vries zei het, opgavegericht werken is werken met en voor Winterswijkers. En in coronatijd was dat geen makkelijke opgave. Nou dat is onder andere gedaan met dat Hart van Wenters, die livesessie. Kon dat beter? Ja, vast. Maar is er dan sprake van een blamage, zoals de heer Van Beek stelt? Dat zien wij echt anders. Dus volgens mij is het een uitdaging om in deze tijd mensen te betrekken. Vooral de direct betrokkenen. Nou, dat is volgens mij gebeurd, en nou ja, dat is ook opgavegericht werken in coronatijd. Er is dan een, nou ja, algemene visie neergelegd. En ook ieder uitgewerkt thema heeft een visie of een inleiding. En nou ja, als geboren en getogen Winterswijker durf ik wel te zeggen dat ik mij herken in de sfeer die we willen creëren en het centrum wat we willen hebben. Herkenbaar, maar ook met oog voor de toekomst. En als fractie zien wij geen hele grootste en ambitieuze vergezichten. De heer Vuijk noemde dat ook. Of hij noemde dat eigenlijk, nou ja, geen strategische visie. We zien vooral concrete maatregelen met een realistisch tijdpad. En eigenlijk is dat ook wel mooi. We kunnen blijven hangen in grootse woorden, of ook gewoon aan de slag gaan. Tot stand met en door betrokkenen. Nou en dat laatste is hier aan de orde. En wat ons ook positief stemt is dat bij het uitvoeren van die maatregelen de werkgroepen zelf in de lead blijven en ook aan de slag gaan. We geven wel mee, ook gelet op de ervaringen bij de andere opgaven die volgens mij succesvol zijn. Maar dat het daar wel van belang is om vanuit de gemeente de energie hoog te houden in de opgave, en ook de vrijwilligers goed te faciliteren door bijvoorbeeld ook gewoon de successen te gaan vieren die de komende periode hopelijk gevierd mogen worden. De opgave noemden wij dat wel eens het slaan van piketpaaltjes, zodat je ook echt meerjarig je … Zodat dit een meerjarig succes wordt. Nog twee concrete punten. We zijn ook gewoon blij dat nu het winkelcentrum en de winkelstraten ook een groene impuls gaan krijgen. We hebben dat ook al wel eens eerder ingebracht op deze plek. Rondom het centrum hebben we best veel en mooie, groene stukken. Onder andere het Vrijheidspark is daar recent aan toegevoegd. Maar de winkelstraten zelve zijn een stuk minder groen, maar hopelijk gaat dat op korte termijn veranderen. En ten tweede nog één punt. We zijn eigenlijk ook wel blij dat de toekomst van de kerken integraal onderdeel uitmaakt van de centrumvisie in samenhang uiteraard met de kerkenvisie die later volgt. De kerken zijn immers belangrijk, en markante gebouwen op belangrijke plekken in ons dorp. En dat maakt ook dat de toekomstige invulling van de kerkgebouwen per definitie interessant is. De heer Kolkman noemde dat ook. Dus we zijn daar heel benieuwd naar. We geven ook wel mee als fractie van, volgens mij is dit het momentum om nu aan te grijpen om daar stappen in te zetten. En wat ons betreft mag dat ook wel met out of the box denken. Uiteraard geven we mee met oog voor alle belangen, want dat speelt per definitie. Nou ja, dus wat ons betreft een prima centrumvisie en tot zover onze bijdrage. Dank.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Ten Pas. En dan kunnen we door naar het college voor de eerste termijn. En we geven daarvoor mijnheer Tannemaat het woord.

Wethouder **Tannemaat**: Ja. Dank u wel, voorzitter. Dank voor het inspreken en ook dank aan Guido de Vries, die heel lang heeft moeten wachten voordat hij zijn verhaal kon vertellen. En de reden waarom ik gevraagd heb aan Guido om dit te doen, is dat hij is dus opgaveregisseur. En het is voor ons allemaal een nieuwe manier van werken. En ik vond het echt goed om hem ook

even aan het woord te laten, want ze zijn daar, alle ambtenaren, enorm druk mee geweest. Want anders krijg je ook niet zo'n centrumvisie. Dus dank daarvoor. Dat gezegd hebbende. Ik heb natuurlijk een boel gehoord van u. En u kent mij als iemand die erg ongeduldig is. En ik merk dat ook u daar last van heeft af en toe, terecht. Maar als je kiest voor het opgavegericht aanvliegen van dit proces, dan zul je daar gewoon af en toe wat geduld bij moeten hebben. En dan hebben we dit jaar echt pech gehad dat we corona hadden. De heer Van Beek had het over een feestje voor eigen parochie. We hadden liever niet die tv- of die radio-uitzending zo gedaan zoals we hem gedaan hadden. We hadden dat allemaal veel liever live gedaan, maar dat was gewoon echt niet mogelijk. En dat is ook echt wel een beetje een rem geweest op de voortgang van dit proces van dat opgavegericht werk. Want wat wil je nou eigenlijk, want hebben wij zo'n slecht centrum? Nee, we hebben helemaal geen slecht centrum, laten we dat even voorop stellen. We hebben een heel goedlopend centrum. En het is nog steeds de kip met de gouden eieren naast een paar andere kippen met gouden eieren die wij in Winterswijk hebben. Maar we moeten wel zorgen dat we bij blijven. En de toekomstvisie is eigenlijk ook van dat je hier met een gezin om 8:00 uur 's morgens met twee kinderen op de achterbank in de auto aankomt, en dat je hier eigenlijk van ene verbazing in de andere valt en dat je je hier gewoon gelijk thuis voelt. Je kunt je auto goed kwijt, het is gratis, je hebt het gevoel dat je in een groene omgeving loopt, je hebt hier hele diversiteit aan winkels en aan horeca en aan gezelligheid. En als je dan 's middags gegeten hebt en je bent nog aan het winkelen, dan kun je ook nog eens even naar het Vrijheidspark lopen of naar de Notaristuin, en desnoods kan pa er met de kinderen even heen, of ma, want ik mag niet stigmatiseren. Dan kan de andere wederhelft nog wat inkopen doen. En aan het eind van de avond ga je eigenlijk met een voldaan gezicht naar huis. Als het enigszins kan met de portemonnee wat leger als dat je komt. En daar gaat het gewoon om. Dat wij zorgen dat ons centrum op alle fronten actueel en ook eigentijds blijft. En hoe hebben we dat dan gedaan? Nou, u heeft het zelf allemaal kunnen lezen. We hebben dat gedaan met alle mensen die daar wat over te vertellen hebben. Met aanwonenden, met heel veel betrokken instanties, ook met vereniging Volksfeest, met ABH- City, met de horeca, met de marktvereniging. Ik heb in mijn voorwoord ook geschreven dat het eigenlijk in ieder heeft gebracht dat we ontzettend goed met elkaar hebben samengewerkt en dat alle neuzen dezelfde kant op staan. En het is nu tijd om te zeggen van, oké, wat gaan we nu doen hè? Want er wordt gezegd door u van, ja, sommige mensen zeggen, ik had wat meer verwacht. Maar dat is natuurlijk wel wat er gebeurt bij een opgave. Want er komen nu pitches. We gaan nu bureaus inschakelen en die gaan dus kijken van hé, beste mensen wat hebben we opgehaald? Wat voor soort centrum willen we nou eigenlijk? Hoe willen we dat nou eigenlijk precies met het verkeer? Moeten we überhaupt de markt wel autovrij maken? Iedereen heeft daar zijn eigen mening over. En ook als die bureaus daar een pitch van maken, dat is voorbeeld. Dan komen we ook uiteraard weer bij u terecht. Dan wordt die pitch ook wel gedeeld met de mensen die nu betrokken zijn bij het centrum en bij die ontwikkeling. Dus ze blijven aangehaakt om mee te praten. Dat vind ik erg belangrijk om te zeggen. Want dit proces kan nog wel vijf jaar duren. Dit is dus nooit af. Ik ga even naar een aantal vragen die gesteld zijn. De koppeling met de omgevingsvisie. Ja, die komt. Natuurlijk komt die, want je kunt geen omgevingsvisie maken zonder dat je daar … We kunnen er niet zomaar wat gaan doen. De omgevingsvisie gaat straks bepalen en het omgevingsplan, hoe het centrum eruit gaat zien. En verkeerstromenonderzoek. U hebt al destijds heeft u toestemming gegeven voor de aanleg van het parkeerverwijssysteem. Uitermate belangrijk. En we gaan dus nu ook echt kijken. We hebben nu net opdracht gegeven, of die wordt nu gegeven voor het Vrijheidspark. En we gaan nu ook echt kijken hoe we dat integraal gaan aanvliegen, ook met bijvoorbeeld de verkeersafwikkeling op de markt. Maar dat doen we wel weer opgavegericht. En u zit daar als raad bij, laat ik dat voorop stellen. Er zijn nog een paar vragen gesteld over de gewone inwoners. Nou, daar hebben we al op gereageerd eigenlijk. Die zijn betrokken, die kunnen altijd meer betrokken zijn. Je hebt natuurlijk wel een beetje haal- en brengplicht. We hebben ondertussen … Heel veel mensen hebben zich ook gemeld uit zichzelf met tips en met aanwijzingen en met ideeën. We krijgen regelmatig aanwijzingen en tips ook over wat er nu allemaal nog gebeurd in het Vrijheidspark, op de markt. Fietsstallingen en toiletten wordt genoemd. Nou, daar zijn we dus druk mee bezig. Allemaal al laag fruit, zoals de heer Van Beek zegt. De Wieringastraat heeft ongeveer vijftig jaar er zo bijgelegen, die is nu bestraat. Die wordt nu helemaal kant-en-klaar gemaakt voor fietsen. Een grote plek ook, daar kunnen heel wat fietsen staan. De toiletten die zijn al ingericht, die worden ook onderhouden bij het oude raadhuis. Die worden straks ook daarvoor opengesteld. Voor de rest zijn we ook met ondernemers aan het praten om te zeggen van hé, wil jij tegen een vergoeding jouw toiletten ter beschikking stellen. We zijn op alle fronten daarmee bezig om te proberen om dat te doen om de kosten ook in de hand te houden. Even kijken, wat hebben we nog meer voor vragen. De PvdA zegt van nou, u hebt de mensen betrokken in coronatijd. En mijnheer Ten Pas zegt, en daar heeft hij groot gelijk aan, er ligt geen enorme grote visie. Nee, we gaan niet het hele centrum op de kop zetten. We gaan niet voor miljoenen in het centrum steken. Dat zeg ik ook tegen de heer Van Beek. Dat gaat helemaal niet gebeuren. Wat we doen is, ik heb dat ook in de krant gezegd,

we gaan niet een nieuw huis bouwen, we gaan de kamer witten. We gaan misschien de meubels nog efficiënter neerzetten en wat eigentijdser. Dat is heel belangrijk, want we moeten wel bijblijven. We halen die gezelligheid dus niet uit het dorp. GroenLinks zegt, het had wat voortvarender gekund en is er wel genoeg daadkracht? Wij denken van wel. Maar daarbij zeg ik ook, mijnheer Puntman, u hebt hetzelfde ongeduld als ik, we doen het nu wel samen. Als je hoort hoe de ABH City en de Marktvereniging en de horeca in Winterswijk erover denken nu, dan is dat echt de beste weg geweest. Vereeniging Volksfeest is ook aangehaakt. Iedereen wil graag die markt … Die is van ons allemaal, iedereen claimt die markt ook. Dan kan het niet altijd even voortvarend, want dan moet je het wel samendoen. Daar zijn we dus nu druk mee bezig. Daar komen mooie dingen uit. De puntjes heb ik net genoemd, fietsenstalling heb ik genoemd. Laden en lossen heeft u het over. Klopt, is ook voor iedereen een doorn in het oog. Je mag eigenlijk maar tot elf uur laden en lossen. Maar of je nou om drie uur komt of vier uur, je loopt door het centrum, dan rijden die busjes er nog steeds. Is natuurlijk een beetje het kip en het ei. De winkelier wil wel graag zijn goederen hebben. Er is ook gepraat over een hub. Kunnen we niet zorgen dat die pakjes allemaal op één plek komen? Zijn we mee aan het onderzoeken. Is allemaal niet zo makkelijk, omdat er per pakje wordt afgerekend, maar we zijn er wel naar aan het kijken. Winterswijks Belang heeft lovende woorden. Dank daarvoor. D66 zegt ook, goed werk en heeft nog een viertal vragen. U zegt, de autovrije markt. Daar hebben we nog geen beslissing over genomen. In die opgave wordt er natuurlijk ontzettend naar gekeken. Er zijn ook bijvoorbeeld mensen die zeggen, laten we de autovrije markt nou in laten gaan in april, dan wordt de markt een beetje het domein van de toerist, van de vakantieganger en van iedereen die in Winterswijk graag op het plein wil zitten, met een drankje in de hand. In september doen we het weer anders en dan wordt de markt weer meer het domein van de Winterswijker, die daar ook gewoon kan parkeren. Dan kun je ook weer nadenken over mobiel groen. Er zijn echt heel veel oplossingen voor. Die pitches gaan samen met alle betrokken daar ook weer antwoord op geven. De invulling van de Jacobskerk en de kerkenvisie. Ik word morgen weer bijgepraat over de kerkenvisie. Dat komt binnenkort ook bij u. Uitermate belangrijk. De katholieke kerk, bijvoorbeeld, om even een indicatie te geven, die staat waarschijnlijk over vier jaar leeg. Er worden nog gesprekken mee gevoerd ook hoor, laten we dat vooropstellen. Daar moeten we een mooie invulling voor vinden. De TU Delft, die heeft daar hele leuke ideeën over. Dat is ook weer een hele grote uitdaging. Vooral de katholieke kerk heeft natuurlijk aansluiting bij het centrum en aan de achterkant bij het Vrijheidspark. Is natuurlijk een hele mooie plek om iets moois van te maken. Wordt echt mee gesproken. De kerk op de Markt heeft natuurlijk een wat andere functie. Die zal natuurlijk ook een wat prominentere rol blijven houden als het gaat om concerten of aan andere zaken. Maar ook daarvoor is er al een soort groep mensen opgestaan die echt nadenkt van, wat gaan we nou op de lange termijn met die gebouwen doen? Want die zijn natuurlijk hartstikke belangrijk. Hotel Centraal, ik kan daar niet te veel over zeggen. Maar ik kan u wel vertellen dat er heel veel gesprekken gevoerd worden met de eigenaar van Hotel Centraal. Dat zijn gesprekken, die worden gevoerd. We proberen daar echt op een goede manier samen uit te komen. Maar dat is niet altijd even eenvoudig. De Whemerbeek naar boven halen, dat is ook een idee. Ik bedoel, het is niet zo dat dat nu gaat gebeuren. Maar je hebt wel te maken met klimaatadaptie. Het zou heel mooi zijn. Je kunt allerlei mooie ideeën erbij verzinnen, maar zeker, dat zijn wel kosten die je moet maken. Daar moet het waterschap over meedenken. Je mag af en toe ook een droom hebben. Het is niet zozeer dat er nou in de visie staat dat het gaat gebeuren. Want u ziet ook, dit zijn kansen. De hele visie is over vijf jaar nog niet klaar. Dan verandert er wel weer wat. Dus laten we nou ook met elkaar erover eens zijn dat dit een aanzet is tot samenwerking, op breder draagvlak kan rekenen en dat we elkaar op de hoogte houden. Dat ik ook u als raad echt graag wil betrekken bij dit verhaal, net zo goed. Dat is het eigenlijk een beetje. Want u hebt het zelf kunnen lezen. We gaan aan de slag, ook met de uitvoeringsagenda. Staan echt wel dingen in die echt concreet zijn. Er staat ook een planning aan vast met een budget. We hebben geen oneindig budget. We komen dus met grotere, dat heeft mijnheer Van Beek goed gezegd, zaken bij u terug. Met kleinere zaken zijn we echt bezig. Ik heb nu net bijvoorbeeld bij de ambtenaar gekeken naar het plan wat er nu in principe is ingediend, waar we nu naar gaan kijken, van Signify, om het gemeentehuis aan te lichten. Dat is fantastisch. Dat zijn lampjes van drie centimeter die een lichtopbrengst hebben waar je helemaal koud van wordt. Mooie ideeën. Ik kan alleen maar zeggen, ik ben ontzettend trots op de manier waarop we het gedaan hebben. Ik ben ook trots op de manier waarop we het samen doen. Volgens mij is het voor u als partijen … Is er echt de mogelijkheid om ook met iedereen en allemaal die er wat van vinden met elkaar in gesprek te gaan. Daar hoort u ook bij. Ik wil het daar voorlopig even bij laten, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Tannemaat. Kijk ik of er vanuit de commissie nog behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie in ieder geval dat de heer Vuijk het woord wil voeren in tweede termijn. Dus bij deze.

De heer **Vuijk (CDA)**: Dank je wel, voorzitter. Het wordt al iets later, dan druk je weleens op de verkeerde knop. Voorzitter, de wethouder heeft op zich een duidelijk verhaal. Toch hoor ik hem letterlijk zeggen, de vraag is, wat gaan we nu doen? In een strategische visie verwachten wij toch eigenlijk min of meer richting wat je denkt te gaan doen. Het is natuurlijk een opsomming van alle activiteiten en de inventarisatie die er gemaakt is, die indrukwekkend is en ook heel goed gedaan is. Alleen daarmee heb je nog geen visie. Dat is toch eigenlijk iets waar wij meer op hadden gehoopt en wat wij ook wel belangrijk vinden. Je kunt niet vijf jaar bezig blijven en dan vijf jaar wat anders gaan doen. Wij vrezen dan ook dat dat inhuren van bureaus bijvoorbeeld, dat het weer een langdurig, kostbaar proces gaat worden. Ik denk dat, wat de wethouder zegt, is het ons duidelijk. We zien ook heus hoeveel werk er al is verzet. Daar hebben we ook best wel waardering voor. Maar we missen toch een stukje strategische visie van, waar willen we heen? Onze laatste, praktische opmerking wilde ik nog meegeven, dat is ook besproken bij de autoluwvrij maken van het centrum. Wij willen er toch wel op wijzen dat het ook belangrijk is dat kerken toch wel voor autoverkeer bereikbaar blijven. Dat waren mijn opmerkingen, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Vuijk. Dan gaan we nog even naar De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Wat dat betreft kunnen wij ook aansluiten bij de heer Vuijk. Wij zouden ook graag wat meer daadkracht zien op een hoop punten. Want de wethouder roept wel ook, we zijn bezig met de toiletten en dit en dat in het raadhuis, maar waarom staat dat niet in dit rapport dan en ook in dit stuk dat u er echt mee bezig bent, fysiek al mee bezig bent? Daarom zeg ik, de intentie is goed en wij zullen het ook gaan steunen, want we zijn blij dat die ondernemers allemaal meedenken. Maar wat ons betreft mag er iets meer praktische gang in. Want ook de bureaus en alles wat we erbij gaan halen, laat maar vanuit die ondernemers de daadkracht komen en ga maar aan de slag. Ik denk misschien de wethouder iets meer naar de achtergrond zelf. Laat de ondernemers het doen. Volgens mij zit de spirit daar wel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Dan kijk ik nog even in de app. Zie ik niet meer sprekers voor de tweede termijn. Dan denk ik dat we afsluiten nog even naar de heer Tannemaat kort kunnen gaan voor zijn tweede termijn. Bij deze.

Wethouder **Tannemaat**: Ik neem de opmerkingen van de heer Vuijk en Van Beek mee. Dank u wel, ik had verder ook niks.

De **voorzitter**: Dank u. Dan rest mij de vraag aan de commissie, is dit een akkoord of een bespreekstuk? Is iedereen akkoord voor akkoord? Ja, volgens mij wel. Dan is dit een akkoordstuk voor de volgende raadsvergadering.

8. RES 1.0 Achterhoek

De **voorzitter**: Kunnen wij door met agendapunt 8. Dat betreft de RES 1.0 voor de Achterhoek. Waarbij mevrouw, even kijken, check … Mevrouw Schepers zal daar de vervanger zijn van de afwezige wethouder die in Finland zit. Dat gezegd hebbende, kijk ik even wie als eerste het woord wil hebben. Dat is volgens mij mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Gezien het tijdstip zal ik het eigenlijk heel beperkt houden, mijn bijdrage. Dus ik zal ook niet ingaan op het belang dat het CDA hecht aan de hele energietransitie en het Akkoord van Parijs wat we zeker moeten gaan halen en waar we ons voor moeten inspannen. Wat ik wel wil aangeven, is dat wat het CDA betreft we de komende jaren, wat ons betreft, vol gaan inzetten op het besparen van energie. Dus onder andere het isoleren van woningen en het volleggen van de daken van woningen en bedrijven met zonnepanelen. Dan komen we bij het RES zelf. Het bod wat er nu ligt, is wat ons betreft niet realistisch. Alleen al het feit dat Liander afgelopen week aangaf dat zij de komende acht jaar nog wel nodig hebben om het netwerk, dan heb ik het over het stroomnetwerk, om daar de capaciteitsproblemen in op te lossen, dat geeft wel aan dat we er nog lang niet zijn en dat daarmee alleen al het bod niet echt realistisch is wat er nu ligt. Wat ons betreft kan het ook betekenen dat grootschalig zon op daken, bijvoorbeeld op de boerderijen en de bedrijven, voorlopig toch nog best heel lastig gaat worden. Waar we dan heel erg bang voor zijn, is dat op dat moment de grote zonneparken wel kunnen, want die kunnen namelijk gewoon door naar de tussenstations, met een dikke kabel, wat de energie op de daken dus niet kan. De vraag aan het college, is het college niet bang dat we op deze manier dus vooral richting de grote zonneparken worden gedreven en dat het geld dus niet naar de lokale economie gaat, maar juist naar de grote buitenlandse investeerders? Hoe gaat het college in dat licht om met de zorgen … Of we ervoor

zorgen dat het draagvlak wordt vergroot in plaats van verkleind, waar wij dus een beetje bang voor zijn. Dan een andere vraag. Met de vertraging van die acht jaar, dan zitten we eigenlijk ook als een beetje in 2030. Want het is al bijna 2022, dus acht jaar erbij, dan is het 2030. De vraag daarover aan het college is, gaat het college nog steeds uit van een energieneutraal Winterswijk in 2030, gezien de problematiek van het elektriciteitsnet? Daarnaast zijn wij bang dat door de lat nu al zo onnodig hoog te leggen, dat nieuwe ontwikkelingen daardoor ook minder kans krijgen, die toch soms even wat tijd nodig hebben. Hoe kijkt het college daartegenaan? Tenslotte, hoe denkt het college over, want daar wordt namelijk in de RES ook over genoemd, vijftig procent lokaal eigendom? Hoe kijkt het college ernaar? Ziet ze dat haalbaar en hoe gaan ze dat insteken? Tenslotte nog wel even een belangrijke vraag. Gisteravond sprak de Energietafel ook in. De vraag is, hoe kijkt het college tegen de brief aan van de Energietafel? Toch een belangrijk adviserend orgaan. Hoe serieus wordt die brief genomen? Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Wassink. Dan gaan we door met mevrouw Borsboom. Mevrouw Borsboom?

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Ik had even ruzie met mijn computer.

De **voorzitter**: Daar wil ik niet tussen zitten.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Daar moet je niet tussenin gaan zitten. Wij zijn heel erg blij dat er een ambitieus bod ligt in de RES op dit moment, waarbij wat ons betreft het bod eigenlijk bijna niet eens ambitieus genoeg is. Dus ik heb wel met enige verbazing al geluisterd naar onze vorige inleider van, alsof wij nu overambitieus zijn. Wat ons betreft zou er nog meer kunnen en nog meer moeten. Zeker gezien alle problemen die we op dit moment, zeker de afgelopen zomer, hebben gezien, heeft iedereen de klimaatverandering kunnen zien aankomen en nu echt zichtbaar en voelbaar. We hebben al tientallen jaren verspeeld met steggelen over, is er nou echt sprake van klimaatverandering? Aan wie ligt het nu? Wie heeft het nu veroorzaakt? Wie gaat het betalen? Hoe haalbaar is het? Moet een windmolen wel of niet? Hoe hoog moet hij dan? Die tijd is echt voorbij. Het enige wat er nu moet gebeuren, is vaart maken, vaart maken en nog meer vaart maken. Alles doen om te zorgen dat we het gaan verder met elkaar. Dat we lokaal onze energie op kunnen gaan wekken en niet meer afhankelijk zijn van fossiele energie. Dat we de CO2-uitstoot met volle vaart gaan terugdringen. Terecht. Daar moeten we ook heel veel energie gaan besparen. Maar in de RES is de energiebesparing al ingeboekt. Wat we ingeboekt hebben, halen we al niet eens. We hebben het nu alleen nog maar over de energietransitie voor de gebouwde omgeving. We praten nog niet eens over de industrie die straks de grootste afnemer zal zijn van waterstof. Dus laten we ons niet rijk rekenen en op onze handen gaan zitten en gaan zitten wachten op innovatie. Die innovatie zal niet meer zo grootscheeps zijn en is nodig voor de enorme energievraag van de industrie. Dus wat ons betreft, ja tegen de RES 1.0, maar voor de RES 2.0 willen we nog een aantal dingen zeker meegeven. Dat is de juridische borging van de RES 2.0. Want wat is de governance van de RES 1.0? Dat is dat we een bestuurlijke afspraak hebben. Maar in hoeverre gaan we ons daaraan houden? Overal is al te zien dat op het moment dat in de achtertuin toch de vraag komt voor een windmolen er toch nog steeds colleges en ook raden zijn met knikkende knieën. Ondanks de afspraken in de RES dan toch weer plannen worden afgeserveerd. Dus het gaat heel veel daadkracht van ons vragen. Dat zal ook een juridische goede basis moeten hebben. Niet alleen een vrijblijvende afspraak in de RES 1.0. Het tweede waar we aandacht voor willen vragen, is de energiearmoede. Wat ons betreft moet echter … Die hoort dan niet bij de RES, maar is wel een aanleiding van de RES. Dat moeten wij heel veel aandacht hebben, dat zeker de middeninkomens mee kunnen komen in de energietransitie. Daarom is die vijftig procent participatie ook heel belangrijk. Dus wij willen graag meegeven dat in de RES 2.0 ook dat verankerd gaat worden. Waar we verder nog aandacht voor willen vragen, is onze partners. We hebben nu heel veel gepraat natuurlijk met de vaste partners voor de RES, maar we moeten het vooral hebben van woningcorporaties, huiseigenaren, verenigingen van eigenaren. Juist in het traject van RES 1.0 naar RES 2.0 moet er veel aandacht zijn om deze partijen echt aan het werk te zetten. Dat geldt zeker voor de woningcorporaties, omdat juist huurders zouden moeten kunnen profiteren van de energietransitie. Dus wij zouden in het traject van RES 1.0 naar RES 2.0 daar vol aandacht voor willen vragen. Vinden wij het dan op dit moment rijp voor besluitvorming? Jazeker. Laten we echt niet meer wachten. Ja, vol, ruimhartig zeggen tegen de RES 1.0. Waarbij we het hele college willen oproepen om zich verantwoordelijk te voelen voor de energietransitie en het verminderen van de effecten van een klimaatverandering. Dat is absoluut geen linkse hobby meer. Zeker niet alleen GroenLinkse hobby. Maar een van de grootste uitdagingen waar we voor staan als mensheid. Dat betekent dat er bestuurlijke aandacht en daadkracht nodig is, zowel bij het college, en het college en raadsleden, omdat we de bevolking mee moeten gaan nemen in een verandering in het landschap en een verandering

in de manier van leven. Verandering doet altijd pijn. Wij zullen mensen moeten helpen om die pijn te aanvaarden. Want energietransitie, we hebben daar iedereen bij nodig. We gaan niet wachten tot alle daken vol liggen. Het moet en, en, en, en. Dus we wensen de wethouder heel veel succes met deze RES 1.0 en zien met vol vertrouwen uit naar de RES 2.0. Wat ons betreft is dit een stemstuk.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Borsboom. Ik zie dat De heer Wassink nog een vraag aan u heeft. Mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ik zal het kort houden. Een korte vraag. Ik hoor mevrouw Borsboom zeggen en, en, en. Maar hoe ziet u dat dan voor zich als het netwerk het gewoon niet aankan?

De **voorzitter**: Mevrouw Borsboom.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Het netwerk kan het weldegelijk aan. Er zijn op dit moment door TenneT aangegeven dat er problemen en blokkades zijn. Dat geldt maar voor een aantal provincies en een aantal grote projecten. U moet niet vergeten van, willen wij alle vergunningen klaar hebben voor deze RES 1.0 nog maar, die vergunningen moeten voor 2025 dan allemaal afgegeven zijn. Dat wordt al een pain in the ass om te zorgen dat alles draait in 2030. Dan is dat netwerk allang aangepast. Die energietransitie moet en kan ook en gaat ook gebeuren. Dus ook de netbeheerders gaan gewoon vol er tegenaan om die aanpassing te realiseren. Dus laten we dat niet weer als excuus gebruiken om achterover te leunen en op onze handen te gaan zitten. Het gaat echt wel goedkomen met dat net.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Borsboom. Ik denk dat u de vraag van De heer Wassink beantwoord heeft. Dan gaan we door naar de volgende spreker in de eerste termijn, dat is De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Voorzitter, dank u wel. De RES. We hebben de nodige informatieavonden gehad. Zeer ambtelijk ingestoken. Waar je eigenlijk het liefste na vijf minuten af zou willen haken, omdat het clubje wat het presenteerde in haar eigen voorgekookte waarheid eigenlijk geloofde. Er zijn een hele hoop wegen die naar Rome leiden om ons hele energieverhaal te verduurzamen. Maar dit, iedere keer weer, waterstof werd uitgesloten. Noem maar op. Nee, daar praten we niet over. Overleg met Duitsland, want er zitten natuurlijk echt wel kansen hoe wij energie uit kunnen wisselen met Duitsland. Maar nee, daar hebben we het niet over in de RES. Eigenlijk mooie kansen, waar je juist in een RES, die eigenlijk onze kleine overheden haast overstijgt, wel aandacht aan zou moeten besteden. Gebeurt niet in de RES. Dit is een stuk wat de burger niet triggert. Daar heeft niemand wat mee. Als wij echt willen verduurzamen, dan moeten we die burger triggeren en niet zulke ambtelijke stukken schrijven waar we eigenlijk niets mee opschieten. Juridisch heeft het eigenlijk nog geen grond. Dus net wat mevrouw Borsboom al zei, als andere colleges aan de laars willen lappen, dan kan dat gewoon. Dus in onze ogen is het verspilde tijd. We zullen ook met onze RES ons klimaat niet redden. Voor Winterswijk is er ook, voordat we duurzaam omgaan met al onze grondstoffen, met alles, om gewoon op te passen dat we niks onnodig verspillen en ook ons milieu niet verspillen. Maar dat we hiermee het klimaat gaan veranderen, dat geloof hebben wij niet. Door de eeuwen heen…

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek, mevrouw Borsboom heeft een vraag aan u.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dat mag.

De **voorzitter**: Mevrouw Borsboom.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Ik begrijp dat het proces van de RES misschien een ambtelijk proces is en ook nog in coronatijd. Als ik naar de communicatie kijk, ben ik het echter niet met u eens. Ik vraag me af of u de bewonersparticipatie ook gevolgd heeft. Want er is extreem veel aandacht besteed aan vertaling in populaire versies. Dus ik vraag me af of u dat proces gevolgd heeft. Het tweede is, u zegt, we gaan het RES, het klimaat niet redden. Nee, het klimaat kunnen we ook niet redden. Het gaat erom dat we onszelf gaan redden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: De natuur zou bepalen of we gered worden. Maar goed, dat is een eindeloze discussie. Daar gaan we het niet over hebben. Die bewonersversies, ik heb er ook wat van meegekregen. Maar toch zie ik weinig reacties van bewoners erop, op de RES.

Dat leeft niet onder bewoners. Om bewoners mee te krijgen, moeten we echt dichter erop gaan zitten en echt met praktische dingen komen bij de mensen om daar de winst te gaan halen. Dat gaan we niet op deze manier doen. Dit is mooi om de energiebedrijven en de Lianders in de goede houding te zetten. Maar voor ons als burger zet het weinig zoden aan de dijk. Of wij hem nou afkeuren of erin stemmen, dat maakt eigenlijk niet veel uit. Het wordt er niet veel anders van. Dus wat ons betreft eigenlijk verspilde moeite.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Dan gaan we door naar Mevrouw Schut.

Mevrouw **Schut (D66)**: Dank u wel, voorzitter. In het raadsvoorstel staat dat er nog altijd voor een uitnodigingsplanologie wordt gekozen, wat betekent dat de bal bij de initiatiefnemers ligt en dat er dus geen uitvoeringsprogramma wordt gemaakt. Dit brengt het grote risico met zich mee dat de doelen die zijn gesteld in de RES niet in de bepaalde tijd gehaald gaan worden. Verder in het raadsvoorstel wordt er aangehaald dat het niet steunen van de RES het gevolg kan hebben dat de provincie het heft in eigen handen kan gaan nemen. Deze feiten, samen met de weet dat de provincie op de eerdere RES 1.0 haar kritiek heeft geuit op de uitnodigingsplanologiestrategie, die hier weer wordt toegepast, vragen wij ons af of dit de juiste strategie is en waarom hier opnieuw voor gekozen is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, Mevrouw Schut. Dan kunnen wij door naar de volgende spreker, de heer Jonker.

De heer **Jonker (WB)**: Dank u wel, voorzitter. Zo dit allemaal aanhorende, kun je er natuurlijk weer heel veel bomen op de weg zien. Ik kan er wel een aantal noemen. De hele warmtevisie. Gaan we nou eindelijk eens een keer iets met aardgas doen? Is het net al te vol? Zo kun je er ook naar kijken. Wij kijken er graag naar in, het kan wel. Misschien is dit een kleine stap, maar dit is wel weer een stap in de goede richting. Met allemaal bomen en problemen weer opnoemen, dat kunnen we allemaal, want we zijn er echt met zijn allen nog lang niet. Dat moeten we wel gaan doen. Wij zijn blij met de RES 1.0. Ook met het zoekgebied wat na 2022 is aangegeven. Voor ons was de brief van de Energietafel eigenlijk niet zo heel duidelijk. Voor de rest is voor ons dit akkoord. Laten we met zijn allen gewoon de zoden eronder zetten. Dank je wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Jonker. Dan kunnen we door naar mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Voor de VVD is nog steeds het moratorium leidend. Wij zien daar ook vooralsnog geen aanleiding om daar anders in te staan. Kijk, dat die doelen niet realistisch blijken te zijn, dat is voor de RES 2.0 denk ik om op te lossen. Maar we hebben nog steeds … Wij voldoen nog steeds aan alle opgaves die aan ons gesteld zijn, tot nu toe, want wij zijn onlangs ook bijgepraat door de wethouder die daarover gaat. Als onze zonneparken en zonnevelden die gepland staan geplaatst zijn, daar wordt ook wel … Daar zijn voldoende leidingen die daarin kunnen voorzien, want die aanvragen zijn al gedaan, dus die worden gehonoreerd, dan zitten wij al op de helft van wat wij ons als Winterswijkers als opgave hebben gesteld. Dus zo beroerd is het eigenlijk ook allemaal nog niet. Na het moratorium dan zullen we zien wat daar tegen die tijd nog meer aan nieuwe technieken, want voor ons is toch ook waterstof nog steeds wel een toekomstbeeld wat wij voor ogen hebben. Wij hopen dan ook dat de gasleidingen inderdaad niet overal maar weggehaald worden en dat ze blijven liggen. Voor ons is het een akkoordstuk. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van der Linden. Dan geef ik nu het woord aan De heer Ten Pas. De laatste spreker in de eerste termijn.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk zou ik mijn bijdrage kunnen beginnen dat dit raadsvoorstel, het vaststellen van de RES, voor Winterswijk niet heel spannend zou moeten zijn. Want we kunnen constateren dat met deze RES geen aanpassing van het Winterswijkse beleid aan de orde is en het RES bod in lijn is met ons beleid en onze kaders. En in dat licht kan de PvdA-fractie ook instemmen met dit voorstel. We moeten stappen zetten in de energietransitie, de RES is daar een onderdeel van. Zijn we er met deze RES? Zeker niet, maar het is wel weer een noodzakelijke stap. Toch overheerst ook wel een beetje het gevoel dat het allemaal wat ongrijpbaar is, het hele RES-traject. Dat is mij ook bijgebleven bij de informatiesessies. Dit hele RES-traject is enerzijds toch heel groots en abstract. Anderzijds gaan de gevolgen wel leiden tot hele concrete maatregelen om die RES-doelstellingen uiteindelijk ook daadwerkelijk te realiseren. Dus dat gevoel blijft toch een beetje hangen. In dat licht toch een procesvraag voor het college. Want als gemeente Winterswijk zijn wij slechts een klein radartje in de grote RES-wereld, met nog zeven andere Achterhoekse gemeenten, de provincie, het

waterschap, Liander, et cetera. Dan noem ik alleen nog maar de RES Achterhoek, die vervolgens weer een klein radartje is in de landelijke RES-wereld. In die zin zijn we ook afhankelijk van andere organisaties. Wat nu als die besluitvorming bij die andere partners, bij die andere organisaties een andere gaat zijn? Bijvoorbeeld bij collega-gemeenten. Ook wetende dat het in een aantal andere gemeenten in de Achterhoek deze RES toch nog wel de nodige impact kan hebben. Wat betekent dit? Wat kan dit betekenen? Dus de vraag eigenlijk of het college daarop kan reflecteren. Voor het overige kunnen we het daarbij houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Ten Pas. Dan denk ik dat we nu door kunnen naar het college. Zoals ik al zei wordt de heer Frings in dit geval vervangen door mevrouw Schepers. Ik hoop dat mevrouw Schepers kort en krachtig op de sprekers in kan gaan, gezien de tijd.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik ga het zeker proberen, voorzitter. Het kan ook niet anders, want er zitten een aantal vragen bij die echt des portefeuillehouders zijn, die voor mij veel te ver gaan qua technische kennis om nu op te kunnen reageren. Dus die vragen neem ik graag mee naar wethouder Frings, zodat hij deze schriftelijk, voor de raadsvergadering nog kan beantwoorden. Ik wil heel graag wel iets zeggen over de opmerking van De heer Van Beek over het ambtelijk ingestoken zijn en met eigen waarheden werken. Dat is geenszins aan de orde wat ons betreft. Wij werken met mensen die heel deskundig zijn op hun werkgebied. Door ze weg te zetten als mensen die met eigen waarheden werken, diskwalificeer je echt de ambtelijke organisatie. Dat werp ik dus hier bij deze verre van mij. Verder gaat het bij de RES natuurlijk om een veel grotere overstijgende, De heer Ten Pas zei al, abstracte … Een abstract stuk wat vraagt om hele grote beelden. Niet direct om de hele kleine praktische zaken waar De heer Van Beek het over heeft.

De **voorzitter**: Mevrouw Schepers, ik heb nog een vraag van De heer Van Beek. Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Ik doel hier ook niet mee op onze Winterswijkse organisatie, maar eigenlijk op de afstandelijke organisatie verder weg. Mijn ervaring is gewoon bij die avonden geweest dat we aangehoord werden, maar dat ze toch de richting al bepaald hadden en gewoon die richting verder gingen. Dus wij zaten, om rustig te zeggen, voor Piet snot erbij, bij die avonden. Dat was dus niet met onze Winterswijkse ambtenaren, maar met de provinciale en verder weg. Dat gaf mij geen fijn gevoel. Dus zodoende. De kleine praktische zaken, het gaat erom dat we niet alle kleine praktische zaken die in die RES moeten behandelen, maar juist wel de richting waar je praktisch op kan pakken. Dus isolatie. Hoe gaan we die burger benaderen? Dat zie ik in de RES niet terugkomen.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Mevrouw Schepers, gaat u verder.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Dan ben ik in ieder geval blij dat De heer Van Beek het niet heeft over onze eigen ambtenaren of over onze eigen ambtelijke organisatie heeft. Daar kan ik namelijk ook … Daar had ik niet achter kunnen staan. Ik zit heel even te kijken welke vragen ik nu echt wel kan beantwoorden, want ik wil eigenlijk geen fouten maken in de beantwoording. Volgens mij doen wij in de RES een bod. Een bod dat we ook moeten doen. We wijken bij dat bod niet af van het eigen beleid, niet af van het moratorium. Dus wat de VVD zegt, moratorium is leidend, is ook leidend geweest in het aanbod van de RES. Verder is de RES natuurlijk wel gebaseerd op de nationale handreiking, de NP RES, waarbij nieuwe vormen van innovatie en duurzaamheidsmaatregelen worden meegenomen in de RES 2.0 en 3.0. Daar gaat het over productieopslag en distributie. Dat zijn wel belangrijke dingen. Dus in deze RES is het het eerste bod wat Winterswijk doet richting de provincie. We zullen zien of dat bod voldoende is. Voor nu is dat eigenlijk de beantwoording die ik tot nu toe kan geven. Ik weet dat dat niet antwoord is op alle vragen, maar die vragen leid ik graag door naar de wethouder die daar veel beter antwoord op kan geven dan ik op dit moment.

De **voorzitter**: Heeft hij op de terugweg alvast wat te schrijven, vanuit Finland. Dan gaan we nu naar de tweede termijn. En ik had een V'tje bij mevrouw Borsboom gemist. Dus ik hoop dat zij daar genoegen mee neemt, dat ze in de tweede termijn iets mee kan doen.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Ik zal het dan niet in een vraag formuleren, maar GroenLinks hecht enorm aan goede voorlichting over dit hele proces van de energietransitie. Juist omdat we weten dat het moet en omdat het ook niet altijd even gemakkelijk is. In mijn inleiding zei ik al dat er tientallen jaren weggekeken is om vol voortvarendheid aan de slag te gaan met de energietransitie. Toen gaf een van mijn collega's weer de opstap van, wij zetten in op waterstof. Vinden we heel belangrijk. Ik hecht er toch aan om te zeggen dat waterstof is geen

duurzame energie, is alleen maar een drager. Daar moet elektriciteit voor gemaakt worden. Voordat je dat groen hebt, moet er heel veel gebeuren. Vanuit de hele energietransitie, ook vanuit het rijk, wordt voor waterstof alleen maar gerekend voor industrie en mobiliteit. Dus we houden mensen een worst voor als we telkens gaan zeggen, jongens, onze huizen worden straks wel verwarmd met waterstof. Dat is echt op dit moment, de komende dertig jaar, niet aan de orde. Dat maakt alleen maar dat mensen gaan vertragen en dat mensen geen zonnepanelen op hun dak gaan doen. Dat willen we juist wel. We willen die daken vol. De warmtetransitie voor ons gas, zal ook in Winterswijk, omdat we geen grote warmtebronnen hebben, dat blijkt al uit de eerste verkenningen, zal elektrisch moeten zijn. Dat betekent dat er ongelofelijk meer opgewekt zal gaan worden dan hetgeen wat nu al ons bod is. Dus ik hecht echt aan goede voorlichting, ook in deze raadscommissie. Dus het zou fijn zijn als commissieleden zich echt goed en blijvend blijven informeren over de feiten bij de energietransitie, zodat wij bewoners hier goed in kunnen meenemen. Want het wordt een enorme klus. De vraag van wat als, wat als iemand het niet doet, dat de gemeente het niet doet, dan is er gewoon het Huis van Thorbecke. Dat is wel de afspraak die in NP RES gemaakt is.

De **voorzitter**: Dank, mevrouw Borsboom. Nou is mij niet helemaal duidelijk of mijnheer Wassink nou een tweede termijn wilde of een vraag aan mevrouw Borsboom. Idem voor mijnheer Van Beek. Anders maak je er maar een tweede termijn van met een vraag.

De heer **Wassink (CDA)**: Ik had het geïnterpreteerd als een tweede termijn. Maar misschien had ik dan een W'tje moeten intypen in plaats van een V'tje.

De **voorzitter**: Eigenlijk wel, maar dan het wel dus goed geïnterpreteerd.

De heer **Wassink (CDA)**: Helemaal goed. U heeft een goed inschattingsvermogen, voorzitter. We gaan vanavond niet de antwoorden krijgen op onze vragen. Ik kan het ook wel begrijpen. Dus dat neem ik de wethouder niet kwalijk. Wel even de vraag of we dit agendastuk dan niet moeten doorschuiven een maand. Tenzij we nu op korte termijn echt wel antwoorden krijgen op onze vragen. Dus dat geef ik even ter overweging mee. Ik wil toch wel even naar mevrouw Borsboom teruggeven, het is niet dat wij op onze handen willen gaan zitten als CDA. Zeker niet. Wij zijn ook voor de hele energietransitie. Maar wij zien nog wel wat beren op de weg om het ook een beetje haalbaar en betaalbaar te houden, ook voor de gewone mensen in Winterswijk. De gewone Winterswijker die best wel wil. Daarom zeggen wij ook, ga vooral isoleren en leg ook de daken vol met zonnepanelen, want daar gaat die gewone Winterswijker ook echt meteen wat van vernemen, ook in zijn portemonnee. Want er zijn ook gewoon genoeg inwoners hier in Winterswijk die heel veel dingen niet kunnen betalen, die geen warmtepomp kunnen betalen of noem maar op. Dus ook daarvoor willen wij heel graag het haalbaar houden. Daarom zeggen wij van, joh, loop nou niet te hard van stapel. Geen ook nieuwe mogelijkheden een kans. U had het zelf al over waterstof. U ziet het helemaal niet zitten. Ik weet niet of het over vijf jaar misschien niet een goede optie is. Wij denken ook nog aan kernenergie, op langere termijn. Zou je ook zeker serieus naar moeten kijken, in ieder geval wat ons betreft. Volgens mij denkt de VVD daar ook zo over. Ik zie mevrouw Van der Linden al ja-knikken. Dus kortom, loop niet te hard van stapel, zeggen wij. Maar ga ondertussen wel heel hard aan de slag met dat isoleren en die daken volleggen. Ga ondertussen ook heel hard aan de slag om dat netwerk op orde te brengen. Daarvan hebben we juist gehoord, daar zijn we tot 2030 nog wel mee bezig. Dus kortom, absoluut niet handen zitten, maar begin wel met de goede dingen. Begin niet met de grote zonneparken en de windmolens dan, wat ons betreft. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Borsboom, u had een vraag aan De heer Wassink? Want we gaan geen discussie voeren.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** De vraag die ik wel had van, kernenergie en waterstof, bent u zich daarvan bewust dat ook die voornamelijk voor de industrie en de mobiliteit en de scheepvaart zullen zijn. Dat de gemiddelde kerncentrale dertig jaar gaat duren voordat hij überhaupt er staat en draait. Dus we hebben het nu over de periode tot 2030. Als we nu niks doen, dan hebben we dadelijk die kernenergie ook helemaal niet meer nodig.

De **voorzitter**: De heer Wassink, kort.

De heer **Wassink (CDA)**: Korte reactie. Kijk, de Akkoorden van Parijs en zo, dat gaat tot 2050. Dus laten we die tijd nou gewoon optimaal benutten. Dan komen die kerncentrales wel in beeld. Wij zeggen ook niet meteen, er moeten nu meteen kerncentrales komen, maar ga alsjeblieft daar snel naar kijken. Want inderdaad, je hebt daar lange tijd voor nodig. Dus daar zijn we het helemaal over eens. Maar dat is wat ons betreft dus wel een heel goed alternatief.

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar De heer Van Beek. Ik neem aan dat dat ook zijn tweede termijn was, is.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, het was een vraag, maar het mag ook de tweede termijn zijn.

De **voorzitter**: Zo langzamerhand met de V'tjes en de W'tjes moet interpreteren, dan wordt het wat moeilijk.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Mevrouw Borsboom die triggerde mij wel dat ze zegt, waterstof is alleen voor de industrie. U doet net alsof wij de berichtgeving niet volgen. Maar er zijn zoveel netbeheerders die al op een goede manier aan het experimenteren zijn met waterstof, dat dat echt wel een ding gaat worden voor de woningbouw. Zeker om de oude woningvoorraad van waterstof te gaan voorzien. Dat zal zijn tijd even nodig hebben. Daar zit wat in wetgeving. Maar ik weet zeker dat de meeste aanhangers van GroenLinks bij zijn als de Amsterdamse grachtengordel op waterstof over kan gaan. Want dat zijn woningen die niet op een andere manier te verwarmen zijn op den duur. Dus wat dat betreft zijn die kansen er wel. U ontkent dat. Het zal nu nog zijn voor de industrie. Het moet met stroom opgewekt worden. Maar die warmtepomp moet ook met stroom opgewekt worden. Die stroom wordt ook nog voor een groot deel met kolencentrales opgewekt. Dus noem maar op. Aan alle kanten zijn de kansen. Wat dat betreft, laten we de simpele kansen eerst grijpen door ook te isoleren, door de mensen echt enthousiast te maken. Want ik kijk even naar iedereen hier in het beeldscherm. Wat doet u zelf aan kleine dingen om duurzaam te zijn, rond uw huis? Denkt u aan een kleinere auto? Denkt u aan water besparen? Denkt u aan zonnepanelen op uw dak? Denkt u aan isoleren? Denkt u aan dubbel glas? Wat doet uzelf? Vraagt u dat komende week dan maar eens af? Dan wil ik uw antwoord weleens horen, voordat we allerlei grote dingen op gaan leggen. Dus wat dat betreft, kijk naar uw eigen. Begin bij uw eigen. Pak een goed begin op, voordat u andere dingen uitsluit. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Ik ga nu wel even in de app kijken wat hier nou de bedoeling van is. Het is tien over elf. Ik zie allemaal V'tjes, W'tjes en I'tjes. Ik ga gewoon mensen het woord geven, die het woord hebben. We gaan geen discussies voeren. Dus de eerstvolgende, neem ik aan, is mevrouw Van der Linden. Die doet twee keer een V'tje. Interpreteer ik als een W. Daarna krijgt mijnheer Jonker het woord en een W. Mevrouw Schut, ik weet niet wat een I is, maar dat hoort niet in deze vergadering thuis. Met deze woorden geef ik het woord aan mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Dank u wel. Ik wilde even antwoord geven op de vraag van mijnheer Van Beek. Wij hebben dus zonnepanelen op ons dak laten leggen, twintig stuks.

De **voorzitter**: Wilt u wel bij de RES blijven, want we zijn erg laat.

Mevrouw **Van der Linden-Plass (VVD)**: Dan kom ik even terug op de kerncentrales. Want mevrouw Borsboom merkte op dat dat dus heel lang zou duren. Wij hebben andere informatie. Natuurlijk, die grote kerncentrales zeker. Maar de VVD ziet sowieso kans, ik begrijp dat mijnheer Wassink die kansen ook ziet voor de kleinere kerncentrales, want die kunnen in onze regio al werkzaam zijn in 2028 tot 2032. Kijk als we daar nu een besluit over nemen, dan zitten we ook nog ruim binnen het bod van de RES van 2030. Dus ik denk dat dit ook wel te noemen waard is. Dus dat is een utopie die niet op korte termijn uitvoerbaar is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Van der Linden. Dan gaan we, denk ik, afsluitend in de tweede termijn naar De heer Jonker.

De heer **Jonker (WB)**: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, we zijn bezig met de RES 1.0. Dus laten we er niet een hele discussie over gaan hebben, want dat hebben we al vaak genoeg gedaan. Ik vind het wel jammer om van GroenLinks te horen dat waterstof geen optie is. Ik denk dat we moeten kijken naar alle opties. Ik denk dat we alles in de hoogste versnelling moeten doen. Ik zie zeker voor waterstof in de toekomst een oplossing. Dus laten we vooral ook dat wel meenemen. Voor de rest, voor ons is dit een akkoordstuk. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Borsboom, we doen niet aan een derde termijn.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Misschien even een kleine correctie, omdat het verkeerd begrepen wordt. Dat zou ik heel jammer vinden. GroenLinks is uiteraard wel een voorstander

van groene waterstof. Alleen het rijk en alle ontwikkelaars zet in op vooralsnog groene waterstof te gaan produceren voor industrie en mobiliteit en scheepvaart. Het standpunt van GroenLinks, uiteraard zijn we ook voor groene waterstof en willen we alle kansen benutten. Dus dat is even een verkeerde interpretatie.

De **voorzitter**: Dank u, dat u dat rechtzet. Dan kijk ik nog even of er bij het college nog behoefte is aan de tweede termijn? Mevrouw Schepers.

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik vind het in ieder geval prettig om te horen dat we ons hier buigen over mondiale kwesties die op dit moment geen onderdeel uitmaken van de RES 1.0. De RES 1.0 is het bod van Winterswijk om te voldoen aan de gevraagde 35 Terra wattuur in 2030. Dit is een eerste bod voor ons aandeel. Het gaat dus niet over kernenergie. Misschien is dat wel een leuke discussie voor in de kroeg of in een debatsessie, maar niet voor hier. De rest van de vragen leid ik graag door naar wethouder Frings.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat dit hoe dan ook een bespreekstuk wordt. Ik neem aan dat het duidelijk is. Wilt u de heer Frings op het hart drukken dat …

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik heb volgens mij al toegezegd dat ik de vragen voorafgaand aan de raadsvergadering zal laten beantwoorden. Ik zeg dat nu toe. Ik ga ervan uit dat dat ook kan.

De **voorzitter**: Daarom. Dat wilde ik ook zeggen. Dat iedereen tijdig de antwoorden heeft. Ik had al geconcludeerd dat het een B-stuk was. Ik zie niemand roepen, ik wil toch A. Dus gaat agendapunt 8, de RES 1.0 Achterhoek ook door als B-stuk naar de volgende raadsvergadering.

9. Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie

De **voorzitter**: Komen wij bij agendapunt 9. Ik wil u allen erop wijzen dat we nog steeds een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht agendapunten hebben. Het is intussen bijna kwart over elf. Dus probeer het vooral kernachtig te houden. Niet elkaar te overstemmen met, ik wil ook het woord hebben, als het in praktijk niet echt nodig is. O ja, sorry, er ging hier even technisch iets mis. Maar gaat u vooral door met agendapunt 9. De eerste die daarover het woord wil hebben, is de heer Kortschot.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Dank u, voorzitter. Ik heb met aandacht gelezen dat convenant van burgemeesters. Ik vroeg me eigenlijk alleen een beetje af, het staat genoteerd als zijnde geen extra kosten voor onze gemeente. Maar er wordt wel verlangd dat men eens in de twee jaar een verslag schrijft. Dat dient men dan toch wel min of meer na te leven. Voldoet men daar niet aan, dan betekent dat eventueel een schorsing van deelname in dat commitment. Mijn vraag is daar dan ook van, is dit dan wel helemaal zo gratis? Je moet er toch ambtelijke inzet op plegen. Daarnaast is het ook zo, hebben we veel richtlijnen met betrekking tot de RES, provinciale en landelijke richtlijnen voor energiebesparingen. Krijgen we niet hiermee nog eens een extra meetdoelstelling? Dus dat is eigenlijk de vraag aan de wethouder c.q. burgemeester.

De **voorzitter**: Ik wil nog even benadrukken dat het agendapunt is dus het raadsvoorstel om lid te worden van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie. Dus we moeten het ook niet groter maken dan het is. Dat gezegd hebbende, gaan we naar de heer Elferdink als volgende spreker.

De heer **Elferdink (CDA)**: Sorry. Ik wil het ook niet groter maken dan het is, maar we hebben ook ooit het Akkoord van Groenlo getekend en dan zeiden we ook, o, dat is allemaal een leuk akkoordje. Maar daarnaast werden we er iedere keer aan gehouden. Dus op zich, dat burgemeestersconvenant, dat klinkt op zich ook wel mooi en het ziet er wel mooi uit. Maar wij voelen ons toch wel wat overvallen. Want we hebben eigenlijk geen enkele aanvullende info wat het inhoudt. Maar hoe werkt het convenant überhaupt? Is het alleen maar een organisatie van burgemeesters die af en toe koffiedrinken met elkaar? Want het convenant zou de lokale overheid helpen. Hoe gaat dat? Zit daar een bepaalde organisatie achter? Komt dat vanuit de EU? Het is van de EU, maar krijgen we dan allemaal adviesjes van mijnheer Timmermans die we op moeten volgen? Dus wij weten eigenlijk helemaal niet wat het inhoudt. De CO2-uitstoot die moet in 2030 veertig procent minder zijn. Dan denk ik, ten opzichte van wanneer moet dat veertig procent minder zijn? Wie gaat dat meten? Wat betekent dat überhaupt voor de concurrentiepositie van Winterswijk ten opzichte van omliggende gemeenten? Mogen de Duitse toeristen, de Duitse bezoekers nog wel komen met de auto? Of moeten ze met de elektrische auto komen? Daarnaast, er staat ook in dat hele convenant van alles in wat de burgemeesters

willen en wat de burgemeesters onontbeerlijk vinden. Een van de punten die de burgemeesters onontbeerlijk vinden, is sterk politiek leiderschap. Maar daar schrik ik eigenlijk een beetje van. Want moet de burgemeester niet boven de politiek staan? De burgemeester is toch geen onderdeel van de politiek in Winterswijk? Als CDA willen wij ook helemaal geen politieke discussie met de burgemeester. Dat vinden wij helemaal onwenselijk. Daarnaast, de heer Kortschot gaf het ook al aan, er wordt wel gezegd, je moet passende personele, technische en financiële middelen ter beschikking stellen. Onontbeerlijk is ook een sector overschrijdende, holistische, territoriale aanpak. Ik heb geen idee wat ze daarmee bedoelen. Dus misschien dat we toch ook wel wat aanvullende informatie kunnen krijgen over dat hele burgemeestersconvenant. Want op deze manier zomaar blind ergens ja tegen zeggen, vinden wij niet zo'n goed idee. Dus wij zouden graag aanvullende informatie willen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Elferdink. Dan geef ik het woord aan mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Wij willen het ook zeker niet groter maken dan het is. Maar we hebben eigenlijk een vraag over de consequenties van de ondertekening van dit convenant en de contacten die dan tussen de onderliggende partijen zullen moeten worden onderhouden. Wij zouden graag van de portefeuillehouder de toezegging willen hebben dat die contacten en overleggen met die andere convenantondertekenaars dan wel op een duurzame manier zullen gaan plaatsvinden. Wij vinden dat het op geen enkele manier te verantwoorden is dat als het gaat om het duurzaamheidsthema dat er dan gebruik gemaakt gaat worden van een vliegtuig. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Poels. Dan denk ik dat we nu naar het college kunnen. Aangezien de heer Bengevoord niet aanwezig is, wordt hij in deze vervangen door de heer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Dank u wel, voorzitter. U begrijpt natuurlijk dat wij uiteraard deze vragen zullen doorspelen naar de portefeuillehouder, want hij wil uiteraard hier graag zelf antwoord op geven. Dit is natuurlijk niet iets wat wij als vervanger, wat ik als vervanger nu kan beantwoorden. Dus u wordt hier zo snel mogelijk over deze zaken bijgepraat.

De **voorzitter**: Kan ik dan concluderen dat het in ieder geval een B-stuk is. Als de antwoorden tijdig voor de raadsvergadering zijn, dat het dan als B-stuk in de raadsvergadering kan mee worden genomen? Kan de commissie daarmee instemmen?

De heer **Elferdink (CDA)**: Ik had nog een vraag, voorzitter.

De **voorzitter**: Maar ik begrijp net van de heer Tannemaat dat die beantwoord gaan worden door de burgemeester.

De heer **Elferdink (CDA)**: Maar ik had een aanvullende vraag.

De **voorzitter**: O, sorry. Doet u die maar.

De heer **Elferdink (CDA)**: Tweede termijn dan misschien. Moet ik het dan zo maar …

De **voorzitter**: Doet u die vraag nu dan.

De heer **Elferdink (CDA)**: Want ik heb een aantal vragen gesteld van hoe de RES werkt, of hoe het burgemeestersconvenant werkt. Goed, ik verwacht toch eigenlijk dat het college daar wel antwoord op kan geven, want ze zullen toch niet zelf ook zomaar iets getekend hebben waarvan ze niet weten hoe het werkt? Dus eigenlijk, dat hij niet alles kan beantwoorden, dat snap ik wel, maar ik zou toch wel even globaal hoe het burgemeestersconvenant werkt graag beantwoord willen zien.

De **voorzitter**: We gaan even kijken of de heer Tannemaat een reactie op kan geven.

Wethouder **Tannemaat**: Nee, dat lijkt me niet verstandig om dat te doen, voorzitter. Dit is echt een zaak die bij de portefeuillehouder hoort. Die vragen gaan wij dus niet beantwoorden vanavond.

De **voorzitter**: Dan vertrouwen we erop dat het college ervoor zorgt dat net zoals bij het vorige agendapunt die antwoorden op tijd zijn. Dat gezegd hebbende wordt dit dus een bespreekstuk voor de volgende raadsvergadering. Daar kunt u allemaal mee instemmen neem ik aan? Oké.

10. Wijziging Afvalstoffenverordening vanwege invoering ja/ja-sticker

De **voorzitter**: Dan gaan wij door naar agendapunt 10. Dat betreft de wijziging van de Afvalstoffenverordening vanwege de invoering van de ja/ja-sticker. Ook hier, in dit geval, wordt de heer Frings vervangen door de heer Tannemaat. Wie wil als eerste het woord hebben? Ik zie, even kijken, mijnheer Kortschot.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Dank u wel, voorzitter. Er is eigenlijk een algemene opmerking door mij op te maken. Dat ik me afvraag, serieus, of het effect behaald zal worden met deze ja/ja-sticker. Anderszins heb ik een technische vraag aan de wethouder. Misschien heeft hij er toch wel een antwoord op.

De **voorzitter**: Technische vragen had u natuurlijk voor die tijd al moeten doen.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Ik snap het. Maar hij is zo technisch, dat hij dat wel kan. Ik denk, stel dat ik een reclamefolder in een plasticfolie krijg regelmatig. Als er dan opstaat, aan de bewoner van dit pand, is dit dan geadresseerd of niet? Dat is mijn vraag.

De **voorzitter**: Die had u eigenlijk echt gewoon schriftelijk moeten stellen. Ik laat het aan het college of u een antwoord krijgt. We gaan door naar de volgende spreker, dat is heer Jonker.

De heer **Jonker (WB)**: Dank u, voorzitter. Wij zijn heel erg blij met dit stuk. Wij hopen dat het zo snel mogelijk ingevoerd wordt en dat dat allemaal een beetje vlekkeloos verloopt. Wat we kunnen lezen, is dat er toch een twintig procent besparing kan worden gehaald. Net als met het vorige onderwerp, we zullen heel veel dingen moeten doen, aan alle kanten. Dit is een klein onderdeel daarvan. Dus voor ons is het een akkoordstuk. Dank aan het college hiervoor.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Jonker. Dan gaan we door naar mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Eerder nam de raad met grote meerderheid de motie voor die invoering van de ja/ja-sticker aan. Dit past ook prima binnen het uitgangspunt van rentmeesterschap. Wel heeft het CDA de voorkeur om de invoering enige tijd uit te stellen. Nu we hopelijk namelijk het ergste voor wat betreft de coronacrisis hebben gehad, proberen onze winkeliers en andere ondernemers weer op te krabbelen en weer zorg te dragen voor een gezonde bedrijfsvoering en een levendig winkelcentrum. Als gemeente hebben we hen proberen te ondersteunen met gratis leningen, kwijtscheldingen van precario en marktgelden. Daar hebben we terecht veel gemeenschapsgeld ingestoken. Het is duidelijk dat door de invoering van de ja/ja-sticker het aantal folders dat wordt verspreid flink zal afnemen. Dat betekent dat de reclame van onze lokale ondernemers ook bij minder mensen op de mat zal vallen. Nu de crisis echter nog niet ten einde is en zeker de reserves nog niet zijn aangevuld, is elke vorm van reclame en daarmee toename van omzet bij onze ondernemers natuurlijk van harte welkom. Het CDA zou daarom de invoering van de sticker enige tijd willen uitstellen. Ook de ondernemersvereniging is hier een voorstander van. Wij zijn wel benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt. Daarnaast heeft het CDA nog een aantal vragen en suggesties voor de invoering van de ja/ja-sticker. Diverse gemeenten hebben de nodige juridische procedures moeten voeren om deze sticker in te voeren. Is de invoering en de voorbereiding in Winterswijk nu dusdanig gegaan en geborgd dat verspreiders, bedrijven, uitgevers geen gegronde claim kunnen indienen? Is het wat betreft het college nog verstandig om een evaluatie in te plannen of is dit gewoon eenmalige invoering en daarmee is het klaar? Voor wat betreft de invoering vindt het CDA het van groot van belang dat alle inwoners goed weten wat de wijziging betekent en wat zij moeten doen om de gevolgen te krijgen die zij wensen. Met dat in het achterhoofd hebben wij de volgende suggestievraag. Bijvoorbeeld, wat zou het kosten om alle huishoudens de mogelijke stickers per post te sturen, inclusief een begeleidende brief met een visueel ingericht stroomschema, zodat iedereen zonder extra moeite tijdig de juiste sticker kan plakken? Daarnaast nog een vraag over het raadsbesluit. Want het lijkt erop dat de lay-out, de opsomming in het raadsbesluit niet klopt, waardoor huis-aan-huisblad geen apart begrip is. Maar goed, dat is een technische vraag. Mag het college prima schriftelijk op terugkomen. Dus zou het college hier nog naar kunnen kijken, indien nodig laten wijzigen, zodat de raad in elk geval het juiste besluit neemt? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Prinsen. Dan gaan wij door naar mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. De fractie van Voor Winterswijk is ook erg enthousiast met dit voorstel. We hebben alleen nog wel een vraag. Hoe we omgaan met bladen die ook huis-aan-huis bezorgd worden. We hebben natuurlijk de krant,

maar we hebben ook andere bladen nog. Het zou ontzettend jammer zijn als die dan ook verdwijnen tussen de folders. Dus misschien dat daar nog naar gekeken kan worden, dat die ook huis-aan-huis bezorgd blijven. Denk dan bijvoorbeeld aan een blad als Mijn Magazine of dat soort informatieve bladen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Poels. Dan gaan wij naar de heer Puntman.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Dank u, voorzitter. Wij zijn als GroenLinks blij dat deze toestroom van oud papier die meteen daarna weer in de papiercontainer kan op deze manier afgeremd kan worden. Wij zullen dit als akkoordstuk zien.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Puntman. Dan gaan wij nu naar de eerste termijn van het college. Zoals ik al zei, dat zal in dit geval de heer Tannemaat doen.

Wethouder **Tannemaat**: Dank u wel, voorzitter. Laat ik vooropstellen dat ik een aantal vragen kan beantwoorden en een aantal vragen misschien niet. U weet dat ik de heer Frings hierbij vervang. Laat ik maar gewoon even het rijtje afgaan. De PvdA heeft het over het rendement. Dat staat vermeld. Dat is twintig procent. Staat in de stukken. Dat is dus de opbrengst, naast natuurlijk dat we daar een stuk duurzaamheid mee bewerkstelligen. Winterswijks Belang is akkoord. Het CDA, die heeft het over uitstellen. Maar wat wij hier natuurlijk doen, is een motie uiteindelijk, die we in stemming gebracht hebben, die voeren we nu uit. Dus uitstellen lijkt mij niet aan de orde nu. Maar omdat er nog een paar andere vragen van u bij zijn die ik nu niet kan beantwoorden, nog een paar wel, een paar niet, kan ik me ook voorstellen dat u er een bespreekstuk van maakt, dus dan kunt u dat ook nog aan mijnheer Frings vragen. Maar dat lijkt mij eigenlijk … Wat we hier doen, is gewoon een motie uitvoeren. U vraagt wat over … Daar kan ik u wel op antwoorden, over hoe zit dat nou precies … Hoe is dat nou precies juridisch geborgd? Om dit verbod juridisch mogelijk te maken, stelt natuurlijk burgemeesters en wethouders nu aan u voor om de afvalstoffenheffing, de verordening aan te passen. Dat maakt dus dat er een verbod in opgenomen is. Daarnaast is de afdeling toezicht en handhaving aangewezen om dit verbod ook te handhaven natuurlijk. Daarmee zijn de juridische hobbels voor invoering op 1 januari dus genomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat, mevrouw Prinsen heeft nog een aanvullende vraag. Mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Want dit is inderdaad uitvoering van de raadsmotie, ook zoals ik mijn bijdrage begon. Alleen toen wij die motie aannamen als raad, kenden we het hele begrip corona nog niet en heeft de raad ook niet gezegd dat het per 1 januari 2022 als specifieke datum ingevoerd moest worden. Dus ik begrijp dat het college dit voorstel doet om de motie uit te voeren, maar mijn vraag was, hoe kijkt het college aan naar nog een tijdelijk uitstel hiervan en het niet per 1 januari te doen, maar een korte tijd later. Juist vanwege nu de coronacrisis en ook het feit dat onze ondernemersvereniging daar ook zo over denkt. Dus niet uitvoering van de raadsmotie, maar even nu kijken naar de actuele werkelijkheid.

De **voorzitter**: De heer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: U begrijpt dat wij natuurlijk nu met de situatie zitten dat de portefeuillehouder er niet bij is. Persoonlijk doe ik daar geen uitspraak over. U vraagt naar de mening van het college. De enige reden hoe we daarover kunnen praten, is dat u er een bespreekstuk van maakt, want ik ga er geen uitspraak over doen. Ik vind persoonlijk dat ik hier nu datgene kan vertellen zoals het nu erbij zit. Dat wij gewoon een motie uitvoeren. Ik denk dat het ook aan de rest van de raad ligt hoe zij daar instaan. Dus als college ga ik daar nu geen uitspraak over doen. Ik hoor wat u zegt over de ondernemers die daar eventueel baat bij zouden hebben. Aan de andere kant doen we het natuurlijk ook om het milieu te ontlasten. We gaan ook, dat is allemaal al in werking gezet, er komt natuurlijk straks … Straks komt er ook, laat ik zo zeggen, een … Om de inwoners kennis te laten maken met die ja/ja-sticker en de verspreidingsbedrijven op de hoogte te stellen, wordt er natuurlijk ook over alternatieven gesproken. Die kunnen in digitale vorm. Ik noem maar iets. Dat zou natuurlijk ook voor de nieuwe … Dat zou natuurlijk ook kunnen gelden voor onze ondernemers. Je kunt namelijk via internet een eigen folderpakket samenstellen, digitaal. Misschien is dat wel een heel goed alternatief. De sticker zelf, die is tot nu toe af te halen bij het gemeenteloket, maar waar we ook nog kijken naar meer locaties, zoals bijvoorbeeld het duurzaamheidscentrum of de bibliotheek. U heeft het ook nog over monitoring, dat denk ik dat dat heel goed is om dat wel in te voeren. Maar als u mij vraagt, wilt u nu aangeven of je het wilt uitstellen. Ik vind niet dat ik nu in een positie ben

om daar in mijn eentje nu als vervanger van de portefeuillehouder Frings een uitspraak over te doen. Voorzitter, voor zover eventjes mijn betoog.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Tannemaat. Dan zie ik dat mevrouw Borsboom een vraag wil stellen. Maar de heer Puntman is de woordvoerder bij uw fractie. Dus als die nog wat heeft, dan kan dat. Mevrouw Prinsen wil nog gebruikmaken van een tweede termijn?

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Zo mag u het dan ook noemen. Ik zou bij deze het college willen vragen, om te voorkomen dat we twee raadsvergaderingen gaan krijgen tot ver na middernacht, om op mijn vragen tijdig schriftelijk te beantwoorden, zodat we kunnen bekijken of dit een bespreekstuk moet gaan worden. Want om het feit … Ik snap dat de heer Tannemaat niet overal nu een antwoord op kan en wil geven, maar om dan daarom alles nogmaals dunnetjes over te gaan doen bij de raadsvergadering lijkt me wat zonde van een ieders tijd. Dan hadden we het beter ook nu niet op de agenda kunnen hebben van de raadscommissie.

Wethouder **Tannemaat**: Ben ik het mee eens. Dus u krijgt zo snel mogelijk antwoord op deze vragen en ruim voordat we naar de raadsvergadering toegaan.

De **voorzitter**: Maar ik denk dat het dan toch nu vooral eerst even een bespreekstuk moet worden, want zo werkt de procedure. Als u dan akkoord bent met de schriftelijke beantwoording, kan het alsnog gewoon voor de raadsvergadering een akkoordstuk worden. Dan wordt het dan niet besproken. Lijkt mij de beste way of working. Vindt u allemaal een goed idee. Dus het is een bespreekstuk. Als alle vragen tijdig zijn beantwoord, is het wellicht gewoon een akkoordstuk.

11. Alliander versterking kapitaalstructuur

De **voorzitter**: Daarmee, het is intussen nu precies half twaalf, gaan wij door naar agendapunt 11. We hebben er dus nog een, twee, drie, vier, vijf, zes te gaan. Dus we gaan nog even door. Agendapunt 11 betreft de Alliander versterking kapitaalstructuur. Wie wil daarover het woord voeren? Ik zie dat mevrouw Ten Dolle dat als eerste wil. Mevrouw Ten Dolle, u heeft het woord.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Voorzitter, hele korte vraag. De vraag is eigenlijk, waarom doen sommige gemeenten niet mee? Wat maakt het risicovol of is het juist profijtelijk of is het juist niet profijtelijk? Dat is het. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Ten Dolle. Dan gaan we door naar de heer Elferdink.

De heer **Elferdink (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Wij zien bij Alliander, die maken enorm veel winst en die keren enorm veel dividend uit, waarvan de helft … 45 procent van de dividend gaat naar de provincie, omdat zij de meeste aandelen hebben. Maar goed, het college stelt voor om geen wensen en bedenkingen te uiten over het voorgenomen besluit. Over dit besluit, daar kunnen wij ook wel mee instemmen. Maar misschien dat het college wel een opmerking kan maken in die brief over het uitkeren van dividend. Laat ze wat minder dividend uitkeren, zodat ze vanuit de winst die ze maken zelf de investeringen kunnen doen en hun eigen vermogen op orde houden. Niet zozeer gewoon alles naar de provincie … De helft naar de provincie schuiven en vervolgens bij de gemeente aankloppen voor geld. Dus de vraag of het college zo'n opmerking in de brief wil zetten.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Elferdink. Dan kunnen wij door naar de heer Kortschot, die neem ik aan het woord wil hebben, niet een vraag stellen.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Het is in feite wel een vraag. Het gaat er mij om dat Alliander wil dus versterkingskapitaal. Althans versterking van de structuur daarvan. Ze hebben het dan over een hybride lening. Deze lening aangaan, dat doen we in feite met … Laat ik het anders stellen. Wij gaan beleggen met gefinancierd geld. Dat is inderdaad in de normale wereld niet zo erg verstandig. Ik vraag me ook af wat het dus doet met onze financieringspositie, onze leningspositie met de financiën dus richting de VNG. Misschien heeft daar de wethouder een antwoord op.

De **voorzitter**: Ik hoop dat de wethouder uit uw betoog een vraag heeft kunnen halen. Dat gezegd hebbende gaan we door naar de heer Pleiter.

De heer **Pleiter (WB)**: Dank u wel, voorzitter. Winterswijks Belang vindt het een begrijpelijke vraag vanuit Alliander aan de aandeelhouders. Energietransitie is belangrijk. Winterswijk heeft

daar verantwoordelijkheid als aandeelhouder. Wij zullen ook akkoord gaan met het voorstel dat gedaan wordt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Pleiter. Dan kunnen we nu door naar het college. Dat is in dit geval mevrouw Klein Gunnewiek. Ik hoop dat zij heel kort kan antwoorden.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dat ga ik proberen, voorzitter. Waarom doen andere gemeenten niet mee? Dat weten wij volgens mij nog helemaal niet of andere gemeenten niet meedoen. Volgens mij hebben nog niet alle colleges besloten. Maar in ieder geval weet ik daar het antwoord niet op. Elke gemeente maakt daarin zijn eigen afweging en misschien is financiële positie van zo'n gemeente daarin een keuze. U vraagt of het risicovol is. Eigenlijk vraagt de PvdA dat ook. Dit is een bedrijf wat een A-rating heeft. Als bekendste … Bekend daarmee, bijvoorbeeld bij een bank, dan is dat heel erg gunstig. Weinig risicovol. We krijgen mooie rente hierop. Het is ook financieel interessant. Wij gaan dat beleggen niet doen met gefinancierd geld, maar we doen dat vanuit onze kasgeldpositie. Even kijken. Dan heb ik alleen nog de vraag over Alliander. De helft dividend die naar de provincie gaat. Volgens mij krijgen alle aandeelhouders hetzelfde dividend per aandeel. Dat is ook een belangrijke inkomenspost. Dus ik denk niet dat het zo slim is om die opmerking die u voorstelt te gaan maken. Ik wil daar best nog even naar kijken, maar dan kom ik daar graag schriftelijk op terug. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Klein Gunnewiek. Ik zie dat de heer Elferdink nog een aanvullende vraag heeft in tweede termijn.

De heer **Elferdink (CDA)**: U zegt wel, het is niet zo slim. Maar nu ga je onze inwoners op hogere netwerkkosten jagen, zodat de provincie Gelderland, en de gemeente Winterswijk ook een klein beetje, dividend kan ontvangen. Terwijl de inwoners moeten uiteindelijk de netwerkkosten betalen. Dus dat is toch eigenlijk … Ik vind het een beetje oneigenlijk rondpompen van geld. De omzet van Alliander wordt hoger. De topmensen mogen meer verdienen, omdat de omzet hoog is. Dus ik vind het eigenlijk een beetje rare manier van rondpompen van geld. Maar goed, dan weet u dat. U komt er nog op terug, dus dan horen we het wel. Nu besef ik dat dat geen vraag was. Sorry, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan vraag ik nu, moet het een bespreekstuk worden, in afwachting van de beantwoording van de vraag?

De heer **Elferdink (CDA)**: Ja, doe maar even dan.

De **voorzitter**: Dan doen we dat. Dan gaat ook agendapunt 11 voorlopig als bespreekstuk door naar de volgende raadsvergadering. Wijs ik iedereen erop dat het intussen zes minuten over half twaalf is. We hebben nog een, twee, drie, vier, vijf agendapunten. Ik stel voor dat we nog even doorgaan en om twaalf uur uiterlijk gaan vaststellen wat we gaan doen. U heeft het zelf in de hand. Ik kan al wel aan het beeld zien, vooral hier in het groot, dat een deel van u er al aardig doorheen zit. Maar goed, wellicht verrast u mij en zijn de volgende punten vrij snel afgehandeld.

12. Bestuursrapportage en 1e prognose 2021

De **voorzitter**: Dat gezegd hebbende, gaan we door naar agendapunt 12. De bestuursrapportage en 1e prognose 2021.Wie wil daar het woord hebben? De heer Meinen. Bij deze.

De heer **Meinen (WB)**: Voorzitter, het kan binnen dertig seconden. Een vraag aan het college. Wat gaat het college doen met de extra middelen jeugdzorg die het krijgt? Gaat het dat in de algemene middelen doen of wordt dat gelijk toegerekend aan de taakveld jeugd? Dat was hem al.

De **voorzitter**: Dank u. Dan gaan we door naar mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk twee vragen, waarvan de eerste eigenlijk dezelfde vraag was. De meer dan twee miljoen die beschikbaar komt, wordt dat ook daadwerkelijk in de jeugdzorg gestopt? Zou het voor ons ook mogelijk zijn om te zien dat die gelden daadwerkelijk gelabeld zijn voor de jeugdzorg? Dus dat ze daar ook daadwerkelijk terechtkomen. Zou de wethouder dat kunnen toezeggen? De tweede vraag is, ten aanzien van de resultaatafspraken op het domein inkomen en participatie, daarin stelt u dat de norm van daling met vijftien procent dat die niet gehaald wordt. Daarin geeft u als reden dat dat te maken heeft met COVID en de wegvallende steunmaatregelen van de landelijke

overheid. Vraag aan de portefeuillehouder is, of men in de gaten heeft dat er een enorme vacaturegroei is en men in bepaalde sectoren de vacatures al niet meer opgevuld krijgt. Kan de wethouder aangeven of ze bij de SDOA of geen beeld hebben van de maatschappij om ons heen of misschien wel incompetente medewerkers hebben of dat we onze kop in het zand steken? In alle drie gevallen zal de portefeuillehouder toch hard aan het werk moeten. Graag horen we hoe dat opgepakt gaat worden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u. Dan zie ik dat ook de heer Elferdink nog het woord wil hebben. Dus bij deze.

De heer **Elferdink (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Korte vraag. Mevrouw Poels noemde het ook al. In verband met corona was de doelstelling op de bijstandverlaging niet gehaald. Maar nu is het toch wel heel makkelijk om te zeggen, het komt door corona. Dus ik zou eigenlijk wel graag een toelichting van de wethouder willen, hoezo door corona zijn die doelstellingen niet gehaald? Dat was het.

De **voorzitter**: Dank u. Dan denk ik dat we nu naar het college kunnen. Ik schat zo in, ondanks dat het financiën betreft, dat mevrouw Schepers het antwoord gaat geven. Is dat zo?

Wethouder **Schepers-Janssen**: Ik ga in ieder geval de eerste vraag beantwoorden. Want dat gaat over de jeugdzorgmiddelen. Daarover kan ik zeggen dat de extra middelen ter compensatie van de gestegen kosten in de jeugdzorg worden, tenminste, nadat wij hopen, want zekerheid hebben we nog niet, in de algemene uitkering aan gemeenten wordt uitgekeerd. We hebben deze middelen daarom. Die zijn niet gelabeld. Mevrouw Poels vroeg daar volgens mij naar. Die zijn niet gelabeld, dus die komen al binnen in de algemene middelen. Aan de lastenkant hebben wij de gestegen kosten van de jeugdzorg voor onze gemeente verwerkt. In de Berap staat dat het in 2021 om zeven ton gaat. Voor de jaren ’22 en ’23 hebben we eveneens over zeven ton extra uitgaven op jeugdzorg voorgesorteerd. De andere middelen die overblijven, even kijken, die worden … Het verschil wordt ingezet voor andere voorstellen binnen de begroting. Dat is het antwoord op de vraag.

De **voorzitter**: Het andere punt wordt opgepakt door wie uit het college? Mijnheer Tannemaat, denk ik.

Wethouder **Tannemaat**: Ik moest even het spul aanzetten. Ik werp verre van mij hoe mevrouw Poels praat over de werknemers die werken bij de SDOA werken, onze ambtenaren, onze collega’s. Het is ook totaal uit de lucht gegrepen wat hier gezegd wordt. Ik heb toevallig vorige week nog overleg gehad met mijn collega’s van werk en inkomen. Er is een, hoe heet het ook alweer?

De **voorzitter**: Een mismatch.

Wethouder **Tannemaat**: Een mismatch momenteel, ik moest er even opkomen, tussen inderdaad sommige mensen die, even slecht gezegd, in de kaartenbak zitten en wat er gevraagd wordt. Daar is bijvoorbeeld het WerkgeversServicepunt druk mee bezig. We zijn op allerlei manieren aan het kijken hoe wij deze mismatch kunnen veranderen. Daar ligt ook een taak bijvoorbeeld bij de werkgevers zelf, die bijvoorbeeld ook best wel mensen kunnen gebruiken, maar dan ook intern wat moeten switchen. Dus we zijn keihard aan het werk om iedereen weer aan het werk te krijgen. Als we kijken bijvoorbeeld bij de horeca, waar nu ook enorm veel personeel nodig is, zijn daar ook … Er lopen echt heel veel trajecten om daar ook wat aan te doen. Dus er wordt echt heel veel effort op gemaakt. Ik heb al eens een keer eerder u ook laten zien, in een avond die we hadden georganiseerd, wat er allemaal aan gedaan wordt. Ik wil best nog een keer de collega’s van de SDOA daarbij betrekken. Maar dan wil ik daar wel graag op een andere manier over praten, want er wordt echt veel werk verzet. Ik vind dat u nou deze mensen echt te kort doet.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Tannemaat. Ik zie dat mevrouw Poels nog in tweede termijn een opmerking heeft.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Dit is natuurlijk een onderwerp waar ik de wethouder vaker op aangesproken heb. Natuurlijk, dan kun je elke keer wel zeggen, er zijn allemaal verzachtende omstandigheden, allemaal redenen waarom het niet lukt. Verdikke, we zijn al jarenlang aan het investeren om iedereen zoveel mogelijk te laten deelnemen. Allemaal leuke plannen en allemaal goed mee bezig. Wij willen weleens het resultaat zien daarin. Dus we geven u de komende …

De **voorzitter**: Mevrouw Poels, wij hebben het wel over de bestuursrapportage en 1e prognose 2021 hè?

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: Ja, daar hebben we het over. Daar staan de resultaten in.

De **voorzitter**: Dat bedoel ik.

Mevrouw **Poels-Boland (Voor Winterswijk)**: We zullen graag de wethouder houden aan de afspraken die er liggen en een beetje meer nog. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat was hem. Mijnheer Tannemaat heeft hier volgens mij geen behoefte om op te reageren, zie ik. Dan kom ik nu bij de vraag … O, mijnheer Elferdink heeft nog een korte vraag.

De heer **Elferdink (CDA)**: Heel kort. Het WerkgeversServicepunt, heeft dat het afgelopen jaar in coronatijd wel gefunctioneerd?

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, hij heeft natuurlijk uiteraard gefunctioneerd, maar net zoals eigenlijk de hele samenleving wel op halve kracht. Want heel veel mensen die met name een beetje in de kwetsbare doelgroep zitten, zaten thuis. En heel veel bedrijven zaten ook dicht. Dus uiteraard heeft het wel gefunctioneerd, maar echt op halve kracht. Nu wordt er echt opgeschaald en zijn we zo snel mogelijk weer … Die enorme vraag die er inderdaad vanuit de samenleving, vanuit de werkgeverskant is, zijn we aan het koppelen aan het bestand.

De **voorzitter**: Dank u. Rest mij niet meer dan te concluderen, te vragen, is dit een akkoord- of een bespreekstuk, agendapunt 12? Volgens mij is het een akkoordstuk.

13. Verlenging inschrijftermijn ondernemerslening

De **voorzitter**: Dan agendapunt 13 was al een akkoordstuk.

14. Wijziging verordening marktgelden 2021

De **voorzitter**: Dan kunnen we door naar agendapunt 14. Dat betrof de tweede wijzigingsverordening marktgelden 2021 vast te stellen. Iemand wil daarover het woord voer neem ik aan, want het is geen akkoordstuk geworden bij voorbaat. Wie was dat? Ik kijk even in de app. Mijnheer Kolkman, u heeft het woord. Ik hoop kort.

De heer **Kolkman (D66)**: Gevonden. Ik heb eigenlijk alleen even een vraag aan de wethouder. De compensatie van de horeca als gebruiker van de markt, loopt die ook tot het eind van het jaar dan, net als de compensatie voor de marktgelden van de marktkooplieden? Dat is mijn vraag.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Kolkman. Dan kunnen we denk ik meteen door naar mevrouw Klein Gunnewiek en de heer Tannemaat. Ik denk dat mevrouw Klein Gunnewiek het woord wil nemen.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ik ben even benieuwd voorzitter wat mijnheer Kolkman bedoelt, want ik snap zijn vraag niet helemaal. Maar we hebben inderdaad meerdere legesverordeningen aangepast. Die liepen inderdaad tot het einde van het jaar. Dus reclamebelasting en precariobelasting, als u daarop doelt, dat klopt. Nu trekken we ook de marktgelden daarbij voor het derde en vierde kwartaal.

De heer **Kolkman (D66)**: Goed. Dus de mensen uit de horeca die precariorechten betalen voor het gebruik van het terras op de markt, dat gaat ook tot het eind van het jaar voor niks eigenlijk. Dan worden nu de marktgelden daar ook bij gelijkgetrokken?

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dat klopt.

De heer **Kolkman (D66)**: Prima. Dan hebben we verder geen vragen. Dan kan het door als akkoordstuk.

De **voorzitter**: U was ook de enige die een vraag had, dus dat is inderdaad agendapunt 14 ook een akkoordstuk.

15. Vaststelling bestemmingsplan Landgoed Eelink Noord

De **voorzitter**: Gaan wij door naar agendapunt 15. Dat betreft de vaststelling bestemmingsplan Landgoed Eelink Noord. Wie wil daar het woord over voeren? Waarbij ik nog even erop wil wijzen, het is intussen kwart voor twaalf. Mevrouw Prinsen wil als eerste hierover het woord voeren.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Om de kavels beter te kunnen verkavelen en uit te kunnen geven, is dit bestemmingsplan noodzakelijk. Het CDA heeft begrip voor de opvatting van de buurt aan de Berberislaan. Het uitzicht aan de overzijde van de beek zal echt anders worden. Toch is het CDA van mening dat deze locatie geschikt is voor woningbouw en zorgt voor de broodnodige extra woningen. In het bestemmingsplan is nu ook het beeldkwaliteitsplan opgenomen en verwerkt. Hier had het CDA vorig jaar ook nadrukkelijk om gevraagd. Het CDA kan dan ook instemmen met dit bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Prinsen. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Borsboom.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** GroenLinks die gaat schoorvoetend akkoord met het beeldkwaliteitsplan. Wij zouden nadrukkelijk zien dat we eindelijk eens een bestemmingsplan en een beeldkwaliteitsplan tegemoet kunnen gaan zien voor honderd sociale huurwoningen. Dat de wethouder zich daar sterk voor gaat maken in plaats van voor landgoedwoningen voor de happy few uit het westen. Dat er vooral eens gebouwd gaat worden voor Winterswijkse starters. We kunnen het niet genoeg benadrukken. Op mijn krantenartikel wat ik heb gepubliceerd, heb ik een enorme lading van reacties gehad. Heel veel werk aan gehad om al die mensen te woord te staan. Jonge, teleurstellende, huilende mensen. Echt moeilijke gesprekken, die allemaal zeggen, er zijn geen betaalbare, fatsoenlijke woningen. Ook mensen van de Europalaan weer, ook de Joost van de Vondelstraat, mensen die thuis wonen. Er kunnen wel landgoedwoningen worden gebouwd. Waar blijven toch, wethouder, de sociale huurwoningen? Wij hebben dat overzicht gekregen van de prognoses. Wat zien we daar? Een beetje gespikkeld bezit. Nauwelijks huurwoningen voor mensen die een lager inkomen hebben. We blijven, wethouder, zeggen van, maakt u zich daar eens meer sterk voor dan voor deze landgoedwoningen. Had dan dit bestemmingsplan gehalveerd. Had er vijftig woningen neergezet, kleinere woningen voor starters.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Borsboom.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** Durf eens door te pakken.

De **voorzitter**: Daarmee kunnen we volgens mij door naar het college. Mevrouw Klein Gunnewiek. Die volgens mij heel goed weet dat dit gaat om de vaststelling van een bestemmingsplan Landgoed Eelink Noord en niet over de discussie van een woonvisie of zo.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Ik heb ook geen vragen gehoord, voorzitter. Dus dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u. Rest mij alleen nog de vraag …

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)** De vraag was, wethouder, wanneer u met een bestemmingsplan en een beeldkwaliteitsplan komt. Dus ik heb wel een vraag gesteld.

De **voorzitter**: Mevrouw Borsboom, ik wees erop dat dat niet met het onderwerp te maken had. Zijdelings, maar niet waar het om gaat qua besluitvorming. Dus nu rest mij alleen nog de vraag aan u allen, is dit een akkoordstuk? U vindt dat allemaal een goed idee dat agendapunt 15 ook een akkoordstuk wordt.

16. Vaststelling Bestemmingsplan ‘Blankersweg 1’

De **voorzitter**: Waarmee we door kunnen naar agendapunt 16. Dat betrof de vaststelling van het bestemmingsplan voor Blankersweg nummer 1. Waar mevrouw Prinsen graag het woord wil voeren. Mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel wederom, voorzitter. Wat het CDA betreft is het wijzigen van deze bedrijfsbestemming in het buitengebied naar een reguliere woonbestemming een prima ontwikkeling. Daar bestaat geen twijfel over. Waar het CDA zich wel over heeft verbaasd, is dat in tegenstelling tot andere bestemmingsplannen die we de afgelopen tijd hebben vastgesteld er geen landschapsinpassingsplan is, dat onderdeel uitmaakt van een bestemmingsplan. De Omgevingsvisie Buitengebied heeft als basisvoorwaarde dat voor iedere ontwikkeling er per saldo een bijdrage wordt geleverd aan omgevingskwaliteit. In dit geval wordt er geen bebouwing gesloopt of landschapskwaliteit toegevoegd. De bestaande bebouwing aan de bijgebouwen is ook circa 75 vierkante meter meer dan dat de meeste reguliere woningen in het buitengebied mogen hebben. Ook afgezet tegen eerdere bestemmingsplannen waarbij wel een bijdrage moest worden gedaan en het feit dat door dit bestemmingsplan in elk geval een economische ontwikkeling is, voelt dit voor het CDA nog niet heel erg rechtvaardig. Graag horen we van het college waarom het college van oordeel is dat de woning mogen gebruiken voor reguliere bewoning een bijdrage is aan de omgevingskwaliteit. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Prinsen. Ik denk dat we dan ook meteen voor die vraag door kunnen naar het college. Dat is wederom mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb onlangs zo'n vergelijkbare situatie voorbij zien komen. Toen had ik dezelfde vraag als u. Maar waar het hier op zit, is dat het gewoon bestemmingsplan technisch mogelijk is. Die landschappelijke inpassing vragen we altijd pas op het moment dat de Omgevingsvisie Buitengebied om de hoek komt kijken. Dus wij hebben hier te maken met een agrarische bestemming. Of sorry, de omzetting van een bedrijf naar wonen. Dan ga je kijken inderdaad, hoe past dat binnen het bestemmingsplan? Dat is zo. Er is ook wel gekeken naar het erf. Maar voor een omzetting alleen, is dat gewoon niet nodig. Als u wilt dat dat van toepassing gaat zijn, dan zullen we daar andere regels voor moeten gaan opstellen. U vraagt, waarom draagt dat dan toch bij aan de kwaliteit? Ik denk dat het heel belangrijk is dat als een bedrijf ophoudt te bestaan in het buitengebied, maar mensen willen wel graag blijven wonen, dat we dan ook mogelijk maken dat het een woonbestemming krijgt. Want zonder bedrijf is wonen daar niet meer mogelijk, als het een bedrijfswoning blijft. Dus dat is mijn antwoord, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u. Ik zie dat mevrouw Prinsen daarover nog een vraag heeft. Daarna De heer Van Beek. Mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Ik hoor de wethouder zeggen, omdat dit nou eenmaal in het bestemmingsplan mogelijk is. Maar volgens mij is nou precies de reden waarom we dit bestemmingsplan moeten vaststellen, omdat het niet mogelijk is in het bestemmingsplan. Dus dit gaat om het wijzigen van een bestemmingsplan. Dus het betekent automatisch dat ontwikkeling niet mogelijk is in het bestemmingsplan. Dus ik snap de redenatie van de wethouder totaal niet. Misschien kan ze het nog een keer uitleggen.

De **voorzitter**: Ik hoop wel kort. Anders moet u het samen maar schriftelijk uitvechten. Mevrouw Klein Gunnewiek.

Wethouder **Klein Gunnewiek**: Nog een keer dan voorzitter. Ik zeg het misschien verkeerd, maar de initiatiefnemer heeft zelf geen verzoek tot extra bebouwing toevoegen gevraagd, of om anderszins activiteiten toe te voegen. De bedrijfsactiviteiten op het erf, die zijn gestaakt. Voor deze omzetting, want het klopt, er is een andere bestemming nodig, is een vergelijking gemaakt met de huidige planologische regeling om een agrarische bestemming om te zetten naar wonen. Dat is heel technisch. Artikel 35.5. In die regeling bestaat voor een omzetting op zichzelf geen extra landschappelijke inpassing of sloop van bijgebouwen. Vervolgens hebben we nog wel gekeken of we specifiek voor dit erf toch extra landschappelijke inpassing zouden vragen, even kijken, omdat er anders sprake zou zijn van aantasting van bijzondere kwaliteiten. Maar dat is hier gewoon niet het geval. Dit is gewoon een net erf. Er is geen sprake van overtollige bebouwing. Er is geen sprake van een afwijkende erfinrichting of activiteiten waardoor sprake is van aantasting van kwaliteit van het gebied. Dus daarom geen landschappelijke inpassing.

De **voorzitter**: Prima. Dan zie ik dat De heer Van Beek ook nog een vraag heeft.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ik zal het heel kort houden, voorzitter. Wij zijn blij dat u een sobere kijk hierop hebt. Daar willen we de wethouder voor prijzen. Want wij hebben er ook om gevraagd, ook bij omzetting van bedrijfsbestemmingen waar de inwoning van opa en oma gewijzigd werd in het huis voor de kleinkinderen die er wilden gaan wonen. Om dit allemaal betaalbaar te houden hoop ik dat u deze insteek voortzet, om zo min mogelijk ballast er weer in

te gooien die geld kost voor diegene die dit initiatief tonen. Want zo houden ook jongeren in het buitengebied de kans op wonen intact. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Rest mij alleen nog de vraag, ik denk aan mevrouw Prinsen, of dit een akkoord- of een bespreekstuk is?

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Daar wil ik nog graag een nachtje over slapen. Dus laten we het dan eerst maar nog even bespreken. Dan kan ik het altijd nog terugdraaien in een akkoord.

De **voorzitter**: U heeft nog een paar weken voor de raadsvergadering. Dus dan wordt het voorlopig een bespreekstuk. Dank u.

17. Aankoop complex Weurden 2-4

De **voorzitter**: Daarmee gaan wij door naar agendapunt 17. Agendapunt 17 betreft de aankoop van het complex Weurden 2-4. Daar wil De heer Van Beek het woord over voeren. Dus bij deze.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het wederom kort houden. Voor ons is dit in principe een akkoordstuk. Dat zal u verwonderen, omdat wij natuurlijk altijd ageren tegen het cultuurkwartier. Maar dit is gewoon een strategische aankoop. Wat we er daar ook ontwikkelen, of we daar nou een cultuurkwartier of een mooie woonwijk of een woonkwartier gaan ontwikkelen, dit is een strategische aankoop die we niet moeten laten schieten voor dit geld. Ik heb alleen wel de vraag aan de wethouder of er zicht is wat er voor saneringskosten in die panden zitten? Want ik hoor nog wel geruchten dat het vol asbest zit. Heeft u er zicht op wat dat voor extra kosten gaan worden? Wil ik graag weten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. Ik zie dat er niet meer het woord hierover willen voeren. Dus gaan we meteen naar het college. Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Dank u wel, voorzitter. Ik ben allereerst blij met de woorden van De heer Van Beek, want zo ziet het college het ook. Even kijken. Nou vraagt hij net iets wat ik nou net een niet weet. Dus dat moet ik even navragen. Want er staat dus wel in dat het inderdaad zonder bodemonderzoek gedaan wordt, maar volgens mij werd er wel gezegd van … Want u heeft schijnbaar iets opgevangen dat daar veel asbest in zit. Kan ik u zo niet zeggen. Ga ik u meteen volgende week schriftelijk op antwoorden.

De **voorzitter**: Ik zie dat De heer Van Beek dat goed vindt. Kan het ook gewoon een akkoordstuk blijven, mijnheer Van Beek? Prima. Dan gaat agendapunt 17 door als akkoordstuk naar de volgende raadsvergadering. Daarbij is het nog net geen twaalf uur. Dus dat is al mooi. Alle volgende agendapunten, dus dat is 18 tot en met 22 heeft u van tevoren al akkoord bevonden.

18. Actualisatie regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer
Van tevoren akkoord bevonden.

19. Evaluatie regionale samenwerking Regio Achterhoek
Van tevoren akkoord bevonden.

20. Wijziging gemeenschappelijke regeling Sociale Dienst Oost Achterhoek
Van tevoren akkoord bevonden.

21. Eerste bestuursrapportage 2021 en tweede begrotingswijziging 2021 SDOA
Van tevoren akkoord bevonden.

22. Burgercheque eerste helft 2021
Van tevoren akkoord bevonden.

23. Rondvraag

De **voorzitter**: Dan komen wij nu bij agendapunt 23, de rondvraag. Ik wilde u eigenlijk gewoon voorstellen, mocht er nog iemand echt behoefte hebben aan een vraag, het lijkt me niet zo'n goed idee op dit moment, stel hem dan alsjeblieft schriftelijk aan het college. Doe dat niet nu. Ik hoop dat u daar allemaal mee kunt instemmen, ook gezien het tijdstip. Want ik denk dat, ook al

heeft u een hele goede vraag, daar ga ik geen discussie om voeren, ik ben bang dat de kwaliteit van het antwoord toch zodanig wordt dat het schriftelijk wordt. Ik hoop dat u daar allemaal mee kunt instemmen. Ik zie geen reactie. Ik zie ook geen hele boze blikken. U bent gelukkig allemaal nog wel wakker. Dat is mooi.

24. Sluiting

De **voorzitter**: Want dan kan ik nog net voor twaalf uur… Ik moet eerlijk toegeven, ik had het zelf niet verwacht, maar net voor twaalf uur hebben we dan toch deze commissievergadering tot een goed einde gebracht, waarvoor we ons allemaal samen kunnen bedanken en, op de borst kloppen is wat overdreven. Maar in ieder geval allemaal hartelijk dank dat we deze vergadering tot een goed einde hebben gebracht. Ik zou zeggen, wel thuis en welterusten en tot de volgende vergadering.